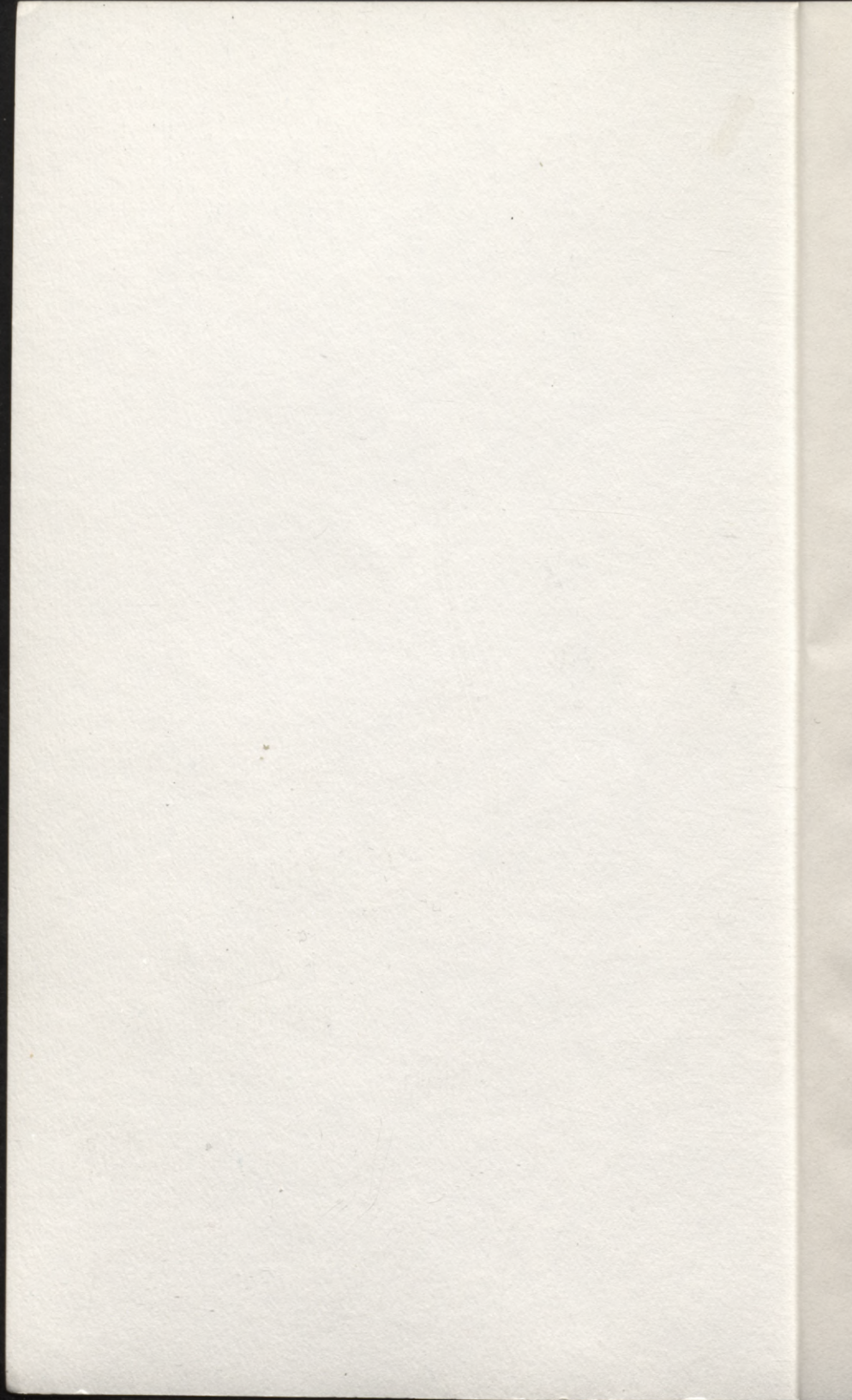
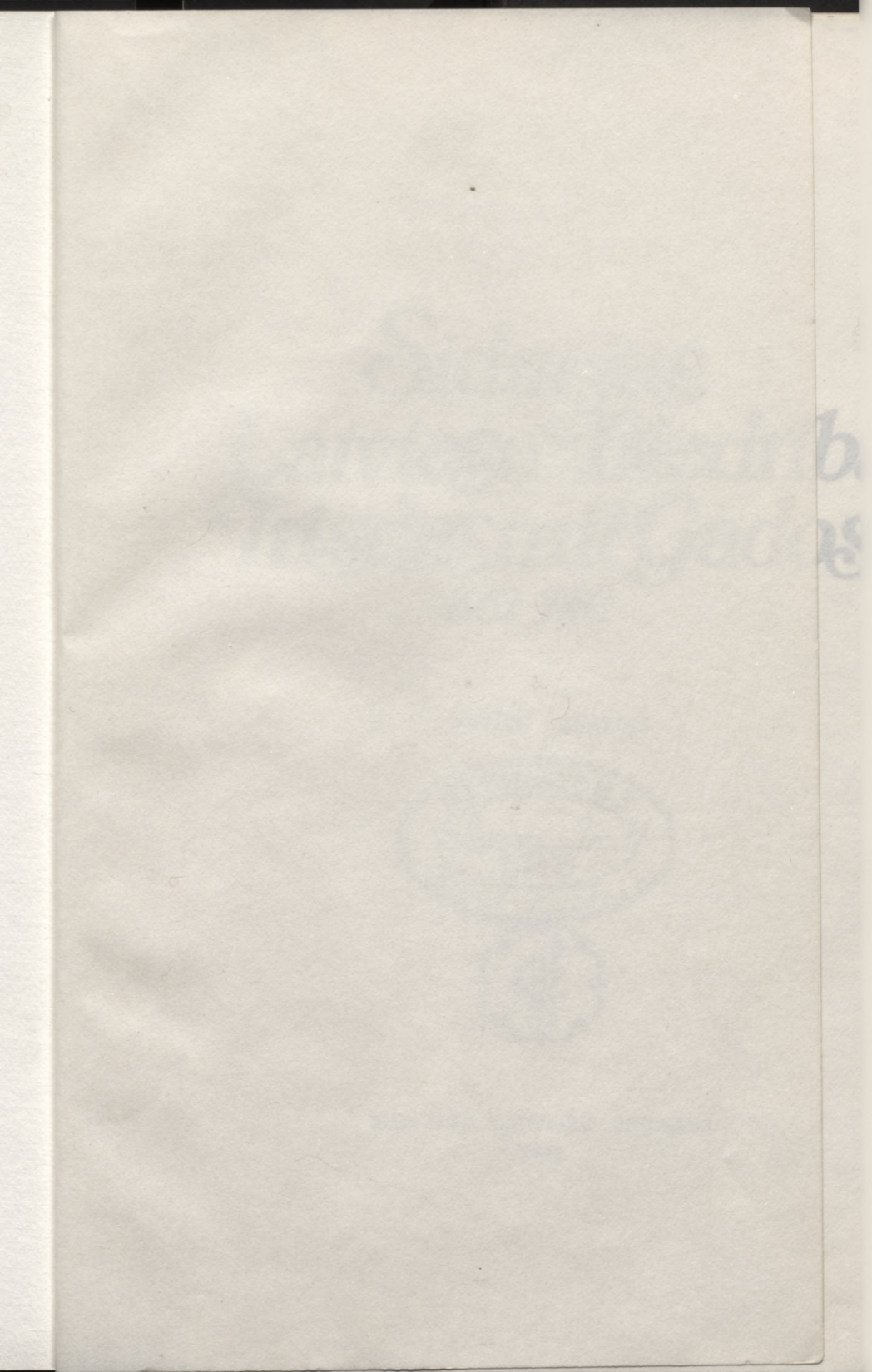
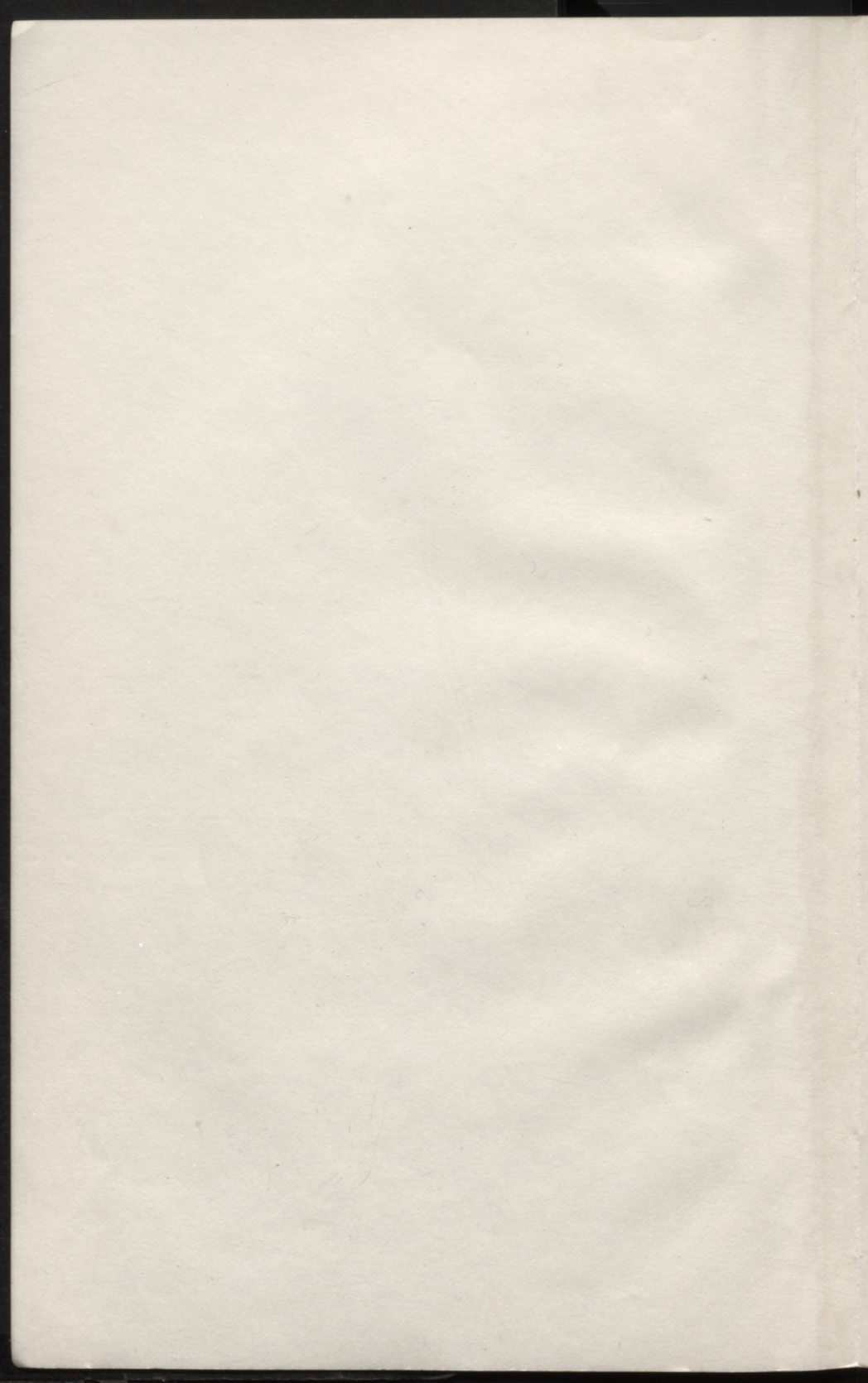

*Sidnejas
Latviešu Biedrība
Trīsdesmit Gados
1952-1982*

2002-4
161

577813

104

Sidnejas Latviešu Biedrība Trīsdesmit Gados 1952-1982

arvips zīznis

SIDNEJAS LATVIEŠU BIEDRĪBA
1982

219752

2
□

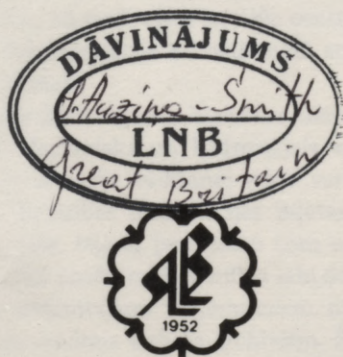

2002-4
L 161

L
061

Sidnejas Latviešu Biedrība Trīsdesmit Gados 1952-1982

ARVĪDS BĒRZIŅŠ

SIDNEJAS LATVIEŠU BIEDRĪBA
1982

B-4

Latvijas Nacionālā
BIBLIOTĒKA

0302030751

Vāku un tituļlapu zīmējis Haralds Norītis

Copyright, 1982, by Sydney Latvian Society Ltd.

National Library of Australia Card Number and ISBN 0 9593703 1 5

Kopš 1947. gada beigām, kad no Vācijas bēgļu nometnēm Austrālijā ieradās pirmie latviešu pēckara ieceļotāji, ir aizritējuši jau 34 gadi. Šajos gados pusmūža vecumu jau ir sasnieguši toreizējie bērni un mūsu sabiedrisko darbinieku vidū ir jau daudzi Austrālijā dzimušie latvieši. Tanī pašā laikā ar vien retākas paliek to sabiedrisko, politisko un kultūrālo darbinieku rindas, kuŗi lika pamatus mūsu sabiedriskajai un kultūrālajai dzīvei šinī kontinentā. Tā kā arī no vēl dzīvo sākuma gadu darbinieku atmiņām sāk jau izzust notikumu detaļas, tad biedrības valde nolēma, ka ir pienācis laiks biedrības darba dokumentācijai. Šo biedrības darba dokumentāciju nolēmām izdot atsevišķā izdevumā un šo izdevumu veltīt biedrības 30 gadu darbības atcerei. Tā kā Sidnejā Latviešu nams ir formāli Sidnejas latviešu biedrības īpašums, tad šeit latviešu sabiedriskā un kultūrālā dzīve ir ciešāk saistījies ap pašreizējo biedrību un tās priekštecī, jau 1947. gadā dibināto Austrālijas Latviešu Labdarības biedrību, kā tas ir citos latviešu centros Austrālijā. Līdz ar to biedrības darba dokumentācija arī lielā mērā atspoguļo latviešu sabiedrisko rosību visā Sidnejā.

Uz biedrības valdes lūgumu biedrības darba dokumentāciju uzņēmas sabiedriskais darbinieks un kādreizējais valdes loceklis mag.oec. Arvīds Bērziņš. Ja šī darba veikšanai valde varēja nodot autora rīcībā pilnu komplektu biedrības Informācijas Biļetenu un protokolu grāmatas, tad daudz grūtāk bija ar piemērotu foto uzņēmumu sameklēšanu. Šī iemesla dēļ ne visi notikumi ir vienlīdz labi dokumentēti foto attēlos. Lielākā daļa no ievietotajiem uzņēmumiem nāk no Viļa Motmilla, Reiņa Āboltiņa un Andreja Lejieša archīviem. Šai grāmatai vāku zīmēja mākslinieks Haralds Norītis.

Vidvuds Košķins
Sidnejas Latviešu Biedrības
valdes priekšsēdis

1870

1870

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

S A T U R S

Latviešu sabiedriskās dzīves sākumi Sidneļā	7
Sidneļas latviešu biedrība	
Sidneļas latviešu biedrības dibināšana	10
Latviešu nama iegūšana	14
Sarīkojumu zāles būve	19
Vecā nama pārbūve	28
Skolas telpu izbūve	30
Kafejnīcas un foajē pārbūve	32
Straumēni	33
SLB pārvalde un darbība	
Pilnsapulce	35
Valde	37
Revīzijas komisija	45
Dāmu komiteja – kopa	46
Informācijas biļetens	49
Bibliotēka	53
Darbvedība un birojs	55
Grāmatvedība	56
Fondi	57
Nama pārzinis	58
Kafejnīca/kantīne	58
SLB sarīkojumi	60
SLB saimniecība	65
SLB biedri	
Biedru skaits	69
Goda biedri	71
Kultūrālie un sabiedriskie pasākumi pie SLB	
Sidneļas latviešu teātris	72
SLT literārā sekcija	78
Kori	81
Tautas deju kopa Rota	85
Skolas	87

Skotu baznīcas zāle, Margaret ielā, Sidnejā, kur 1953. g. 18. novembrī parakstīja Latviešu nama pirkšanas līgumu.

LATVIEŠU SABIEDRISKĀS DZĪVES SĀKUMI SIDNEJĀ

Latvieši Austrālijā ir nelielā skaitā ieceļojuši jau no 19. g.s. otrās puses.

Par viņu gaitām šinī kontinentā līdz 1947. gadam, kad Austrālijas valdība vienojās ar Starptautiskās bēgļu organizācijas sagatavošanas komiteju (PCIRO) uzņemt lielāku skaitu latviešu no pārvietoto personu noietnēm Eiropā, ir samērā maz zinams. Kaut arī LAAJ centrālajā archīvā ir materiāli par šiem veclatviešiem un viņu rosību, tad to apstrādāšana un publicēšana ir vēl tikai pašos sākumos.

Kā viens no nedaudziem te jāmin A. Putniņa pētījums *Pirmā latviešu bibliotēka Austrālijā*, iespiests PBLA un Kārļa Zariņa fonda izdotajā *Archiva XX* sējumā, Melburnā 1980., kas ļauj secināt, ka pirmā latviešu organizācija Sidnejā ir bijusi 1913. g. jūnijā dibinātais – Sidnejas latviešu pulciņš (Lettish Association of Sydney).

Šī pulciņa pirmā protokolētā sanāksme, kurā pieņemti pulciņa statūti, gan notikusi tikai 1913. g. 9. novembrī.

Pulciņa mērķis ir bijis – „Ar kopējiem spēkiem iegādāties krietnas grāmatas, laikrakstus, žurnālus, kā arī cik iespējams veicināt garīgo un tikumisko attīstību kā biedru, tā nebiedru starpā. Par biedri var iestāties katrs Sidnejā un viņas apkārtnē dzīvojoša latviski runājoša persona.”

Šis pulciņš, pēc A. Putniņa domām, pastāvējis līdz 1926. g., spriežot pēc tā gada kalendāra, kas ierakstīts bibliotēkas grāmatu sarakstā.

Bibliotēkā bijis ap 600 grāmatu. Bez bibliotēkas uzturēšanas pulciņš rīkojis arī dejas vakarus un sūtījis naudas ziedojumus uz ārzemēm dažādām vajadzībām.

Šī liekās ir tā pati organizācija, kuru savās atmiņās *Pirms divdesmit pieciem gadiem* piemin Kārlis Nīcis, kas iespiestas A. Priedīša rediģētā grāmatā *Latvieši Austrālijā*, apgāds Ausma, 1953.

K. Nīcis šinīs atmiņās saka – „Līdz ar 1905. g. latviešu inteliģences ieceļošanu radusies kaut kāda apzināta latviešu kopība Austrālijā. Kādu laiku Sidnejā bijusi pat latviešu biedrība un bibliotēka.”

1928. g. sākumā, kad Nīcis ieradies Sidnejā, šī latviešu organizācija bija sašķēlusies, nodibinot otru parallēlu organizāciju, bet neviena no tām vairs neizrādījusi nekādas dzīvības zīmes.

Tuvojoties 1928. g. Jāņu dienai, Nīcim izdevies iedvesmot abu grupu pārstāvjus sarīkot kopējus Līgo svētkus. Šinī sarīkojumā vienojušies dibināt stipru, apvienotu latviešu biedrību. Turpat uz vietas daži uzņēmušies sagatavot priekšdarbus biedrības dibināšanas sanāksmei.

Viliberts Krasnais savā grāmatā *Latviešu kolonijas*, kuru otrā izdevumā publicēja Kārļa Zariņa fonds, Melburnā 1980., saka, ka šī organi-

zācija dibināta 1928. g. 25. augustā un tā saukusies – Sidnejas latvju klubs (Latvian Club of Sydney).

Kluba priekšnieks bijis Draviņš, tā palīgs Alksnis, sekretārs R. Trankels, kasieris M. Trankels un mantzinis Geribs.

Diemžēl, pēc K. Niča izteicieniem, jaundibinātai organizācijai neizdevies sasniegt sprauto mērķi – apvienot visus Sidnejā un apkārtnē dzīvojošos latviešus – politisko pretešību dēļ un tā jau pašā pirmajā gadā sākusi nīkuļot.

1930. g. Latvijas valdība iecēla Normani McLeodu par Latvijas goda konsulu Sidnejā un Kārli Nīci par goda sekretāru.

Ar goda konsulāta nodibināšanos, ikgadus no 1931. g. līdz 1940. g. Līgo svētkos un 18. novembrī Sidnejā notikušas latviešu tuvināšanās sanāksmes. Tajās McLeods no personīgiem līdzekļiem maksājis par telpām un kopējām vakariņām, bet Kārlis Nīcis rūpējies par vakara noorganizēšanu un piemērotu programmu.

1934. g. Kārļa Niča režijā un vadībā Līgo svētkos izrādīja Eduarda Vulfa divcēlienu komēdiju *Tapiņa atgriešanās*, kas uzskatāma par pirmo latviešu teātra izrādi Austrālijā.

Pēc otrā pasaules kara, kad liels skaits latviešu bija nonākuši pārvietoto personu nometnēs Vācijā, Sidnejā radās iniciatoru grupa, kas 1947. g. 3. oktobrī nodibināja Austrālijas latviešu labdarības biedrību. Tās dibinātājos bija K. Nīcis, F. Brūvelis un K. Šics. ALLB mērķis bija aprūpēt Vācijā palikušos tautiešus, sevišķi invalīdus un slimos, kā arī palīdzēt tiem, kas vēlētos ieceļot Austrālijā. Šī organizācija bija reģistrēta kā labdarības biedrība (charitable organization) pie Chief Secretary (tagad Department of Services) un tai nebija juridiskas personas tiesību.

Biedrības biedru skaits latviešu ieceļotāju skaitam pieaugot pēc 1948. gada strauji palielinājās. Tā 1950./51. darbības gadā vien iestājušies 101 jauni biedri un kopējais biedru skaits sniedzies pie 300.

Ne tikai biedru skaits, arī sabiedriski-kulturālā aktivitāte biedrībā strauji attīstās.

Literārā sekcija Spodra Klauverta vadībā, ar A. Siļķēnu kā administratoru, uzsāk darbību 1950. g. 22. aprīlī ar Kārļa Skalbes piemiņai veltītu sarīkojumu vācu draudzes telpās.

Teātris, Kārļa Niča vadībā, atklāj darbību ar Mārtiņa Zivertā lugas *Tīrelpurvs* izrādi Igaunju biedrības telpās 1951. g. 7. janvārī.

Pie ALLB darbojas arī turistu kopa, sporta kopa Daugava un 1951. g. vidū sāk darbību jauktais koris Ž. Smiltnieka vadībā.

Literārās sekcijas, Latviešu preses biedrības Austrālijas kopas un Sidnejas latviešu teātra darbinieku sanāksmēs 1951. g. pirmā pusē nobrieda doma par vajadzību rīkot plašākas kultūras dienas Sidnejā. Šī doma atrada atbalsi ALLB valdē, kas savā 1951. g. jūlija sēdē nolēma

rīkot Latviešu kultūras dienas Sidnejā no 1951. g. 28. - 30. decembrim. Šīs dienas izvērtās par gadskārtējo kultūras dienu ievadījumu un uzskatāmas par Pirmajām latviešu kultūras dienām Austrālijā.

Jau 1950. g. sākumā ALLB valde atzina, ka latviešu kultūras un sabiedriskās dzīves veidošanai Sidnejā ir nepieciešams savs latviešu nams. To lieki pierādīja literārās sekcijas sarīkojumi, kas pulcēja līdz 150 apmeklētāju un kas no šaurām vācu draudzes telpām bija pārcēlušies savas sanāksmes uz Kurlmēmo biedrības telpām. Tāpat teātra izrādes nācās atkārtot vairākas reizes, lai Igaunu biedrības telpas varētu uzņemt visus, kas tās gribēja noskatīties. Sevīši to izjuta 18. novembra un citos lielākos sarīkojumos, kur dažreiz daudzi bija spiesti atgriezties mājās, jo šaurās zāles visus nevarēja uzņemt.

ALLB valde 1950. g. noturēja vairākas sanāksmes ar pārējo Sidnejas latviešu organizāciju pārstāvjiem un sasauca interesentu apspriedes nama jautājuma noskaidrošanai.

1950. g. ALLB valde izsūtīja visiem Sidnejā un apkārtnē apzinātiem latviešiem šāda satura uzsaukumu:

„Tautieti! Kas aizmirst savu tēvu tikumus, mātes valodu un Māti Latviju nav vērts, ka saucas latvietis. Šos tikumus ārpus savas Tēvzemes varam uzturēt dzīvus un attīstīt tikai savā LATVIEŠU NAMĀ – savā māmuļā.

Šajā latviešu māmuļā vietu atradīs visi latviskie mākslas un kultūras pasākumi, teātris, bibliotēka, sportisti, bērnu dārzs, skauti un gaidas un garīgās dzīves aprūpes iestādes.

Šī mērķa sasniegšanai Latviešu biedrība nolēmusi vākt līdzekļus ar sarīkojumiem, ziedojumiem un tautiešu aizdevumiem. Tautieti, esi aktīvs dalībnieks šo mērķu sasniegšanai. Katrs tavš pieliktais pennijs būs ķieģelis Latviešu mājas pamatos.”

Uzsaukumam bija pievienota anketa, kuru izpildot varēja pieteikt biedrības valdei ziedojumus vai aizdevumus nama iegūšanai. Uz šo pirmo aicinājumu atsaucās 175 personas pieteicot kopsummā \$2078, līdz 1950. g. decembrim.

ALLB bija dibināta kā labdarības organizācija, tai nebija juridiskas personas tiesību un tā nevarēja iegūt nekustāmus īpašumus. ALLB valde 1951. g. tāpēc ķērās pie jaunu statūtu izstrādāšanas, kurus pilnsapulce pieņēma un uzdeva valdei tos iesniegt apstiprināšanai.

Līdz ar jaunās – Sidnejas latviešu biedrības – nodibināšanos ALLB bija savu uzdevumu izpildījusi un sasauca 1952. g. 21. septembrī savu pēdējo biedru sapulci, kam tūlīt sekoja ALLB speciāla biedru sapulce, kuras dienas kārtībā bija biedrības likvidācija.

SIDNEJAS LATVIEŠU BIEDRĪBA

SIDNEJAS LATVIEŠU BIEDRĪBAS DIBINĀŠANA

SLB dibināšanas memorandu un statūtus izstrādāja ALLB valde un piesūtīja visiem biedriem kā pielikumu informācijas biļetenam, biedrus reizē aicinot uz gadskārtējo pilnsapulci, kurā kā dienas kārtības 6. jautājums bija likts – Sidnejas latviešu biedrības statūtu projekts un ALLB statūtu grozījums.

1951. g. 16. septembra pilnsapulce nolēma izstrādātos SLB statūtus reģistrēt un uzdeva formalitāšu nokārtošanu ALLB valdei.

Statūtus 1952. g. 1. februārī parakstīja dibinātāji: Felikss Brūvelis, Bruno Strazdiņš, Aleksandrs Rolavs, Vilis Motmillers, Juris Andersons, Elvīra Mieziš-Plūme, Pēteris Laiviņš, Mārtiņš Siliņš, Roberts Studāns, Jānis Krauklis un Jānis Lūsis. Tos iesniedza Registrar General, kas tos apstiprināja 1952. g. 3. martā.

Biedrības dibinātāji – statūtu parakstītāji 1952. g. 26. martā sapulcējās un izraudzīja biedrības pagaidu valdi: priekšsēdis F. Brūvelis, vicepriekšsēži J. Andersons un B. Strazdiņš, sekretārs P. Laiviņš, kasiere E. Mieziš-Plūme, valdes locekļi A. Rolavs, V. Motmillers, R. Studāns un M. Siliņš.

SLB pagaidu valde ALLB pēdējā 19. informācijas biļetenā 1952. g. 31. martā aicināja latviešus Sidneajā un visā Jaundienvidvelsā šādiem vārdiem:

„Ir sācies jauns posms latviešu sabiedriskās dzīves attīstībā Jaundienvidvelsā.

Piekritīgās iestādes ir apstiprinājušas Sidnejas latviešu biedrības statūtus un šī biedrība pārņems, turpinās un attīstīs līdzšinējās Austrālijas latviešu labdarības biedrības darbu un kulturāli sabiedriskās dzīves pasākumus un nekavējoties ķersies pie tā lielā uzdevuma, kura atrisināšana nebija iespējama ALLB statūtu robežās – pie latviešu nama iegūšanas Sidneajā.

Apzinādamās šī lielā darba svarīgumu, Sidnejas latviešu biedrības pagaidu valde aicina ikvienu latvieti Sidneajā un pārējā JDV kļūt par šī darba līdzdarītāju un iestāties par biedri Sidnejas latviešu biedrībā.

Nekavējieties ar izpildīto iestāšanos anketu piesūtīšanu biedrības pagaidu valdei, lai tā pēc iespējas īsākā laikā varētu sasaukt pirmo vispārējo biedru sapulci, kura izvēlēs pastāvīgo valdi un citus pārvaldes organus.

Pagaidu valde jau tagad stājusies pie nama meta izgatavošanas priekšdarbiem un finansiālā plāna sastādīšanas, bet gala vārds šai lietā būs sakāms pilnai biedru sapulcei.

SLB pagaidu valde silti pateicas visiem tiem daudzajiem – solistiem, literātiem, teātra darbiniekiem, koristiem, skolu jaunatnes un sporta organizāciju darbiniekiem, kas aiztecējušos 2-3 gados, kopš esam Austrālijā, dzinuši pirmo vagu un radījuši to, kas mums šai laukā jau ir.

Viņi ir mūsu iecerētā nama garīgais pamats.

Mūsu uzdevums ir radīt labvēlīgus apstākļus viņu turpmākam darbam un katram pēc savām spējām pielikt roku šī nama izbūvē, tad jaunais nams būs „sirdsasins tece, kas sulas sūc un vienotas miesām tad atkal dala”, kā to Anna Brigadere dzied par mūsu likteņupi – Daugavu.

SLB pagaidu valde.”

ALLB biedri, kas iesūtīja SLB biedra pieteikumu lapu 3 mēnešu laikā, automatiski kļuva par SLB biedriem un tiem par 1952. g. biedru nauda vairs nebija jāmaksā, tikai iestāšanās nauda jaunajā biedrībā.

SLB pārņēma līdzšinējo ALLB informācijas biļetenu, kas ar 1952. g. 5. maiju iznāca kā Sidnejas latviešu biedrības informācijas biļetens un to piesūtīja visiem Sidnejā un apkārtnē apzinātiem latviešiem.

Tāpat par SLB sekcijām resp. nodaļām kļuva Sidnejas latviešu teātris ar literāro sekciju kā autonomu vienību, jauktais koris diriģenta Ž.Smilnieka vadībā un no 1953. g. maija arī vīru dubultkvartets „Imanta” J.Puisēna vadībā un tautas deju kopa „Kamoliņš” A.Luča vadībā. SLB uzņēmās arī krusttēva pienākumus sporta kopai „Auseklis”, kuru vadīja J.Riņģis.

SLB pārņemot ALLB aktīvus pārņēma arī tās iesākto nama fonda akciju ar līdz tam savāktiem līdzekļiem.

SLB pirmā biedru pilnsapulce sanāca 1952. g. 25. maijā un ievēlēja biedrības pirmo valdi ar F.Brūveli kā valdes priekšsēdi un M.Siliņu, P.Laiviņu, A.Rolavu, L.Resgali, E.Miezi-Plūmi, B.Strazdiņu, J.Andersonu un K.Erdmani kā valdes locekļus. Valdes kandidātos ievēlēja R.Briedi, J.Ābeltiņu un V.Motmilleri, bet revīzijas komisijā J.deVilnīti, F.Lakševicu un A.Priedīti.

Dāmu komiteju uzņēmās organizēt E.Miezi-Plūme.

Pirmais darbības gads SLB bija noorganizēšanās gads un valdei nācās pārvarēt daudz grūtību, sevišķi finansiālā ziņā, jo darbību sākot biedrības rīcībā nebija nekādu līdzekļu, ne arī savu telpu.

1952. g. oktobrī biedrība atvēra savu biroju pagaidu telpās Bērtona ielā (Burton Street), Sidnejā, kas darbojās otrdienās un piektdienās no plkst. 3 - 8 vakarā.

Sanākot nākošai biedru pilnsapulcei 1953. g. jūlijā vairs nekandidē līdzšinējais valdes priekšsēdis F.Brūvelis un viņa vietā biedrības vadību no 31. jūlija pārņem Mārtiņš Siliņš.

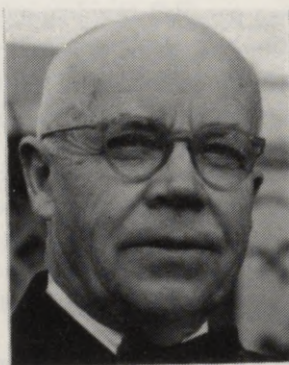
1953. g. 8. septembrī biedrības birojs atkal jāpārceļ uz jaunām pagaidu telpām Klarka ielā, Beralā (Clark Street, Berala).

Arī pēc tam, kad SLB ir ieguvusi savu namu Stratfildā telpas birojam šinī namā vēl nav pieejamas, jo tās aizņem īrnieki.

1954. g. 12. aprīlī biedrības birojs beidzot var sākt darboties Latviešu namā, kas šinī brīdī ir tikai pāris šauras istabas, kas atrodas biedrības lietošanā.

F. Brūvelis
ALLB un SLB dibinātājs
un pirmais SLB valdes
priekšsēdis

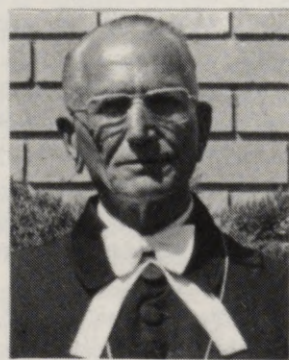
K. Nīcis
ALLB dibinātājs un SLB
goda biedrs

K. Šics
ALLB dibinātājs

J. Andersons
SLB dibinātājs

J. Krauklis
SLB dibinātājs

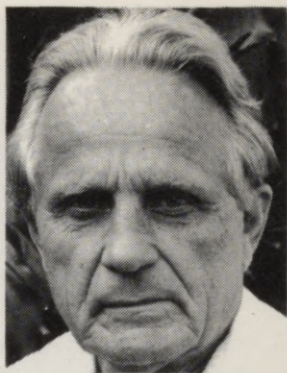
P. Laiviņš
SLB dibinātājs un goda
biedrs

J. Lūsis
SLB dibinātājs

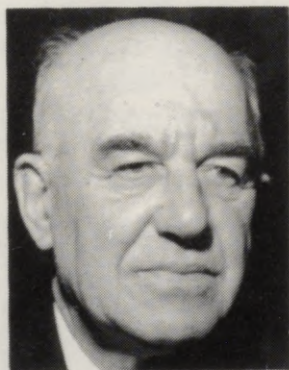
E. Miezis-Plūme
SLB dibinātāja

V. Motmillers
SLB dibinātājs

A. Rolavs
SLB dibinātājs

M. Siliņš
SLB dibinātājs, goda
biedrs un valdes priekš-
sēdis 21 gadu

R. Studāns
SLB dibinātājs

B. Strazdiņš
SLB dibinātājs

LATVIEŠU NAMA IEGŪŠANA

Jau drīz pēc statūtu reģistrēšanas SLB valde sazinājās ar pārējām Sidnejas latviešu organizācijām – Daugavas vanagu Sidnejas nodaļu, Sidnejas ev. lut. latviešu draudzi, Latviešu ev. lut. Vienības draudzi, Korporāciju kopu Sidnejā un Latviešu preses biedrības Austrālijas kopu – nolūkā radīt kopēju organizāciju – Sidnejas latviešu nama padomi, kas a) noorganizētu līdzekļu sagādi nama pirkšanai un b) izlemtu kur un kādu īpašumu iegādāties, lai pavērtu iespējas Sidnejas latviešu sabiedriskās dzīves izveidošanai.

Nama padomes pirmā sēde sanāca 1952. g. 16. maijā SLB pagaidu telpās, Bērtona ielā, Sidnejā.

Tanī piedalījās no SLB – M. Siliņš un A. Rolavs, DV Sidnejas nodaļas – E. Ģērmanis, Sidnejas ev. lut. latviešu draudzes – K. Pijols, Latviešu ev. lut. Vienības draudzes – H. Vecvagars, Korporāciju kopas Sidnejā – A. Dukāts un A. Ilsums un no Latviešu preses biedrības Austrālijas kopas – A. Priedītis un A. Zariņš.

Par nama padomes priekšsēdi ievēlēja M. Siliņu un sekretāru K. Pijoli.

Nākošās padomes sēdes notiek 1952. g. 23. maijā un 13. jūnijā, kur tāpat kā pirmā sēdē pārrunā piemērotāko nama atrašanās vietu un izmaksu.

Ceturtā sēdē 1952. g. 11. jūlijā SLB ziņo, ka Sidnejā un apkārtnē apzinātas 709 latviešu ģimenes un vieninieki un nāk ar izstrādātu plānu Sidnejas iedalīšanai 50 līdzekļu vākšanas rajonos un instrukciju līdzekļu vācējiem.

1952. g. otrā pusē bezdarba dēļ, kurā arī daudzi latvieši zaudēja darbu, līdzekļu vākšanā radās zināms pārtraukums un tikai 1953. g. 6. februāra sēdē nama padome atkal lemj līdzekļu vākšanas akciju aktivizēt.

1953. g. otrā pusē latviešu sabiedriskās dzīves seniors Kārlis Nīcis bija atradis piemērotu īpašumu Parnela ielā, Stratfildā.

K. Nīča ierosinājumā 1953. g. 23. oktobrī padome nāk ar ieteikumu SLB pirkt no M. D. Fletčeras (M. D. Fletcher) īpašumu Parnela ielā 32/34, Stratfildā.

Kā nākamā nama īpašniece SLB valde tās pašas dienas sēdē vienbalsīgi nolemj īpašumu pirkt un pilnvaro K. Nīci vest sarunas ar īpašnieci un tās aģentu un advokātu J. E. Slīmani (J. E. Sleeman) par pirkšanas līguma noslēgšanu. Maksāšanas noteikumi paredz, ka īpašuma pirkšanas summu £5500, t. i. \$11000, biedrība sedz ar \$1200 iemaksu pie līguma parakstīšanas, \$2800 pie īpašuma nodošanas un \$7000 nomaksu 5 gados, nodrošinot to ar obligāciju, pie kam īpašniece pēc līguma atbrīvo l. dzīvokli un garažu, tāpat SLB var lietot brīvo gruntsgabalu.

SLB arī lūdz Kārlī Nīci vest sarunas ar NSW bankas Ašfildas nodaļas vadītāju par aizdevuma piešķiršanu nama pirkšanai. Nama padomes 1953. g.

Bērtona iela 20 – SLB pirmās biroja telpas – šodien

Latviešu nama pirkšanas līgumu 1953. gada 18. novembra aktā Skotu baznīcas zālē paraksta valdes priekšsēdis M.Siliņš, aizmugurē stāv no kreisās Nama padomes priekšsēdētājs A.Kušķis, un valdes locekļi F.Lakševics un A.Tauriņš

13. novembra sēdē K.Nīcis ziņo, ka banka aizdevumu \$7000 apmērā piešķirusi, no šīs summas \$1400 uz K.Nīča personīgu galvojumu. Par aizdevumu jāmaksā 5% gadā. Ja no aizņemtās summas pirmajā gadā atmaksā \$2000, tad pārējie maksājumi ir \$400 gadā plus %.

Bērvudas pilsētas valde arī dod piekritošu atbildi zāles būvei uz iegūtā gruntsgabala. Zāles būves uzmetumu izstrādājis arch. A. Ilsums.

1953. g. 18. novembra valsts svētku akta laikā Skotu baznīcas zālē pirkšanas līgumu paraksta SLB valdes priekšsēdis M.Siliņš, sekretārs A. Tauriņš un kasieris F.Lakševics.

Nama padomes 1953. g. 11. decembra sēdē M.Siliņš var ziņot, ka nama pirkšanas līgums ir parakstīts un aģentam iemaksāti \$1200. Tanī pat laikā SLB kasieris F.Lakševics ziņo, ka nama fondā vēl ir \$2342.

Īpašuma pirkšanas finansēšanai izdarītajā ziedojumu vākšanā pavisam 590 personas iemaksāja \$8600.

Iepirktajā namā pirkšanas laikā bija 3 īrnieki, kurus no dzīvokļiem nevarēja izlikt, nesagādājot tiem citus dzīvokļus, kas tai laikā nebija

Vācu draudzes telpas (Central Hall) šodien

iespējams. Turklāt bijusē īpašniece, nepildot pārdošanas līgumu bija savā dzīvoklī atstājusi apakšīrnieku, kurš telpas atsacījās atstāt. Pagāja trīs mēneši kamēr no viņa izdevās atbrīvoties un beidzot 1954. g. 12. aprīlī pārcelt biedrības biroju uz savām telpām.

Nākošie 2 īrnieki atstāja savus dzīvokļus 2 - 3 gadu laikā, bet pēdējais tikai 1961. g..

Kad atbrīvojās apakšstāva dzīvokļi atklājās bēdīga aina: grīdas bija izpuvušas, sienas slapjas. Tā kā ēka bija ap 70 g. veca, kad vēl nepazina izolācijas materiālus, tad lai novērstu mitrumu sienās, visai ēkai apakšstāvā ielika svina izolāciju, bet arī tas daudz nelīdzēja – sienas joprojām neturēja krāsu. Neatlika nekas cits kā apšūt sienas ar maisonaita platēm, bet arī tās pēc 2 gadiem koridora daļā, kur mitrums bija vislielākais, sapuva. Vecā nama ārpusē bija jāpārkrāso un jāuzliek jauns jumts.

Cik daudz latviešu sabiedriskās dzīves vajadzībām Latviešu nams deva jau pirmajā gadā rāda sekojoša statistika:

SLB birojs namā darbojies 70 dienas, koris noturējis 48 mēģinājumus, dubultkvartets „Imanta” 23 mēģinājumus, tautas deju kopa 7 mēģinājumus, teātris 87 mēģinājumus; nama telpās savas sēdes noturējusi SLB, DV, Nama padome, Latviešu apvienība Austrālijā, Kultūras fonds, SLT valde, Sadarbības komiteja, Jaunatnes audzināšanas padome, Latviešu ev. lut. Vienības draudze, sporta kopas, šacha klubs „Rīga”, Korporenciju kopa Sidnejā u.c. organizācijas. Latviešu namā notikuši 15 tējas vakari. Katru sestdienu darbojusies sestdienas skola un izglītības kursi. Namā notikusi SLB pilnsapulce, Preses biedrības sanāksme, latviešu mācītāju konference un nams devis pajumti Austrālijas latviešu teātrim braucienos uz Sidneju un Brisbani.

Reizē tas visām organizācijām devis arī diezgan jūtamu finansiālu ietaupījumu.

Par pirmo nama pārzini jauniegūtā namā SLB valde uz Nama padomes ieteikumu pieņēma Rudolfu Sulcu kas namā ievilkās 1954. g. 29. maijā.

Sidnejas latviešu nams 1955. gadā

SLB valdes priekšsēdis M.Siliņš un Nama padomes priekšsēdis L.Resgalis apspriež sarīkojumu zāles projektu

SARĪKOJUMU ZĀLES BŪVE

Jau 1954. g. 2. aprīļa valdes sēdē, kurā piedalās arī Kārlis Nīcis, pēdējais ieteic tūlīt pēc vecā nama telpu pārņemšanas stāties pie sarīkojumu zāles būves, sākot propogandu un pieliekot visu enerģiju līdzekļu savākšanai.

Sarīkojumu zāles būvei pirmā laikā tomēr grūtības radīja līdzekļu trūkums būves uzsākšanai un apstākļi, ka vecās ēkas apakšstāva dzīvokļi nebija brīvi un kavēja būvdarbu uzsākšanu.

Mākslinieks Reinis Zusters nāca ar ierosinājumu celt ēku dzelzskonstruktijas būves veidā, kā lētākā un piemērotākā. Jau 1955. g. 20. maija valdes sēdē priekšsēdis M. Siliņš SLB valdei var ziņot, ka R. Zusters izgatavojis pagaidu plānu zāles būvei.

Nākošie divi gadi pagāja pārrunājot un apspriežot teātra, sporta un citu organizāciju vajadzības zāles izbūvē, gan SLB valdes, gan Nama padomes sēdēs, un izstrādājot galīgo sarīkojumu zāles būves plānu.

Nama padome šī uzdevuma veikšanai kā lietpratēju komisiju izrauga architektus M. Baltāru, P. Ārenu, M. Krādziņu, Reini Zusteri un Induli Nīci.

1957. g. 29. martā SLB valdes sēdē M. Siliņš ziņo, ka Reinis Zusters ir nobeidzis sarīkojumu zāles plānu un tas iesniegts apstiprināšanai Chief Secretary, kas tam piekriņ 1957. g. aprīlī.

Nama padomes 1957. g. jūnija sēdē padomes priekšsēdis P. Laiviņš ziņo, ka arī Bērvudas pilsētas valde apstiprinājusi sarīkojumu zāles plānu bez grozījumiem un norāda, ka tagad jārunā pirmām kārtām par naudas sagādi. Pēc aprēķiniem zāles būve izmaksās \$32000 līdz \$34000. Projektētā būvē ietilpst priekštelpa (foajē), sarīkojumu zāle ar 500 sēdvietām un skatuvi, mazgātuvu un labierīcības. Zem skatuves ir 50 x 25 pēdu liela telpa ar ēdienu gatavošanas ierīcēm. Jaunceltnes galvenie būves elementi ir dzelzs rāmji, ķieģeļu mūra sienas un asbesta betona plākšņu jumta segums. Zāles būvi varētu sākt, ja savāktu apm. \$10000, no kuriem pašreiz būves fondā ir apm. \$2000.

Zāles jaunbūves fonda līdzekļu sagādes veidi ir: a) ziedojumi, b) iemaksas uz 10 gadu biedru maksu rēķina, skaitot no 1956. g. un c) aizdevumi.

Līdzekļu vākšanas akcija sākās 1957. g. 15. jūlijā, bet jau pirms tam biedrības rīcībā bija aizdevumu un ziedojumu pieteikumi, kas kopsummā sasniedza pāri par \$3000.

Arī pārējās latviešu organizācijas nāk palīgā līdzekļu sagādē – SLT darbinieki 1956. g. decembrī nolemj katrs iemaksāt nama jaunbūves fondā līdz 1957. g. 1. jūlijam \$20, Sidnejas latviešu jaunatnes kopa pieteic ziedojumu \$100, Sidnejas latviešu katoļu saime rīko atsevišķu sarīkojumu namam par labu, DV Sidnejas nodaļa sarīkojumu un SLT

Sarīkojumu zāles pamatakmeņa iesvētīšana. Priekšplānā prāv. S. Gaidelis, A. Priedīte, M. Siliņš

Būvdarbiem sākoties rodās arī dzīvāka interese sabiedrībā par nama būves progresu. Kā SLB valdes priekšsēdis M. Siliņš 1959. g. maija biļetenā saka – „vienmēr vairāk ļaužu apmeklē namu, iegriežas būvlaukumā, izsaka savu prieku, aprunājas par būves problēmām, kuras viņus interesē. Tas nozīmē, ka ir nedalīta vēlēšanās to redzēt uzceltu.”

NSW bankas Ašfildas nodaļa, atzīstot SLB finansiālo stāvokli par veselīgu, piešķir kreditu sarīkojumu zāles būvei \$16000 apmērā, ieskaitot tanī vēl nenomaksāto aizdevuma daļu uz veco ēku \$3400, ar ko sarīkojumu zāles uzcelšana ir nodrošināta.

1959. g. 28. jūnijā, klātesot ap 400 dalībniekiem, iesvēta sarīkojumu zāles pamatakmeni. Šo ceremoniju aculiecinieks notēlojis šādiem vārdiem – Svētīvinīgs klusums, spontāni aplausi, Guno Lūgšanas un Dievs, svētī Latviju skaņas, kas atbalsojās jaunās zāles jumta spraišļos, kāda vienreizēja izdarība un vēl daudz kas cits vārdos nenosaucams bija tas, kas ne tikai pildīja prātus un sirdis ar lepnumu, bet arī izsauca asaras pat rūdītu vīru acīs.

Kad pie pamatakmens nostājās gaidas un skauti ar Latvijas un Austrālijas karogiem, SLB jauktais koris V. Ruļļa vadībā nodziedāja God, save the Queen. Tad SLB priekšnieks M. Siliņš uzrunāja klātesošos un apsveica viesus austrāliešus: JDV parlamenta locekli B. Doigu (B. Doig), Bērvudas pilsētas vecākā vietnieku A. R. Edkoku (A. R. Adcock) un NSW bankas Ašfildas nodaļas vadītāju F. Hīru (F. Hear) ar kundzi.

Pēc tam Latviešu Nama padomes priekšsēdis P. Laiviņš nolasīja dokumentu – aktu, kas iemūrējams zāles pamatos. Akta teksts:

„Viens tūkstots deviņi simti piecdesmitdevītā gadā pēc Kristus dzimšanas divdesmitastotā jūnijā, kad pār Lielbritānijas Karaļvalsti valdīja Viņas Ķēnišķīgā Majestāte Karaliene Elizabete Otrā, kad lielnieku okupētās Latvijas Brīvvalsts speciālo pilnvaru nesējs bija pie Viņas Ķēnišķīgās Majestātes akreditētais sūtnis Kārlis Zariņš, kad Austrālijas Kopvalstī par Ministru Prezidentu bija R. G. Menzies, kad New South Wales valstī par Premjeru bija J. J. Cahill, kad viņa kabinetā par Izglītības Ministri bija R. J. Heffron, kad Chief Secretary bija L. A. Kelly, kad par Sidnejas pilsētas lielvecaķo bija H. F. Jensen, kad Burwood'as apgabalu federālā parlamentā pārstāvēja W. McMahon un Valsts parlamentā B. Doig, kad par Burwood'as pilsētas galvu bija A. A. Harris, kad par Strathfield'as pilsētas galvu bija S. N. Hedges, kad New South Wales bankas Ashfield'as nodaļu vadīja F. Hear, kad būvniecības lietas šajā pilsētā pārzināja C. F. Dobbin, kad Sidnejas Ev. Luterisko draudzi apkalpoja mācītājs Jānis Krauklis, kad Latviešu Ev. Luterisko Vienības draudzi apkalpoja mācītājs P. Laiviņš, kad Miera draudzi apkalpoja mācītājs J. Pīlmanis, kad Sidnejas Latviešu Katoļu draudzi apkalpoja prāvests S. Gaidelis, kad par Latviešu Apvienības Austrālijā priekšsēdi bija A. Dukāts, kad par L. A. A. Kultūras Fonda priekšsēdi bija Kārlis Nicis, kad par Sidnejas Latviešu Nama Padomes priekšsēdi bija P. Laiviņš, kad par Sidnejas Latviešu Biedrības valdes priekšsēdi bija Mārtiņš Siliņš, kad par Daugavas Vanagu Sidnejas nodaļas priekšnieku bija J. Masulāns, kad par Latvijas Vīrsnieku apvienības Sidnejas nodaļas priekšnieku un Kalpaka Bataljona biedrības priekšnieku bija A. Kripens, kad par Latviešu Studentu Korporāciju Kopas Sidnejā senioru bija P. Pakalns, kad par Studenšu Korporāciju Kopas seniori bija A. Medne, kad par Sidnejas Latviešu Studentu apvienības priekšsēdi bija G. Bogdanovičs, kad Latviešu Preses Biedrību Sidnejā pārstāvēja A. Zariņš, kad par Sidnejas Latviešu Teātra valdes priekšsēdi bija I. Sveilis, SLB jaukto kori vadīja Vold. Rullis, kad Sidnejas Latviešu Vīru kori vadīja J. Puisēns, kad par Latviešu Katoļu Biedrības Sidnejas nodaļas priekšnieku bija A. Bruzgulis, kad par Jaunatnes Audzināšanas Padomes priekšsēdi un Latvijas Mazpulku vadītāju bija P. Upenieks, kad Sidnejas Latviešu jaunatnes kopu vadīja I. Šeibelis, kad Sidnejas Latviešu Katoļu kopu vadīja J. Svilāns, kad latviešu skautus Sidnejā vadīja J. Liepiņš un gaidas A. Bormane, kad SLB vidusskolu vadīja L. Felsberga-Bērziņa, kad SLB sestdienas skolas vadīja: Bankstown'ā E. Siliņa un Strathfield'ā A. Gūtmane, kad gadskārtējās Austrālijas Latviešu Kultūras Dienas notika Sidnejā un kad tās vadīja Ed. Šmugājs, kad par NSW Latviešu Sporta vadītāju bija J. Katužans un atse-

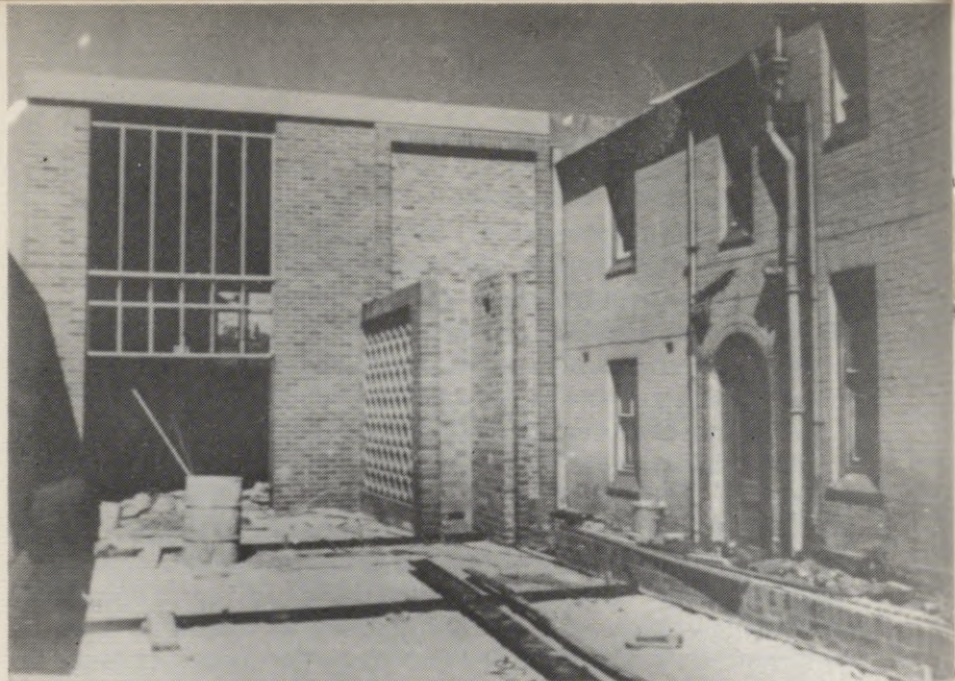
višķās sporta kopas vadīja: „Auseklis” – J. Riņģis, „Daugava” – E. Suķis, „Olimpija” – K. Ērglis, „Spars” – K. Tiliks, „Vairogs” – J. Samulis un DV Šaušanas sekciju – J. Auziņš, par godu Dievam, pateicībā Austrālijas valdībai, kas devusi patvērumu mums, kas zaudējuši savu dzimteni, par slavu mūsu tēvzemei Latvijai, viņas gadsimtu vecās kultūras vērtību kopšanai, vairošanai un veidošanai, iemūrejam šo pamatakmeni SIDNEJAS LATVIEŠU NAMAM 32/34 Parnell Street, Strathfield, N.S.W., Austrālijā, kas celts ar New South Wales'a dzīvojošo latviešu ziedotiem līdzekļiem, kā projektu radīja R. Zusters un kura būvdarbus vadīja Indulis Nīcis.”

Kad dokumentu bija parakstījušas visas tanī minētās un klātesošās personas un divi bij. Nama padomes priekšsēži L. Resgalis un A. Kušķis, kā arī Malda un Inda Prelvicas un Z. Laiviņa, to novietoja speciālā J. Puišēna pagatavotā urnā kopā ar A. Zariņa uzrakstītu Latviešu nama tapšanas vēsturi, Austrālijas Latviešu pēdējo numuru, SLB biļetena pēdējiem 2 numuriem, austrāliešu tās dienas rīta laikrakstu un brošūru par mūsu slavenajiem peldētājiem Ilzi un Jāni Konradiem. Tad tautas tērpā ģērbusies meitene R. Brūdere uz balta spilventiņa piensēta Latvijas karodziņu, kurā P. Laiviņš ietina šķirstiņu ar Latvijas zemi, lai to pievienotu dokumentam. Kā pēdējo urnā ielika Latvijas sidraba naudu, tad to aizlodēja un nodeva LAA priekšsēdim A. Dukātam ieguldīšanai zāles pamatos. A. Dukāts īsā uzrunā kā galveno uzsvēra cīņu pret mūsu un visas pasaules nāvīgāko ienaidnieku – komunismu. Vīru korim, J. Puišēna vadībā, atskaņojot Guno „Luģšanu”, urnu ieguldīja jaunās zāles pamatos.

Katoļu prāvests S. Gaidelis pirmais deva savu svētību, kam tūlīt sekoja māc. J. Kraukļa svētīšana visu Sidnejas luterāņu vārdā.

Pēc svētīšanas P. Laiviņš aicināja SLB priekšnieku M. Siliņu iemūrēt pamatakmeni. Kad M. Siliņš paņēma ķelli, ļaudis spontāni sāka applaudēt, tādējādi apliecinot, ka visi zina un arī atzinīgi novērtē SLB priekšnieka milzīgo neatlaidību, nenogurstošo darbu un stipro ticību šim pasākumam. M. Siliņš to apliecināja teikdams: „Šo namu ir uzcēlusi mūsu ticība latvju tautas nākotnei. Lai tā paliek stipra un cieta kā šis akmens, tad mēs ikreizes varēsim priekā pacelt savas acis uz šo celtni kad tā būs gatava un varēsim tanī kopt mūsu kultūru.”

Savu roku pie pamatakmens iemūrēšanas pielika katrs, kas bija parakstījis aktu. JDV parlamenta loceklis B. Doigs, iemūrējot pēc M. Siliņa teica, ka šis nams būs tā vieta, kur latvieši varēs kopt savu kultūru, savas tradīcijas un uzturēt dzīvu savu valodu un ka viss tas nāks par labu ne tikai latviešiem pašiem, bet būs par svētību arī Austrālijai. Dažus atzinīgus vārdus teica arī A. R. Adkoks un F. Hīrs. Nama padomes priekšsēdis, pieliekot savu roku pie pamatakmens iemūrēšanas, jauno zāli salīdzināja ar gaismas pili un jauktais koris nodziedāja J. Vītola „Gaismas pils”. Pamatakmens iemūrēšanu nobeidza nama būvplāna autors R. Zus-

Sarīkojumu zāle būves laikā 1959. g.

Skats uz 1959. gadā piebūvēto foajē

ters un būvdarbu vadītājs Indulis Nīcis.

Svinības noslēdza ar Dievs, svētī Latviju.

Svinību laikā E. Freimaņa klavieru studijas audzēkņi paziņoja klavieru fonda nodibināšanu un R. Zustera pirmā iemaksa nodibināja krēslu fondu.

Blakus būvdarbiem arī līdzekļu vākšana zāles celšanai iet uz priekšu un 1959. g. novembrī 787 personas ir pieteikušas \$22016. Tāpat klavieru fonds jau sasniedzis \$480, krēslu fondā pieteikti ziedojumi 215 krēslu iegādei un „Maldas un Indas fondā” ienākuši \$120.

1959. g. novembrī būves darbi ir pavisam pabeigti tik tālu, ka 18. novembrī, reizē ar Latvijas valsts 41. gada dienu, var notikt sarīkojumu zāles iesvētīšana.

Iesvētīšanas norise aprakstīta SLB informācijas biļetenā:

„Līdz pēdējai iespējai pārpildītājā zālē G. Veidners, A. Ceruzis un J. Katužans ienes mūsu tautas neatkarības simbolu – sarkanbaltsarkano karogu. Tiem seko 11 tautu meitas, kas svinīgā gājienā ienes mūsu gadsimtu vecās kultūras redzamo zīmi – latvju dainas. Slavas un pateicības dziesmai – Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils – izskanot, mācītājs P. Laiviņš iesvēta namu un Latvijas karogu, līdzinot Sidnejas latviešu trimdas saimi sapņotājam, kas ar visu sirdi pieķēries savam sapnim, kas beidzot kļuvis īstenība. Elvīra Ārone, E. Freimaņa pavadībā, dzied Berino Mūsu Tēvs, kam seko katoļu prāvesta S. Gaideļa nama un karoga iesvētīšana. G. Veidners nodod latviešu organizāciju kopējiem spēkiem gādāto Latvijas karogu LAA priekšsēdim A. Dukātam, kas to savukārt nodod Nama saimniekam M. Silīņam, novēlot, lai tas arvienu būtu mūsu vienotājs un stiprums. SLB jautam korim dziedot J. Ūdra Karoga dziesmu M. Silīņš nodod karogu jauniešu goda sardzei, izteicot cerību, ka tas allaž būs mūsu jaunās audzes vadītājs un ceļa zīme ceļā uz dzimteni.

Nama padomes priekšsēdis apsveic svinību dalībniekus. Sveicienus nodod Bērvudas pils. galva A. Haris, tā biedrs A. R. Edkoks un NSW bankas Ašfildas nodaļas vadītājs F. Hirs, suminot nama cēlājus un tā idejas atbalstītājus. Kanberas latviešu biedrības priekšnieks B. Kokle sveicot sidnejiešus nodod aploksni krēslu fondam un igauņu rakstnieku apvienības priekšnieks P. Lindsaars, dāvinot grāmatu.

Svētku runu teic SLB priekšnieks M. Silīņš, līdzinot latviešu trimdas saimi ilgu putnam, kas nerimstas savā meklējumā pēc savas ligzdas un izteica gaīšu cerību, ka šīm ilgām reiz jātop par īstenību.

Piestiprinot savas emblemas Latvijas karoga kātam, sveicienus nesa SLB jautā kora diriģents V. Rullis, Sidnejas latviešu vīru kora diriģents J. Puisēns, DV Sidnejas nodaļas priekšnieks J. Masulāns, Sidnejas latviešu studentu apvienības priekšnieks G. Bogdanovičs un Korporāciju kopas Sidnejā seniors P. Pakalns. Nama būvdarbu vadītājs I. Nīcis tad karogu novietoja tā pastāvīgā goda vietā.

Sekoja svētku koncerts, kurā piedalījās SLB jauktais koris V. Ruļļa vadībā, E. Ārone-Freimane ar Eiženu Freimani un Sidnejas latviešu vīru koris J. Puisēna vadībā.

Noslēdzot svētku aktu, Nama padomes priekšsēdis pateicās viesiem, līdzekļu ziedotājiem, svētku akta dalībniekiem. Ilgiem, ilgiem applausiem klātesošie sveica nama galvenos cēlājus: Mārtiņu Siliņu, Reini Zusteri un Induli Nīci. Pateicoties par suminājumiem M. Siliņš teica: „Tas ir padarīts!”

Tanī pašā SLB informācijas biļetenā biedrības priekšnieks M. Siliņš izsaka pateicību tiem, kas lielā darba tapšanā savu roku pielikuši. Blakus būves projektētājam R. Zusteram un būves vadītājam I. Nīcim viņš min Nama padomes priekšsēdi Pēteri Laiviņu, SLT valdes priekšsēdētāju Imantu Sveili, kura puļiņu auglis ir jaukā skatuve ar tās iekārtu, Jāni Svilānu, kas strādājis aiz, zem un virs skatuves savām rokām veicis skatuves un ģērbtuvju iekārtošanā neiedomājamo. Tāpat viņš piemin abu koru vecāko V. Trofimovu, kurš nozīmīgi balstījis nama būvi materiāli un idejiski iedvesmojis koru vienību locekļus un Jāni Āboliņu, kura ticība nama tapšanai vienmēr bijusi stipra kā klints un kurš tad, kad nebija pietiekoši līdzekļu visu būves darbu samaksai, šos līdzekļus sagādāja. M. Siliņš vēl piemin J. Roni, V. Bikši, O. Salnaju, K. Ērgli, K. Jansonu, J. Mačēnu, V. Bobetu, J. Bauski, E. Ābelīti un izsaka personīgu pateicību abām māsām Prelvicām, Maldai un Indai, kuras ar savu kluso ideālismu devušas viņam daudz garīga spēka daļu no lielā darba veikt.

Par sarīkojumu zāles nozīmi latviešu sabiedriskā un kulturālā dzīvē liecina tas, ka jau pirmajos 7 1/2 mēnešos no zāles atklāšanas līdz darbības gada beigām 1960. g. 30. jūnijā tanī notikušas 15 teātra izrādes, 18 balles, 6 literārie vakari, 3 akti, 3 koncerti un 3 bērnu sarīkojumi. Bez tam telpas vēl 18 gadījumos izīrētas svešiem sarīkojumiem.

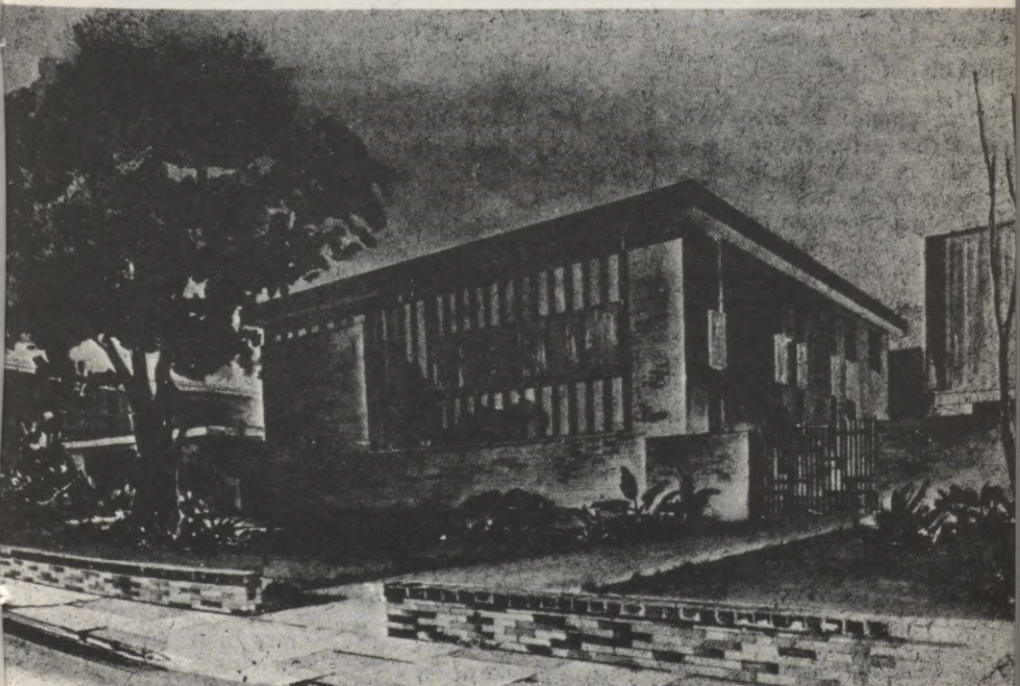
SLB sarīkojumu zālē varēja arī notikt Pirmās rakstnieku dienas Austrālijā, laikā no 10. līdz 12. jūnijam, kuras vadīja Mintauts Eglītis, un gadu vēlāk 1961. g. no 9. līdz 12. jūnijam tur notika Pirmais teātru festivāls Austrālijā, kura „dvēsele” un vadītājs bija Inants Sveilis.

Koktēlnieks V. Pūce 1961. g. dāvā Latviešu nama sarīkojumu zālei kokā grieztu Latvijas ģērboni. Ģērboni novieto virs skatuves mutes un to 1962. g. 1. jūnijā, pirms 2. Latviešu teātra festivāla sākšanās, atklāja Lāčplēša kara ordeņa kavaliera pulkveža Bebra kundze.

Māc. P. Laiviņš sarīkojumu zāles atklāšanā 1959. g. 18. novembrī iesvēta zāles Latvijas karogu. Pie karoga no kreisās J. Katužans, G. Veidners, A. Cerūzis, A. Dukāts, M. Siliņš

Arch. R. Soboļevska mets vecā nama pārbūvei

VECĀ NAMA PĀRBŪVE

1968. g. pilnsapulcē pārrunājot Bērvudas pilsētas valdes noraidošo nostāju vecā nama priekšpusē esošās zemes apbūvēšanā, sapulce ievēl inž. V.Koškinu par speciālās lietpratēju komisijas vadītāju, kas izstrādās plānus un aprēķinus par telpu paplašināšanu, resp. jauna nama celšanu tagadējās vecās ēkas vietā. Valdes vicepriekšsēdim L.Peičam no valdes izstājoties, šo amatu pārņem V.Koškins, kurš uzsāk skaidrot ar būvi saistītās problēmas.

Pārrunās ar Bērvudas pilsētas valdi noskaidrojas, ka tā nedomā atkāpties no savas iepriekšējās noraidošās nostājas — neatļaut apbūvēt brīvo zemes gabalu vecā nama priekšā, bet ceļot jaunu ēku piemēros noteikumus par auto mašīnu novietošanu, kas nevien samazinātu ēkas telpu platību, bet arī to stipri sadārdzinās.

1969. g. rodas doma par blakus esošā īpašuma pirkšanu, jo tā īpašniece mirusi, un valde ierosina īpašumu pirkt, ja tas nāktu pārdošanā. 1969. g. pilnsapulce pieņem valdes ierosinājumu un pilnvaro valdi aizņemties no NSW bankas līdz \$20000 eventuālai īpašuma pirkšanai, blakus organizējot ziedojumu — aizdevumu akciju. Šis nodoms tomēr nepiepildās neskatoties uz bankas gatavību aizdot šim nolūkam vajadzīgos līdzekļus.

1971. g. pilnsapulce uzdod valdei 6 mēnešu laikā izstrādāt plānu par vecās ēkas nākotni.

Sakarā ar pilnsapulces lēmumu par Latviešu nama nākotnes plāna izstrādāšanu, valde izrauga pētīšanas grupu, kurā ieiet V. Koškins, E. Zvirbulis, J. Mačēns un G. Bērziņš, jautājuma detaļu izstrādāšanai. Lai iegūtu plašākas sabiedrības ieskatus par dažādiem ar nākotnes darbu saistītiem jautājumiem, nolemj izsūtīt, kā pielikumu biļetenam, attiecīgu aptaujas lapu.

Šīs aptaujas rezultātā no 202 atbildētājiem 187 atrod, ka Latviešu nams Stratfildā viņiem ir piemēroti situēts, bet lielais vairums grib jauna nama būvi. Šai vajadzībai 66 atbildētāji piesaka ziedojumus un aizdevumus \$16045 apmērā, bet 121 persona sola būvi atbalstīt materiāli neminot summas lielumu.

Izejot no aptaujas rezultātiem valde lūdz R. Zusteri, kā sarīkojumu zāles un blakus telpu plānotāju dot savus atzinumus pārbūves jautājumos. Pēc R. Zustera atzinuma labākā iespēja ir pārbūvēt vecā nama iekšpusi ar labāku telpu pārkārtojumu, panākot 850 kv. pēdu lielāku telpu platību par veco.

R. Zustera izstrādāto pārbūves plāna pirmuzmetumu valde pārrunā 1972. g. sākumā vairākās sēdēs un iesniedz to Bērvudas pilsētas valdei un State Planning Authority, kas tiem principā piekrīt.

Pirmuzmetuma plānus sīkāk izstrādāt uzņemas arch. R. Soboļevskis un inž. Aldis Birzulis.

Pārbūves darbus uzņemās vadīt valdes loceklis J. Mačēns, bet būvkomisijā valde izrauga par vadītāju E. Zvirbuli un locekļiem V. Koškinu un G. Bērziņu.

Arch. R. Soboļevska izstrādāto pārbūves plānu Bērvudas pilsētas valde apstiprina 1973. g. sākumā. Pārbūves izmaksa varētu sasniegt \$50000.

Valdes priekšsēdis M. Siliņš sēdē ziņo, ka viņš bijis NSW bankā un noskaidrojis, ka nav šķēršļu \$25000 liela aizdevuma saņemšanai uz 13 1/2 gadiem.

Reizē ar nama pārbūves sākšanu ir nepieciešams no vecās ēkas izvēt visu, kas tur ir, līdz 1973. g. 3. martam. Sidnejas latviešu krāj-aizdevu sabiedrībai izbūvēs sevišķu telpu foajē stūrī, biroju pārcels uz krēslu noliktavu un skapjus novietos sarīkojumu zālē. Kantīne darbosies zemskatuves virtuvē. Bibliotēka pa pārbūves laiku būs slēgta un grāmatas novietos zemskatuves telpā. Skolas darbosies sarīkojumu zāles un foajē telpās.

Būves darbus uzdod veikt, pa daļām, atsevišķiem uzņēmējiem un tie turpinās līdz 1974. g. septembrim, kad valde lemj izbeigt arī būvkomisijas darbību.

Līdzekļu vākšanu būves izvešanai ievadot Austrālijas Latvieti un SLB informācijas biļetenā ievieto rakstus, kuros aicina ziedot vai aizdot pārbūves izvešanai. Bez tam 1972. g. novembrī valde izsūta 1300 aicinājumus pieteikt līdzekļus nama pārbūves fondam ar lūgumu atgriezt pieteikuma lapas līdz 1972. g. 1. decembrim.

Līdzekļu iemaksa sākās jau novembrī, kad Sieviešu rokdarbnieču kopa Sidnejā iemaksā \$1000 ziedojumu un korporācija Selonija \$1000 aizdevumu, un turpinās visu 1973. g. un arī 1974. g..

1974. g. 30. jūnija darbības pārskatā valde var ziņot, ka būvē ieguldīti:

nama saimniecības līdzekļi	\$ 7898
SLB ieguldītie līdzekļi	7161
privātie ziedojumi	15826
privātie aizdevumi	16772
NSW bankas aizdotie	25000
pavisam	<u>\$ 72657</u>

Nama pārbūves izdevumi, salīdzinot ar iepriekšējiem aprēķiniem, stipri pieauga – no vienas puses straujās algu un būvmateriālu cenu celšanās dēļ pārbūves laikā un otrkārt aiz tā iemesla, ka vecās ēkas stāvoklis izrādījās sliktāks kā iepriekš bija pieņemts, kādēļ daudzas sienas bija par jaunu jāuzmūrē un visa ēkas iekšpuse jāizšuj ar jauniem ķieģeļiem.

Bez šiem naudas līdzekļiem, kas izdoti pārbūvei darbības pārskats min arī tās darba stundas, kas ziedotas nama tapšanai. Šeit vispirms minēts būvdarbu vadītājs J. Mačēns, un būvkomisija ar E. Zvirbuli, V. Koš-

kinu un G. Bērziņu. J. Mačēns arī dāvājis visu nama pārziņa dzīvokļa virtuves iekārtu, bet V. Bikše darbu un materiālus pie elektriskās instalācijas. Talku ceļā paveikti visi veco ķieģeļu un vecās ēkas krāsojuma notīrīšanas darbi. Tāpat jaunās ēkas krāsošanas darbu veica brīprātīgi talcinieki. Nama priekšpuses noklāšanu ar cementa plāksnēm un apstādījumus ēkas priekšā un pie kafejnīcas veica Tāļivaldis Sveilis. Šinīs talkās, līdz ar daudziem citiem arī valdes vīriešu kārtas locekļi ir ņēmuši aktīvu dalību.

Noslēdzot apskati par ēkas pārbūvi SLB valdes 1973./74. g. darbības pārskats vēl uzsver divu vīru nopelnus būves tapšanā — „tie ir Reinis Zusters, kurš deva pirmo ierosmi darba sākšanai un otrs, bet ne pēdējais, R. Soboļevskis, kurš plānoja, kā tas padarāms.”

Pēc būves nobeigšanas jaunas telpas nama apakšstāvā ieguva biedrības birojs un kafejnīca ar tai blakus esošo mazo sarīkojumu vai L zāli. Ēkas augšstāvā telpas paredzētas Sidnejas latviešu krāj-aizdevu sabiedrībai, bibliotēkai un nama pārziņa dzīvoklim. Bez tam šeit novietota sēžu telpa un augšstāva zāle. Skolu lietošanai paredzētas abas zāles — augšstāva un L, kurās ar vecāku padomes līdzdalību ierīkotas sabīdamas starpsienas, lai tās būtu iespējams lietot mazākām klasēm.

Pārbūvētās ēkas iesvētīšana notika 1975. g. 7. septembrī piedaloties Sidnejas draudzes māc. J. Krauklim, Vienības draudzes māc. P. Laiviņam un Katoļu draudzes prāv. P. Bečam. Pēc garīdznieku iesvētīšanas akta SLB valdes priekšsēdis V. Košķins pateicās visiem darba darītājiem: pārbūves pamatplāna izstrādātājam R. Zusteram, arhitektam R. Soboļevskim, būvdarbu vadītājam J. Mačēnam, būvkomitejai E. Zvirbulim, G. Bērziņam un visiem talciniekiem, līdzekļu ziedotājiem un aizdevējiem un M. Siliņam, kurš visus šos gadus kopš Latviešu nama idejas rašanās ir nepārtraukti stāvējis šī lielā darba kūmās.

Ievērojot Mārtiņa Siliņa lielos nopelnus Latviešu nama izveidošanā 1978. g. pilnsapulce nolemj nama L zāli nosaukt par Mārtiņa Siliņa zāli.

SKOLAS TELPU IZBŪVE

Jau kopš Elzas Siliņas skolas pārnākšanas uz Latviešu namu 1969. g. skolas telpu jautājums sagādā grūtības skolu kārtīgai darbībai un to pārrunā gan skolotāju un vecāku sanāksmēs, gan valdes sēdēs un pilnsapulcēs. Arī ar vecā nama pārbūvēšanu skolu telpu jautājums gan uzlabojas, bet tas vēl arvien nav apmierinošs.

1978. g. februāra valdes sēdē pārrunājot iespējamo virsbūvi labierīcību blokam skolu vajadzībām, inž. J. Treimanis uzņemas izgatavot virsbūves darba plānu. Jau martā J. Treimaņa izstrādātos plānus nosūta Bērvudas pašvaldībai.

V. Koškins ar skolas telpu piebūves projekta autoru J. Treimani pie jaunbūves

1978. g. jūnijā SLB valde lemj sasaukt ārkārtēju biedru pilnsapulci, lai lemtu par skolas telpu izbūvi.

Pilnsapulce sanāk 1978. g. 13. jūnijā un tanī valdes priekšsēdis V. Koškins ziņo, ka no Bērvudas pilsētas valdes izdevies dabūt principiālu piekrišanu virs labierīcību bloka izbūvēt četras jaunas telpas skolu vajadzībām, pēc J. Treimaņa projekta.

Ārkārtējā pilnsapulce pilnvaro valdi aizņemties no bankas un no latviešu sabiedrības līdz \$30000 nama atsevišķo skolas telpu piebūves projekta vajadzībām un pilnvaro valdi vākt šim mērķim ziedojumus.

Sapulces dalībnieki pieteic ziedojumus \$1000 kopsummā un dāmu kopa apsolās noorganizēt 3 sarīkojumus par labu skolai.

Ziedojumu vākšanas akciju skolas telpu būvei ievada 1978. g. septembrī. Nodokļu departaments šos ziedojumus atbrīvo no ienākuma nodokļa.

Skolas telpu būves dzelzsbetona plānus izstrādā inž. Aldis Birzulis.

Būves plānus Bērvudas pilsētas valde beidzot apstiprina 1979. g. aprīlī un SLB valde tos izdod celšanai būvuzņēmējam K. Ērglim, kas būvdarbus sāk tā paša gada jūnijā.

Skolas telpu būvei SLB aizņemās no NSW bankas \$24000, bet no ziedojumiem ienāk \$16000, kas sedz kopējo telpu izmaksu \$40000.

Jauno skolas telpu iesvētīšana notiek 1979. g. 14. oktobrī, un tās norisi SLB informācijas biļetens attēlo sekoši:

„Telpu iesvētīšanā piedalījās mācītāji V.Voitkus un J.Krauklis un prāv. P.Bečs.

Māc. Voitkum pieminot Mārtiņa Siliņa nopelnus nama un skolas izveidošanā, klātesošie Mārtiņu Siliņu, kas pēc ilgākas slimošanas šoreiz arī bija svētku dalībnieku vidū, godināja ar ilgstošiem aplausiem.

Sekojošā uzrunā valdes priekšsēdis V.Koškins uzsvēra, ka daudzie gadi, kas mūs šķir no mūsu tautas, nav spējuši mūsu rošību mazināt. Daudzās nozarēs mūsu sabiedriskā dzīve iet pat plašumā.

V.Koškina uzruna noslēdzās ar Dievs, svētī Latviju.

Noslēguma runā skolas pārzine L.Budule uzsvēra skolas lielo nozīmi mūsu sabiedrības pastāvēšanā un pateicās latviešu sabiedrībai par skolai sniegto atbalstu.

Kā atziņbu par labi veiktu darbu skolēni V.Koškinam un skolas telpu projektētājam un būves vadītājam J.Treimanim pasniedz ziedus.”

KAFEJNĪCAS UN FOAJĒ PĀRBŪVE

Pārrunājot Latviešu nama izdaiļošanu 1978. g. septembra valdes sēdē valdes loceklis Imants Sveilis uzņemas vadīt nama izdaiļošanas komiteju. No valdes komitejā vēl ieiet E.Zvirbulis un kooptētie locekļi – arhitekts A.Budļevskis un mākslinieks Dž.Krīvs. 1979. g. pilsapulcē I.Sveilis ziņo, ka komiteja ir mēģinājusi atrast veidus un iespējas kā namu padarīt pievilcīgāku un ērtāku. Kā viena iespēja ir domāts uzlikt jumtu starp jauno ēku un foajē un paplašināt kafejnīcu.

Arch. V.Dortiņš uzņemas izgatavot šādai pārbūvei plānus, kurus Bērvudas pilsētas valde principā pieņem.

Projekts paredz – a) pašreizējo kafejnīcu paplašināt foajē virzienā, b) ejai starp jauno ēku un foajē visā garumā uzlikt jumtu un eju nosegt ar keramikas ķieģeļiem un c) foajē pagarināt ielas virzienā par apt. 3 metriem, izbūvējot tur kiosku, kur darboties grāmatu un suvenīru galdam.

Galīgo pārbūves plānu Bērvudas pilsētas valde apstiprina 1981. g. augustā.

Būvdarbu izvešana izdota būvuzņēmējam I.Jansonam. Paredzamā pārbūves izmaksa ir \$32000.

STRAUMĒNI

Jaunatnes audzināšanas padome, kuru tanī laikā vadīja sirmais jaunatnes audzinātājs Pēteris Užāns, izsūtīja uzaicinājumu Sidnejas latviešu organizācijām, draudzēm, kopām un skolām iegūt pašiem savu zemes gabalu Sidnejas tuvumā nometņošanas vajadzībām.

1962. g. 29. novembra Sidnejas latviešu organizāciju apspriedē, kuru sasauca LAA vicepriekšsēdis JDV B. Strazdiņš darba kārtībā bija arī šis jautājums.

Jaunatnes audzināšanas padome apspriedē ziņoja, ka uz izsūtīto aicinājumu visas organizācijas atbildējušas labvēlīgi un piekrīt šī jautājuma izkārtošanai, bet SLB atbilde bez tam satur arī konkrētus priekšlikumus šī jautājuma atrisināšanā.

SLB priekšlikuma vadlīnijas ir:

1) zemes gabala iegādei izvedama vienreizēja ziedojumu vākšanas akcija,

2) gadskārtējo maksājumu un iekārtošanai vajadzīgās summas uzņemamas visu organizāciju gadskārtējos budžetos, samērīgi ar viņu finansiālām spējām un biedru skaitu, par to noslēdzot savstarpēju vienošanos,

3) visas šādas zemes gabala iegādei un izbūvei iemaksātās summas skaitās aizdotas tai organizācijai, uz kuras vārda korroborēts iegādājamais īpašums, kas atmaksājams tikai īpašuma pārdošanas gadījumā,

4) ja Jaunatnes audzināšanas padomē apvienotās organizācijas neizteiktos par jaunas biedrības radīšanu, uz kuras vārda korroborēt izvēlēto īpašumu, tad SLB valde sasauks pilnu biedru sapulci lēmuma pieņemšanai par īpašuma iegādi un korroborēšanu uz SLB vārda,

5) iegādājamā īpašuma izraudzīšanu, iekārtošanu izdarītu un apsaimniekošanas noteikumus izstrādātu Jaunatnes audzināšanas padome.

Šo SLB iesniegumu visi sapulcējušies organizāciju pārstāvji uzņēma ar piekrišanu un nolēma JAP sastāvu paplašināt ar visu organizāciju pārstāvjiem un blakus ziedojumu vākšanas akcijai meklēt pēc piemērota objekta.

Jautājuma tālāk virzīšanai SLB valde jau 1963. g. 27. janvārī sasauca ārkārtēju biedru pilnsapulci, kuras darba kārtībā kā galvenais jautājums bija — nekustāma īpašuma iegāde nometņošanas vajadzībām un pirkuma finansēšana.

Ārkārtējā biedru pilnsapulce, uz Jaunatnes audzināšanas padomes priekšlikumu, nolēma pirkt zemes gabalu apm. 6 1/2 akru platībā pie Kolo upes nometņošanas vajadzībām par \$3200 un korroborēt to uz SLB vārda. Samaksai pilnsapulce piekrīt izlietot SLB brīvos līdzekļus. Šādi izlietotie līdzekļi atjaunojami no šim nolūkam izvedamās ziedojumu vākšanas akcijas ienākušām summām.

Kārlis Nīcis proponē īpašumu nosaukt par Straumēniem.

Noteikumus par īpašuma apsaimniekošanu, iekārtošanu un uzbūvi, kā arī pašas JAP uzbūves un iekšējās darbības noteikumus izstrādās tuvākā nākotnē.

SLB tad arī noslēdz līgumu par zemes gabala pirkšanu un izdara iemaksu aģentam. Zināmu aizkavēšanos īpašuma pārvešanā uz SLB vārda rada kavēšanās valsts iestādēs sakarā ar pērkamā gruntsgabala atdalīšanu no cita lielāka īpašuma. Bet arī šis jautājums nokārtojās un 1963. g. oktobrī īpašumu korroborē uz SLB vārda.

1964. g. Pūpolu svētdienā JAP rīko talku laukuma daļējai apkopšanai un labierīcību ierīkošanai.

Otrās Lieldienās pēc tam laukumu iesvēta māc. P. Laiviņš klāt esot JAP priekšsēdim P. Užanam, SLB valdes priekšsēdim M. Siliņam, valdes locekļiem F. Lakševicam, J. Āboliņam, K. Aigaram, A. Vībam, Benkstauņas Elzas Siliņas sestdienas skolas vadītājam L. Budulei, gaidu darbiniecei A. Eichmanei un ap 40 viesiem.

1965. g. 24. janvārī DV Sidnejas nodaļa laukumā pulcina ap 500 apmeklētāju uz pirmo zaļumballi.

Tā kā Straumēnu laukums tikai pa daļai izveidots, tad nākošās talkas notiek 11. un 12. septembrī, 31. oktobrī. Šinīs talkās jānobeidz sēta, jāsavēd kārtībā ceļš pāri ielejai īpašuma vidū, jāpieslēdzas elektriskai strāvai, jāierīko ūdens piegāde bērnu vasaras nometnes virtuvei. Virtuves ēkas, peldētāju pārgēršanās novietņu un visu pārējo darbu veikšanai SLB savā 1965./66. g. budžetā paredz \$400.

1966. g. no 10. - 16. janvārim JAP Straumēnos rīko pirmo bērnu un jaunatnes vasaras nometni.

Straumēnos rīkotās zaļumballes 1965., 1966. un 1967. g. dod zināmus atlikumus laukuma uzturēšanai, bet tās galvenā kārtā apmeklētājos modina interesi par Straumēniem un veicina ziedojumu ienākšanu.

Straumēnu tālākā izbūvē cementē grīdu uzcelto ēku garumā un uzceļ jaunas telpas biroja un virtuves noliktavas vajadzībām.

Līdz 1977. g. Straumēnos ikgadus notika bērnu un jaunatnes nometnes, tāpat bērnu svētki. Pēdējos gados plūdu un vandaļu postījumu dēļ interese par Straumēniem latviešu sabiedrībā ir samazinājusies.

Skats uz Straumēnu virtuves ēku 1967. gadā

SLB PĀRVALDE UN DARBĪBA

PILNSAPULCE

Pilnsapulce pēc SLB statūtiem ir augstākais biedrības organs, kam piekrist svarīgāko lēmumu pieņemšana.

Pirmā SLB pilnsapulce sanāca 1952. g. 25. maijā, Igauņu biedrības telpās. Tā uzklausiņa pagaidu valdes un nama padomes ziņojumus un ievēlēja biedrības pirmo pastāvīgo valdi un revīzijas komisiju.

Nākošos darbības gados pilnsapulce ir sanākusi katra gada augusta mēnesī, kā to paredz biedrības statūti, uz savām gadskārtējām sanāksmēm kas 1953. g. vēl notika Kurlmēmo biedrības telpās, bet no 1954. g. vienmēr Latviešu namā.

Pilnsapulces uzdevums ir bijis valdes gadskārtējo darbības pārskatu un nākošā gada budžetu un revīzijas komisijas ziņojumu uzklausišana, pārrunāšana un pieņemšana. Pilnsapulce arī ir ievēlējusi valdes un revīzijas komisijas locekļus statūtu paredzētā kārtībā.

Bez šī ikgadīgā „kārtējā darba” pilnsapulcei piekritusi lemt par svarīgiem biedrības dzīvi skarošiem jautājumiem – par nekustamiem īpašumiem un biedrības statūtu grozīšanu.

No tiem būtu atzīmējami sekojošie kārtējo un ārkārtējo biedrības pilnsapulču lēmumi:

Pirmo ārkārtējo biedrības pilnsapulci valde sasauca 1953. g. 12. decembrī, Kongregātu baznīcas zālē, Stratfildā, un tās uzdevums bija pieņemt lēmumu par Latviešu nama iegūšanu, ziedojumu vākšanu no tautiešiem un aizņēmuma pieprasīšanu no NSW bankas Ašfildas nodaļas.

Sarīkojumu zāles celšanu izlēma 1957. g. 25. augusta pilnsapulce, bet lēmumu par kredītēšanu NSW bankā \$16000 apmērā tikai 1959. g. 30. augusta pilnsapulce.

1962. g. 27. janvārī valde sasauca ārkārtēju pilnsapulci, lai izlemtu Straumēnu īpašuma pirkšanu un līdzekļu sagādāšanu šai vajadzībai.

1966. g. biedrības statūtu 2. pantā paredzēto biedru skaitu palielina uz 500 līdzšinējo 300 vietā.

1972. g. 16. jūlija ārkārtējā pilnsapulce nolemj pārbūvēt veco ēku un pilnvaro valdi vākt šim mērķim ziedojumus un aizņēmumus no latviešu sabiedrības un aizņemties līdz \$25000 no NSW bankas.

1976. g. 22. augusta pilnsapulce nolemj grozīt biedrības statūtus uzņemot biedrus jau no 18 gadu vecuma. Tāpat pilnsapulce lemj palielināt valdes locekļu skaitu no 9 uz 11.

1978. g. 18. jūnija ārkārtējā pilnsapulce nolemj izbūvēt 4 telpas skolu vajadzībām un pilnvaro valdi vākt no latviešu sabiedrības ziedojumus šim mērķim, kā arī aizņemties no NSW bankas līdz \$30000, ko 1979. g. 19. augusta pilnsapulce paaugstina uz \$35000.

Valde sasauca ārkārtēju pilnsapulci 1980. g. 11. maijā, lai izlemtu SLB statūtu memorandu papildināšanu, paredzot vecu ļaužu aprūpi un pensionāru dzīvokļu nama būvi. Šī pilnsapulce arī pieņem lēmumu, kas pilnvaro valdi iegādāties zemes gabalu un uzsākt priekšdarbus pensionāru dzīvokļu nama projektam ar apm. 10 dzīvokļiem, aizņemties līdz \$50000 zemes gabala iegādei un izvest ziedojumu vākšanas akciju, lai pēc iespējas atmaksātu aizdevumu.

1980. g. 24. augusta pilnsapulce pieņem SLB dāmu kopas statūtus un Sidnejas latviešu teātra (pie SLB) darbības noteikumus.

VALDE

Valde ir tā, kas diendienā ir vadījusi un pārzinājusi visas biedrības nodarbības, pasākumus un finances. Visos šajos 30 darbības gados uz valdi ir gūlusies ikdienas sabiedrisko un saimniecisko lietu kārtošana un atbildība par to, lai biedrības darbība noritētu saskaņā ar tiem mērķiem, kas likti par pamatu Sidnejas latviešu biedrībai latviešu sabiedriskās un kulturālās dzīves veidošanā.

Valdes priekšgalā šajos 30 gados ir bijuši trīs cilvēki – Felikss Brūvelis, Mārtiņš Siliņš un Vidvuds Koškins.

Felikss Brūvelis veidoja biedrības dzīvē pāreju no ALLB, ko dibināja pirms otrā pasaules kara un pat pirms pirmā pasaules kara Austrālijā ieceļojušie veclatvieši, un jauno Sidnejas latviešu biedrību, kuras dibināšanā lielā mērā aktīvi bija no dzimtenes padzītie otrā pēckara latviešu trimdinieki.

Ar Mārtiņa Siliņa nākšanu SLB vadītāja lomā, 1953. g. 31. jūlijā, otrā pasaules kara trimdas latvieši pilnīgi pārņēma savās rokās biedrības tālāko veidošanu un attīstību.

Kā atvadu vārdi Mārtiņam Siliņam SLB informācijas biļetenā 1980. g. 2. jūnijā saka – „Mārtiņš Siliņš, svešas zemes robežās, veidoja pats savu Latviju – tā bija Sidnejas latviešu nams.” Un te būtu jāpiebilst arī Sidnejas latviešu biedrība, kuras valdē viņš darbojās 26 gadus, no tiem no 1953. līdz 1974. gadam, t.i. 21 gadu, kā valdes priekšsēdis.

1974. g. augustā M. Siliņš atstāj SLB vadītāja amatu un nodod to jaunākās rokās – Vidvudam Koškinam. Uzņemoties valdes priekšsēža amatu V. Koškins lūdz SLB biedru un pārējās sabiedrības atbalstu, lai kopīgiem spēkiem paplašinātu un virzītu uz priekšu SLB un visu latviešu sabiedrisko darbu Sidnejā.

Būdam 8 gadus SLB priekšgalā V. Koškins ir centies piesaistīt jaunatni un latviešu jaunāko paaudzi latviešu sabiedriskā un biedrības dzīvē, gan gādājot par skolu telpu ievērojamu paplašināšanu, gan organizējot sarīkojumus, kas vairāk interesētu jaunākās paaudzes, gan materiāli atbalstot jaunatnes pasākumus ar lielākiem līdzekļiem.

Nevar nepieminēt V. Koškina, blakus darbam SLB, organizētās un vadītās Kultūras dienas Sidnejā 1973. un 1979. gados.

Par to, kas blakus šiem trīs SLB vadītājiem ir darbojušies biedrības valdē ziņas sniedz sekojošais pārskats:

Darbības gads	Valdes priekšsēdis	Valdes locekļi
Pagaidu valde 1952	F. Brūvelis	J. Andersons, P. Laiviņš, E. Miezis-Plūme, V. Motmillers, A. Rolavs, M. Siliņš, B. Strazdiņš, R. Studāns

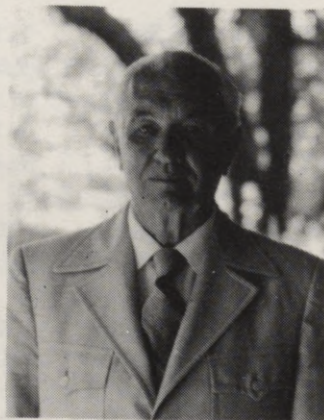
- 1952/53 F.Brūvelis J.Andersons, K.Erdmanis, P.Laiviņš, E.Miezis-Plūme, L.Resgalis, A.Rolavs, M.Siliņš, B.Strazdiņš
- 1953/54 F.Brūvelis līdz 31.7.53 M.Siliņš no 31.7.53 J.Āboliņš, R.Briedis, P.Laiviņš, F.Lakševics, A.Mežals, E.Miezis-Plūme, L.Resgalis, A.Tauriņš. E.Miezis-Plūmei izstājoties no 22.1.54 valdē nāk H.Lāsums, bet no 28.5.54 A.Ābelelīte.
- 1954/55 M.Siliņš A.Ābelelīte, J.Āboliņš, R.Briedis, P.Laiviņš, F.Lakševics, I.Nīcis, A.Priedīte, T.Saiva.
- 1955/56 M.Siliņš J.Āboliņš, R.Briedis, P.Laiviņš, F.Lakševics, S.Lukass, I.Nīcis, A.Priedīte, T.Saiva
- 1956/57 M.Siliņš J.Āboliņš, A.Bērziņš, F.Lakševics, I.Nīcis, A.Priedīte, S.Lukass, Ed.Šmugājs, G.Veidners. S.Lukass izstājas no valdes un viņa vietā nāk K.Rozentāls.
- 1957/58 M.Siliņš J.Āboliņš, A.Bērziņš, F.Lakševics, I.Nīcis, A.Priedīte, K.Rozentāls, Ed.Šmugājs, G.Veidners. K.Rozentāls izstājas 14.3.58 un viņa vietā aicina A.Kušķi. 30.5.58 A.Kušķis izstājas un viņa vietā aicina nākošo kandidātu T.Saivu.
- 1958/59 M.Siliņš J.Āboliņš, A.Bērziņš, F.Lakševics, I.Nīcis, A.Priedīte, T.Saiva, Ed.Šmugājs, A.Vība
- 1959/60 M.Siliņš J.Āboliņš, K.Aigars, F.Lakševics, I.Nīcis, A.Priedīte, T.Saiva, Ed.Šmugājs, A.Vība
- 1960/61 M.Siliņš J.Āboliņš, K.Aigars, F.Lakševics, I.Nīcis, A.Priedīte, T.Saiva, Ed.Šmugājs, A.Vība
- 1961/62 M.Siliņš J.Āboliņš, K.Aigars, A.Grīnbergs, F.Lakševics, I.Nīcis, A.Priedīte, G.Saiva, A.Vība
- 1962/63 M.Siliņš J.Āboliņš, K.Aigars, A.Grīnbergs, F.Lakševics, I.Nīcis, A.Priedīte, G.Saiva, A.Vība

- 1963/64 M. Siliņš J. Āboliņš, K. Aigars, A. Grīnbergs, F. Lakševics, I. Nīcis, A. Priedīte, G. Saiva, A. Vība
- 1964/65 M. Siliņš J. Āboliņš, K. Aigars, K. Berķis, F. Lakševics, I. Nīcis, A. Priedīte, A. Vība, J. Zemītis. I. Nīcis izstājās no valdes un viņa vietā no 4.6.65 nāk J. Mačēns.
- 1965/66 M. Siliņš K. Aigars, K. Berķis, F. Lakševics, J. Mačēns, L. Peičs, A. Priedīte, A. Vība, J. Zemītis
- 1966/67 M. Siliņš K. Aigars, K. Berķis, F. Lakševics, J. Mačēns, L. Peičs, A. Priedīte, A. Vība, J. Zemītis. Valdes kandidātu V. Šicu kooptē par grāmatveža palīgu.
- 1967/68 M. Siliņš K. Aigars, K. Berķis, F. Lakševics, J. Mačēns, L. Peičs, A. Priedīte, V. Šics, A. Vība
- 1968/69 M. Siliņš K. Aigars, K. Berķis, F. Lakševics, J. Mačēns, L. Peičs, A. Priedīte, V. Šics, A. Vība. 25.10.68 L. Peičs aiziet no valdes un viņa vietā aicina valdes kandidātu V. Košķinu.
- 1969/70 M. Siliņš K. Aigars, K. Berķis, V. Košķins, F. Lakševics, J. Mačēns, A. Priedīte, V. Šics, A. Vība
- 1970/71 M. Siliņš K. Berķis, G. Bērziņš, V. Košķins, F. Lakševics, J. Mačēns, A. Priedīte, V. Šics, A. Vība
- 1971/72 M. Siliņš K. Berķis, G. Bērziņš, V. Košķins, J. Mačēns, A. Priedīte, V. Šics, A. Vība, E. Zvirbulis
- 1972/73 M. Siliņš K. Berķis, G. Bērziņš, P. Ķepītis, V. Košķins, J. Mačēns, A. Priedīte, A. Vība, E. Zvirbulis
- 1973/74 M. Siliņš K. Berķis, G. Bērziņš, P. Ķepītis, V. Košķins, J. Mačēns, A. Priedīte, A. Vība, E. Zvirbulis
- 1974/75 V. Košķins K. Berķis, P. Ķepītis, J. Mačēns, A. Priedīte, M. Siliņš, J. Treimanis, A. Vība, E. Zvirbulis

1975/76	V. Koškins	K. Berķis, P. Ķepītis, J. Mačēns, A. Priedīte, M. Siliņš, J. Treimanis, A. Vība, E. Zvirbulis
1976/77	V. Koškins	K. Berķis, V. Laiviņš, A. Priedīte, S. Rakūns, M. Siliņš, J. Treimanis, A. Vība, E. Zvirbulis
1977/78	V. Koškins	K. Berķis, G. Bogdanovičs, V. Kristovska, V. Laiviņš, A. Priedīte, S. Rakūns, M. Siliņš, J. Treimanis, A. Vība, E. Zvirbulis
1978/79	V. Koškins	K. Berķis, G. Bogdanovičs, V. Kristovska, V. Laiviņš, A. Priedīte, S. Rakūns, G. Saiva, I. Sveilis, J. Treimanis, E. Zvirbulis
1979/80	V. Koškins	K. Berķis, G. Bogdanovičs, V. Kristovska, V. Laiviņš, A. Priedīte, S. Rakūns, G. Saiva, I. Sveilis, J. Treimanis, E. Zvirbulis
1980/81	V. Koškins	K. Berķis, G. Bogdanovičs, V. Laiviņš, A. Priedīte, S. Rakūns, G. Saiva, A. Siļķēns, I. Sveilis, I. Štūbe, E. Zvirbulis
1981/82	V. Koškins	K. Berķis, G. Bogdanovičs, V. Laiviņš, A. Priedīte, S. Rakūns, G. Saiva, A. Siļķēns, I. Sveilis, I. Štūbe, E. Zvirbulis

V. Koškins
pašreizējais SLB valdes
priekšsēdis

Ilggadīgais biedrības revidents
A. Ekspeders

Ir grūti īsā aprakstā izstāstīt, ko šie valdes locekļi daudzos gados būdami valdē un strādādami neskaitāmas darba stundas biedrības labā, ir paveikuši. Šeit varam tikai, pēc viņu amata ilgumu valdē, minēt galvenos uzdevumus, ko viņi šinī laikā ir pildījuši:

A. Priedīte valdē pildījusi sekretāres, biļetena redaktrises un biedrības pienākumus 28 gadus

M. Siliņš, kā jau minēts, savos 26 gados valdē ir bijis valdes priekšsēdis, nama pārvaldnieks, darbvedis un biļetena ekspeditors

A. Vība ir bijis bibliotēkas pārzinis, biļetena ekspeditors, Straumēnu pārzinis, sarīkojumu vadītāja palīgs kopā 20 gadus

K. Berķis pildījis sarīkojumu vadītāja, vicepriekšsēža, kasiera palīga un biļetena ekspeditora pienākumus 18 gadus

F. Lakševics bijis 18 gadus kasieris, vicepriekšsēdis, inventāra un remontu pārzinis

V. Košķins bijis valdes priekšsēdis, vicepriekšsēdis, kasieris, būvdarbu vadītāja palīgs un biļetena redaktors 14 gadus

J. Āboliņš pildījis ziedojumu akcijas vadītāja, vicepriekšsēža, inventāra pārziņa, mantziņa un bibliotēkas pārziņa pienākumus 12 gadus

I. Nīcis vadījis būvdarbus, pārzinājis remontus un vadījis sarīkojumus 11 gadus

J. Mačēns bijis būvdarbu vadītājs, remontu un saimniecības pārzinis un vicepriekšsēdis 11 gadus

K. Aigars pildījis grāmatveža un kasiera pienākumus 11 gadus

E. Zvirbulis bijis sarīkojumu vadītājs, būvkomitejas vadītājs, kasieris un jaunatnes lietu kārtotājs 11 gadus

G. Saiva – vicepriekšsēdis, biedrzinis un sekretārs 7 gadus

J. Treimanis kārtojis tehniskās lietas un bijis vicepriekšsēdis 6 gadus

S. Rakūns pārzinājis Straumēnus 6 gadus

V. Laiviņš bijis sarīkojumu vadītājs un kasieris 6 gadus

Ed. Šmugājs – vicepriekšsēdis, bibliotēkas pārzinis un biļetena redaktors 5 gadus

T. Saiva – lasāmgalda un inventāra pārzinis, kasiera palīgs un biedrzinis 5 gadus

V. Šics bijis grāmatvedis 5 gadus

G. Bogdanovičs kārtojis etniskās un politiskās lietas 5 gadus

P. Laiviņš pildījis vicepriekšsēža, biļetena redaktora un sarīkojumu vadītāja pienākumus 4 gadus

G. Bērziņš – vicepriekšsēdis 4 gadus

I. Sveilis bijis sarīkojumu vadītājs, nama saimniecības administrators un sekretārs 4 gadus

L. Peičs – vicepriekšsēdis 3 gadus

R. Briedis – biedrzinis, kartotēkas pārzinis un vicepriekšsēdis 3 gadus

A. Grīnbergs bijis kasiera palīgs 3 gadus

J. Zemītis – grāmatvedis 3 gadus

P. Ķepītis – kasieris 3 gadus

V. Kristovska kārtojusi jaunatnes lietas, vadījusi sarīkojumus 3 gadus

A. Bērziņš – grāmatvedis 3 gadus

Divus gadus valdē darbojušies: E. Mieziš-Plūme – grāmatvede, L. Resgalis – vicepriekšsēdis un kasieris, S. Lukass – juridisko jautājumu kārto-tājs, I. Štūbe – sarīkojumu daļas vadītāja, A. Silķēns – nama saimniecības administrātors, G. Veidners – biedrzinis.

Pa vienam gadam valdē bijuši: F. Brūvelis – valdes priekšsēdis, B. Strazdiņš – vicepriekšsēdis, A. Tauriņš – sekretārs, A. Mežals – kasiera palīgs, K. Rozentāls – nama pārvaldnieks, A. Ābelīte – ziedojumu akcijas kārto-tājs, J. Andersons un K. Erdmanis kā valdes locekļi.

Valde parasti ir sanākusi uz savām sēdēm reizi mēnesī, bet valdes locekļi bez piedalīšanās sēdēs ir veikuši neskaitāmus citus uzdevumus, gan ņemot aktīvu dalību biedrības sarīkojumos, gan piedaloties nama apkop-šanas, labošanas un krāsošanas talkās un darbos, tāpat neskaitāmās talkās Straumēnos.

Lieki pieminēt, ka valde ir veikusi svarīgu uzdevumu reprezentējot biedrību un Sidnejas latviešu sabiedrību gan internos, gan eksternos sarī-kojumos un sanāksmēs, ne tikai Sidnejā, bet arī ārpus tās.

1957./58. gada valde: no kreisās G. Veidners, F. Lakševics, A. Bērziņš, M. Siliņš, A. Priedīte, T. Saiva, Ed. Šmugājs. Iztrūkst J. Āboliņš un I. Nīcis

1959./60. gada valde: sēž no kreisās Ed.Šmuģājs, M.Siliņš, A.Priedīte, J.Āboliņš; stāv I.Nīcis, T.Saiva, F.Lakševics, K.Aigars, A.Vība

Valde ar viesiem SLB 10 gadu jubilejā 1962. gadā: no kreisās K.Aigars, A.Vība, E.Siliņa, A.Priedīte, P.Laiviņš, M.Nice, K.Nīcis, I.Nīcis, D.Brūvele, F.Brūvelis, M.Siliņš, dāmu komitejas priekšsniece B.Bikše, F.Lakševics, J.Āboliņš, G.Saiva

1972./73. gada valde SLB 20 gadu jubilejā: sēž no kreisās A.Priedīte, M.Siliņš, dāmu komitejas priekšiece I.Berķe, G.Bērziņš, K.Berķis, stāv A.Vība, V.Koškins, J.Mačēns, P.Ķepītis, E.Zvirbulis

1976./77. gada valde: sēž no kreisās J.Treimanis, A.Priedīte, V.Koškins, dāmu komitejas priekšiece V.Treimane, M.Siliņš; stāv K.Berķis, S.Rakūns, E.Zvirbulis, V.Laiviņš, A.Vība

1981./82. gada valde: sēž no kreisās I.Štūbe, dāmu kopas priekšniece M.Polikēviča, V.Koškins, A.Priedīte, K.Berķis; stāv I.Sveilis, S.Rakūns, E.Zvirbulis, V.Laiviņš, G.Saiva, G.Bogdanovičs, A.Siļķēns

REVĪZIJAS KOMISIJA

SLB statūti, dibināšanas laikā 1952. g., paredzēja, ka revīzijas nolūkos biedrība savā gadskārtējā pilnā sapulcē ievēl no saviem biedriem 3 revidentus uz vienu gadu.

SLB pirmajā revīzijas komisijā 1952./53. g. darbojās J.deVilnītis, F.Lakševics un A.Priedītis. Turpmākos gados revidenti ir bijuši:

- 1953./54. g. J.deVilnītis, J.Andersons, H.Vītols,
- 1954./55. g. J.deVilnītis, A.Tauriņš, J.Andersons,
- 1955./56. g. A.Tauriņš, P.Briedis, H.Lāsums,
- 1956./57. g. A.Tauriņš, J.Gulbis, J.Manass,
- 1957./58. g. A.Tauriņš, J.Manass, A.Ekspeders,
- 1958./59. g. A.Tauriņš, J.Manass, A.Ekspeders,
- 1959./60. g. A.Tauriņš, J.Manass, A.Ekspeders.

Sakarā ar jaunā sabiedrību likuma (Company Act No. 71, 1961) spēkā stāšanās, kas prasa, lai grāmatu revīziju izdarītu valdības reģistrēts revidents, par SLB revidentu sākot ar 1960./61. g. ir darbojies A.Ekspeders, ar tiesībām pieaicināt sev asistentus.

DĀMU KOMITEJA – KOPA

Drīz pēc SLB nodibināšanās valdes locekle E. Miezis-Plūme uzņēmās dāmu komitejas noorganizēšanu. Viņai no valdes izstājoties dāmu komitejas darbs atjaunojās tikai pēc 1954. g. 24. oktobra dāmu sanāksmes kurā par dāmu komitejas priekšnieci ievēlēja valdes loekli A. Priedīti. Lai varētu nākt palīgā biedrības sarīkojumos valde lemj, ka dāmu komitejai būtu piesaistams lielāks skaits dalībnieču. Jau sākot ar biedrības nākošo sarīkojumu – Mārtaņa balli dāmu komiteja ņem rosīgu dalību pie tā rīkošanas.

1958. g. jūnijā dāmu komitejas priekšnieces pienākumus uzņemas B. Bikše, kas dāmu komiteju vada līdz 1963. g. aprīlim.

1963. g. aprīlī dāmu komitejas vadību uzņemas Irma Berķis, kas to vada 12 gadus līdz 1974. g.. Dāmu komiteja šinī laikā ir ļoti daudz palīdzējusi biedrības un nama padomes sarīkojumos un gādājusi, lai šie sarīkojumi labi un sekmīgi izdotos.

1974. g. 3. maijā, pēc vecās ēkas pārbūves nobeigšanas, dāmu kopa atsāk darbību jaunā sastāvā ar V. Treimani kā priekšnieci, A. Aizstrauti kā sekretāri, I. Roni – kasieri, T. Košķinu – grāmatvedi. Valdē vēl darbojās L. Budule, I. Drēziņa, L. Graudiņa, I. Krastiņa, K. Liepiņa, I. Mačēna, O. Paula, F. Siļķēna, A. Sveile un I. Zvirbule.

Dāmu kopa apņemas palīdzēt sagādāt līdzekļus Latviešu nama uzturēšanai, izdaļošanai, paplašināšanai, kā arī citām vajadzībām, kas nepieciešamas Latviešu nama saimniecībā. Dāmu kopa valdes aicināta vada Latviešu nama kafejnīcu, organizē sarīkojumus papildus līdzekļu iegūšanai un atbalsta SLB sarīkojumus.

Cik jūtamu atbalstu kafejnīca, dāmu kopas brīvprātīgā darba rezultātā devusi biedrības saimniecībai rāda sekojošie skaitļi par kafejnīcas ienākumiem, kas ieskaitīti nama saimniecības ieņēmumos:

1974./75. g.	\$ 9776
1975./76. g.	10500
1976./77. g.	9000
1977./78. g.	12000
1978./79. g.	10000
1979./80. g.	8000
1980./81. g.	10000

Jau no pirmā darbības gada dāmu kopa ņem aktīvu dalību SLB sarīkojumos un rīko bez tam patstāvīgus sarīkojumus – modes skati un vīna garšošanas vakaru.

1975./76. g. dāmu kopa bez modes skates un vīna garšošanas vakara rīko arī stādu un Ziemassvētku tirdziņus.

Arī nākošajos gados dāmu kopa ir aktīva SLB sarīkojumos un tāpat organizē stādu un Ziemassvētku tirdziņus.

Dāmu kopa 1975. g. atzīmējot savu viena gada pastāvēšanu. Sēž no kreisās: I. Ģērmāne, S. Zaķe, M. Ulma, kopas priekšniece V. Treimāne, O. Paula, I. Zvirbule, I. Rone, L. Graudiņa. Otrā rindā: H. Bukava, A. Miķelsoņe, V. Liepiņa, V. Kalna, V. Legzdīna, A. Priedīte, A. Sveile, I. Mačēna, H. Kalēja. Trešā rindā: E. Ozere, L. Ziemeņe, A. Eichmane, F. Siļķēna, I. Berķe, E. Ķepīte

1978./79. g., blakus kafejnīcas darbam, dāmu kopa rīko 2 stādu tirdziņu, svētku mielastu 18. novembra pieņemšanai, Ziemassvētku tirdziņu un noorganizē jautru sarīkojumu – *Kādā mazā kafejnīcā* – 1978. g. novembrī, kura autore ir I. Zvirbule un vadītājs A. Ruņģis. Uzvedumā piedalās dāmu kopas dalībnieces, bet par mūziku rūpējās T. Dzītare, skatuves iekārtu J. Svilāns un apgaismošanu E. Liepiņš. Ar dziesmām piedalās B. Saiva un A. Ruņģis.

Savu 5 gadu darbības atceri dāmu kopa atzīmē ar mielastu 1979. g. 3. maijā.

Arī nākošos divos darbības gados dāmu kopa palīdz pie Līgo vakaru rīkošanas un organizē stādu un Ziemassvētku tirdziņus.

1981. g. oktobrī dāmu kopa rīko orchideju audzētāja J. Gulbja priekšlasījumu par orchideju audzēšanu un 31. oktobrī jautru sarīkojumu – dāmu kopas kabarē. Arī šoreiz tekstu sacerējusi I. Zvirbule, bet režiju vada A. Sveile.

Līdz 1981. g. 1. novembrim dāmu kopu vadīja V. Treimane, bet tad vadību uzņēmas M. Polikēviča.

Dāmu kopas sarīkojumā – „Kādā mazā kafejnīcā” – 1978. g. novembrī dalībnieki: sēž V. Treimane, autore I. Zvirbule, T. Dzītare, stāv E. Zvirbulis, V. Košķins, B. Saiva, sarīkojuma vadītājs A. Ruņģis

SIDNEJAS LATVIEŠU BIEDRĪBAS

Informācijas Biļetens

B O X :
3471 4PO
SYDNEY

Mākslinieka Dž. Krīva zīmētā Informācijas Biļetena galva, kuru lietoja no 1953. g. aprīļa līdz 1975. g. septembrim

SLB INFORMĀCIJAS BIĻETENS

Latviešu sabiedriskā dzīve, kas bija izveidojusies Eiropas noietnēs, ierodoties Austrālijā bija jāsāk veidot no sākuma, nepazīstamos apstākļos un svešā zemē.

Sidnejai bija tā priekšrocība, ka atbraucēji te atrada jau priekšā 1947. g. nodibināto ALLB un sāka pulcēties ap to. Drīzā laikā noorganizējās arī latviešu luterāņu un katoļu draudzes, Daugavas Vanagu nodaļa, korporāciju kopas, skautu un gaidu pulciņi un sporta kopas.

Šī dzīvā sabiedriskā aktivitāte savukārt prasīja pēc tautiešu apzināšanas un informēšanas par to, kas latviešu dzīvē Sidnejā notiek. Tā jau 1950. g. beigās ALLB sāk izdot savu informācijas biļetenu, kas iznāk reizi mēnesī un sniedz ziņas par sabiedriskiem notikumiem, dievkalpojumiem, sarīkojumiem un citiem latviešus interesējošiem jautājumiem.

1951. g. 19. maijā sanāk pirmā Sidnejas latviešu organizāciju deleģātu sanāksme, kas lemj ALLB Informācijas Biļetenu piesūtīt visiem apzinātiem Sidnejas un apkārtnes latviešiem un noietnēm, kur toreiz vēl mitinājās daļa iebraucēju. Šī nodoma izvešanai organizācijas apsolvās nodot visas savu locekļu adreses ALLB ierīkotai kartotēkai un izteica gatavību samērīgi piedalīties biļetena iespiešanas un izsūtīšanas izdevumu segšanā.

1952. g. maijā SLB pārņēma šo ALLB Informācijas Biļetenu, kuru turpināja vadīt P. Laiviņš, kas bija arī jaunās SLB valdes loceklis. Biļetenu sākumā piesūtīja visiem Sidnejā un apkārtnē apzinātiem latviešiem par brīvu. Vēlāk tam kā pielikumi iet līdz arī Sidnejas Daugavas Vanagu informācija un arī NSW Latviešu sports. No 1953. g. aprīļa SLB Informācijas Biļetenam ir mākslinieka Dž. Krīva zīmēta galva. Izdevumus par to sedza valdes priekšsēdis F. Brūvelis.

SLB Informācijas Biļetenam biedrības un latviešu sabiedriskās dzīves veidošanā Sidnejā šajos 30 gados ir piekritusi ļoti svarīga nozīme. Biļetena ievadraksti ir dedzīgiem vārdiem atgādinājuši 18. novembra nozīmi mūsu

tautas vēsturē, aicinājuši 14.jūnijā protestēt pret mums un mūsu kaimiņu tautām nodarītiem noziegumiem, atgādinājuši saviem lasītājiem saglabāt mūsu tradīcijas un mudinājuši neaizmirst, ka esam latvieši un mums par visām lietām jādod iespēju mūsu jaunajai paaudzei apgūt latviešu valodu un to iepazīstināt ar mūsu tautas literātūru un vēsturi.

Izcila vērtība SLB Informācijas Biļetenā sākuma gados bija pievērsta domai – ka latviešu centra–nama rašana mums ir nepieciešama. Šo domu sākuma gados atkārti katrā izdevumā reizē aicinot ziedot Latviešu nama iegādei.

SLB Informācijas Biļetens ievieto draudžu, Jaunatnes audzināšanas padomes un skolu, tāpat citu organizāciju ziņojumus bez maksas, ja tiem nav sludinājuma raksturs.

Izdevumiem palielinoties, valde lemj, ka nebiedriem, kas saņem biļetenu, jāpiedalās izdevumu segšanā un nosaka nebiedriem abonēšanas maksu 6 šiliņus par gadu, sākot no 1954. g..

Biļetena redaktors no 1952. g. decembra bija B.Strazdiņš, pēc viņa ievēlēšanas LAA prezidijā, līdz 1956. g. februārim atkal P.Laiviņš. Pēc tam biļetena redaktrise līdz 1960. g. jūnijam bija A.Priedīte, 1960./61. g. Ed.Šmuģājs, bet tad atkal līdz 1965. g. jūnijam A.Priedīte. Biļetens šīnī laikā iznāca 400–500 eksemplāros un to piesūtīja par brīvu arī jauktā kora dalībniekiem. No 1961. g. tam kā pielikums pievienots arī SLT vēstnesis. Ap 150 eksemplāru izsūta abonentiem. Biļetenam kļūstot apmērā lielākam tā iespējama un izsūtīšana prasa arvien vairāk darba, ko laikā līdz 1974. g. pārzin A.Vība, kā biļetena ekspeditors.

No 1965. g. jūlija biļetena redaktora pienākumus pilda M.Siliņš, no 1974. g. jūlija uzņemoties arī biļetena ekspeditora pienākumus. Biļetens iznāk 540–580 eksemplāros un bez abonentiem to saņem par brīvu arī pārējās organizācijas Austrālijā un tautas deju kopas dalībnieki.

SLB Informācijas Biļetenam bija ļoti liela nozīme laikā, kad cēla sarīkojumu zāli un pārbūvēja veco namu, jo biļetens bija tas līdzeklis, kas aicināja un panāca ziedojumu un aizdevumu ieplūšanu šai vajadzībai un informēja sabiedrību par būves progresu.

Sākot ar 1975. g. biedrība vēlās palielināt savu biedru skaitu, lai radītu stiprāku materiālu bāzi biedrības saimniecībai. Šīnī nolūkā 1975. g. janvāra-februāra biļetenu izsūtīja visiem apzinātiem latviešiem Sidnejā, 1420 eks., ar pievienotu iestāšanās veidlapu un aicinājumu kļūt par SLB biedriem.

No 1975. g. oktobra SLB Informācijas Biļetenam ir jauna galva, kurā ievietota Arvīda Soduma zīmētā SLB emblēma.

Biļetena abonentu (nebiedru) skaits kopš 1976./77. g., kad to bija 250, visu laiku ir pieaudzis sasniedzot 1980./81. g. 335.

Atbildību par biļetenu ar 1977. g. martu pārņem V.Koškins. Biļetenam pievieno arī Sidnejas ev.-lut. latviešu draudzes un Latviešu ev.-lut.

"Mosties, celies, strādā!"

tā teica Kronvaldu Atis.

SIDNEJAS LATVIEŠU BIEDRĪBAS INFORMĀCIJAS BIĻETENS

SYDNEY LATVIAN SOCIETY'S INFORMATION BULLETIN

Registered at GPO Sydney for posting as a periodical Category B.

Yearly subscription: members 60c; private subscribers \$6.00.

32-34 PARNELL STREET, STRATHFIELD, NSW 2135. Telephone: 74 8500

Ar 1975. gada oktobri Biļetena jaunā galva ietver A.Soduma zīmēto
SLB emblēmu

Vienības draudzes ziņas izsūtīt tās kā biļetena pielikumus.

Ar 1979. g. augustu biļetena galvu pārveidoja ietilpinot tajā arī ziņas par biedrības biroja, bibliotēkas un Latviešu Sidnejas krāj-aizdevu sabiedrības darba stundām, kā arī latviešu valodas raidījumu laikiem.

Biļetens jau kopš tautas deju kopas Rota izveidošanās ir regulāri publicējis Rotas ziņojumus tās biedriem, bet reizē arī uzņēmis savās slejās citu jauniešu interesējošu informāciju, ieskaitot arī jauniešu pašu vēstules.

Kopš 1977. g. biļetenā nodaļa – aktuālītātes, kas ziņo par politiskiem notikumiem pasaulē un Austrālijā, kas vietējā austrāliešu presē ne vienmēr pietiekami apgaismoti. Tāpat biļetenā atrodamas atsauksmes par notikušiem koncertiem, teātra izrādēm vai citiem ievēriības cienīgiem notikumiem.

Biļetena decembra numura metiens pēdējo trīs gadu laikā, kas piesūti visi apzinātiem latviešiem Sidnejā, bijis 1600 eks..

Pēdējos gados arī SLB Informācijas Biļetena tehniskā apdare ir stipri uzlabota, tā apmērs paplašinājies līdz 16 un vairāk lapām un tas ir kļuvis zināmā mērā par Sidnejas latviešu avīzi.

J. Pauls, H. Trumprmanis, K. Dintars, B. Dūšēlis

Informācijas biļetena ekspedīcija

J. Samulis, A. Palavs, E. Palava, M. Eglītis, K. Berķis

BIBLIOTĒKA

Jau 1953. g. 8. maijā SLB valde nolemj dibināt bibliotēkas fondu un nākamos budžetos paredz līdzekļus bibliotēkas vajadzībām.

1954. g. 1. augustā Latviešu namā iekārto lasītavu, kas atvērta ik svētdienas un kurā lasīšanai pieejami latviešu laikraksti un žurnāli.

1955. g. janvārī SLB valde nolemj sākt bibliotēkas komplektēšanu izdodot \$240, kas paredzēti pilnsapulces apstiprinātos 1953./54. un 1954./55. gadu budžetos. Grāmatu saraksta sastādīšanai aicina Elzu Siliņu, Lūciju Bērziņu un Hugo Kaupmani. Sastādīto sarakstu valde pieņem un nolemj uzaicināt visus Sidnejas latviešu grāmatu tirgotājus nākt ar saviem piedāvājumiem.

1955. g. 15. aprīļa sēdē SLB valde lemj iegādāties Endzelīna-Milenbacha *Latviešu valodas vārdnīcu*, *Latvju enciklopēdiju*, *Latviešu tautas dziesmas*, R. Blaumaņa, K. Skalbes un J. Raiņa kopotos rakstus u.c. kapitāla rakstura grāmatas.

Bibliotēkas iekārtošanu uzņemas valdes loceklis R. Briedis, kas arī apņemas izstrādāt bibliotēkas lietošanas noteikumus. Grāmatas paredz izsniegt reizi nedēļā – sestdienās.

Bibliotēkars R. Trankels ar palīgu K. Berķi biedrības bibliotēkā

Noteikumi paredz, ka katrs lasītājs var aizņemties ne vairāk par 2 grāmatām reizē uz 2 nedēļām. Ja lasītājs grāmatu patur ilgāk par 2 nedēļām, tam jāmaksā soda nauda 1 šiliņš par nedēļu. Katram lasītājam jāiemaksā 10 šiliņu drošības nauda.

Bibliotēka uzsāk darbību 1955. g. 24. septembrī.

1956. g. bibliotēkas pārzināšanu uzņemas valdes loceklis Ed. Šmugājs bet bibliotēkāra pienākumus pilda nama pārziņi – no sākuma R. Šulcs, bet no 1956. g. 1. oktobra B. Dūšelis, kas atļauj bibliotēku atvērt ik vakarus.

Bibliotēkai ienāk arī grāmatu ziedojumi un bijušais Sidnejas latvju klubs tai nodod savas grāmatas un arī Latvijas neatkarības laika žurnālus un citus vecus izdevumus. Bibliotēkai kā ziedojumi ienāk arī grāmatas svešās valodās. Tāpat bibliotēka abonē latviešu laikrakstus un žurnālus.

Grāmatas sanumurē un sastāda alfabētisku katalogu, vēlāk to atvietojo ar kartotēku.

Bibliotēku no 1958. g. pārzin valdes loceklis A. Vība.

1959. g. 1. jūlijā bibliotēkā ir jau 577 grāmatas un tai ir 35 lasītāji. Bibliotēkas grāmatu skaitam augot rodas vajadzība pārcelt bibliotēku uz citu telpu un iegādāties jaunus skapjus.

1961. g. bibliotēkas pārzināšanu uzņemas J. Āboliņš.

1961. g. augustā SLB valde lemj iegādāties bibliotēkai visas iznākošās un ievēribas cienīgās latviešu grāmatas.

1964. g. 1. jūlijā bibliotēkā atradās 1442 grāmatas un žurnāli latviešu valodā un 121 grāmata svešvalodās. Lasītāju skaits bija pieaudzis līdz 104.

Nākošos gados kā grāmatu, tā lasītāju skaits ir visu laiku audzis: 1966. g. bibliotēkai 1377 grāmatas un 125 lasītājiem izsniegtas 1674 grāmatas,

1967. g. bibliotēkai 1534 grāmatas un 137 lasītājiem izsniegtas 2313 grāmatas.

1968. g. 1. martā valde par bibliotēkāru apstiprina Rūdolfu Trankeli, kas šo amatu pilda līdz šim laikam.

Par bibliotēkas darbību turpmākos gados sniedz ziņas sekojošie skaitļi:

Gads	Grāmatu skaits	Lasītāju skaits	Lasīšanai izsniegto grāmatu skaits
1969.	1586	150	2084
1970.	2031	150	1968
1971.	1757	153	2258
1972.	1843	65	2247

1973. g. 2. februārī, sakarā ar vecā nama pārbūvi, bibliotēkas darbību pārtrauca līdz tam laikam, kad bibliotēka varēja ievilkties pārbūvētajās telpās nama otrā stāvā. Bibliotēka atsāka darbību 1974. g. 28. jūlijā.

1975.	1923	84	1673
1976.	2012	100	2483
1977.	2113	109	2931
1978.	2162	122	3247
1979.	2197	102	3014
1980.	2279	107	2484
1981.	2393	83	2501

Bibliotēkaram R. Trankelim pagājušos gados ir palīdzējuši J. Dūšele, K. Berķis u.c.. Pašreiz viņa palīgi ir Valda Šeibeļa un K. Dzintārs.

DARBVEDĪBA UN BIROJS

Sidnejas latviešu apzināšanu un kartotēkas iekārtošanu sāka jau ALLB uzticot šo darbu toreizējam valdes loceklim M. Siliņam. Ar Sidnejas latviešu organizāciju delegātu sanāksmes lēmumu 1951. g. šai kartotēkai visas organizācijas iesūtīja savus biedru sarakstus, kas deva ziņas par apmēram 1100 apzinātiem latviešiem Sidnejā. Šo kartotēku 1952. g. pārņēma SLB un tā bija pamats ziedojumu vākšanas noorganizēšanai Latviešu nama iegūšanai. Tāpat šī kartotēka deva iespēju izsūtīt Informācijas Biļetenu toreiz apzinātiem tautiešiem.

Tikai 1952. g. 5. oktobrī SLB beidzot ir tik tālu noorganizējusies, ka tā var atvērt savu biroju pagaidu telpās Bērtona ielā, Sidnejā, kuras dod valdes priekšsēdis F. Brūvelis. Pirmā SLB darbvede ir Hilda Liedaga.

1953. g. septembrī Liedagai darbu atstājot viņas vietā par darbvedi pieņēma Veru Dūti. Dūte izbeidz strādāt 1955. g. oktobrī un par viņas vietnieci nāk Olīta Šulce, kas šos pienākumus pilda līdz 1956. g. 1. oktobrim.

1957. g. darbvedības darbu veikšanu uz kādu laiku uzņemas A. Rolavs.

SLB darbvedības darba smagumu uz saviem pleciem ir iznesis M. Siliņš, kas izstrādāja visu trīs lielo līdzekļu vākšanas akciju plānus, sekoja šo līdzekļu ienākšanai un izdarīja faktisko naudas iekasēšanu un kvīšu izrakstīšanu. Tāpat gaņdrīz visus gadus kopš Latviešu nama iegūšanas līdz 1978. g. M. Siliņš ir kārtojis nama saimniecību un telpu iznomāšanu.

1972. g., kad sākās pārrunas par vecā nama pārbūvi un jaunu līdzekļu vākšanas akciju, valde konstatē, ka esošā kartotēka vairs nav pilnīga un neatbilst toreizējām prasībām.

Valde tāpēc lemj griezties pie visām Sidnejas organizācijām nolūkā savākt no tām biedru adreses. Šim aicinājumam atsaucās visas Sidnejas latviešu organizācijas.

Kartotēkas papildināšanai pārbauda arī pēc Sidnejas tālruņu sarakstiem tur atrodamos latviešu vārdus.

Kartotēkas pārbaudīšanas un papildināšanas darbā kopā ar M. Siliņu piedalās arī visi citi valdes locekļi.

1974. g. M. Siliņš pēc atteikšanās no valdes priekšsēža amata uzņemas darbveža pienākumus, kurus viņš pilda līdz savai saslimšanai 1978. gadā.

Kartotēku pēc 1977. g. vēlētāju sarakstiem vēlreiz pārbauda N. Ošiņš, kas pēc M. Siliņa pārņem SLB darbveža pienākumus un vadīja biroju līdz 1980. gadam.

Kartotēkā tagad apzināti ap 2200 latviešu vārdi, no tiem ap 200 Sidnejas apkārtnē. Šī kartotēka tagad pieejama arī gadskārtējai LAAJ līdzekļu vākšanas akcijai.

1981. g. biroja darbs sadalīts starp vairākiem darbiniekiem, kas katrs strādā zināmās dienās. Tie ir T. Vītola, L. Resgalis, H. Trumpanis, E. Bārda un A. Rolavs.

GRĀMATVEDĪBA

SLB grāmatveža pienākumus pagājušos gados ir pildījuši gan valdes locekļi, gan arī pieaicināti biedrības biedri:

1952./53. g. un līdz 1953. g. beigām valdes locekle E. Mieziš-Plūme,
1954. g. janvāra līdz jūnijam – A. Tauriņš,
1954./55. g. un 1955./56. g. – M. Siliņš,
1956./57. g. līdz 1958./59. g. – A. Bērziņš,
1959./60. g. – K. Aigars,
1960./61. g. un 1961./62. g. – A. Tauriņš,
1962./63. g. un 1963./64. g. – M. Siliņš,
1964./65. g. līdz 1966./67. g. – J. Zemītis,
1967./68. g. līdz 1971./72. g. – V. Šics,
1972./73. g. līdz 1974./75. g. – K. Briedis,
1975./76. g. līdz 1977./78. g. – T. Koškina,
1978. g. jūlija līdz 1979. g. beigām – A. Ģipslis,
1980. g. janvāra līdz šim laikam – J. Lūkins.

FONDI

R. Betera fonds

1960. g. 8. jūlija valdes sēdē Ed. Šmugājs ziņo, ka nelaikis R. Beters novēlējis SLB \$602, ko valde ar pateicību pieņem. Ed. Šmugājs, kā R. Betera testamenta izpildītājs un likumīgi tiesīgs noteikt par atvēlētās summas izlietošanu, proponē \$200 ieskaitīt SLB vidusskolas beigušo apbalvošanas fondā un nosaukt to par R. Betera fondu. Atlikušo summu \$402 nolemj izlietot SLB bibliotēkas papildināšanai un iekārtošanai.

SLB vidusskolas absolventi nākošos gados saņēma balvas no R. Betera fonda.

Mārtiņa Siliņa piemiņas fonds

1970. g. novembrī, atzīmējot Mārtiņa Siliņa 70 gadu sasniegšanu, rūpnieks V. Bērziņš pateicībā par latviskā gara stiprināšanu latviešu sabiedrībā Sidnejā, ierosina radīt Mārtiņa Siliņa fondu latviešu jaunatnei un iemaksā tanī \$1000.

SLB valde 1971. g. 26. februāra sēdē vienojas, ka fondu pārvaldītu viņa pirmais iemaksas devējs V. Bērziņš, Jaunatnes audzināšanas padomes priekšsēdis un SLB valdes priekšsēdis M. Siliņš, vai pēc viņa nākošais SLB valdes priekšsēdis. Fonda līdzekļi izlietojami, lai audzinātu latviešu jaunatni nacionālā garā.

Fonds nākošos gados atbalstīja dažādus jaunatnes pasākumus Sidnejā.

Pēc Mārtiņa Siliņa nāves 1980. g. 15. maijā, viņa piemiņas atzīmēšanai fondā ienāca daudzi jauni ziedojumi. SLB tos papildināja iemaksājot no saviem līdzekļiem fondā \$800.

Fondā esošie līdzekļi tagad noguldīti un augļus no šiem līdzekļiem izlietos fonda paredzētiem mērķiem.

Fondu tagad pārvalda Sidnejas latviešu biedrības valde, bet par pabalstu izsniegšanu lemj komiteja, kurā ieiet rūpnieks V. Bērziņš, SLB pamatskolas pārzine un divi SLB valdes locekļi.

NAMA PĀRZINIS

Pirmais Latviešu nama pārzinis bija R.Šulcs, kas namā ievilkās 1954. g. 29. maijā, samērā šaurās atbrīvotās telpās.

Viņam atstājot nama pārziņa pienākumus tos no 1958. g. 1. oktobra uzņēmas B. Dūšelis, kas palika par nama pārzini līdz 1972. g. jūnijam, kad sakarā ar paredzēto nama pārbūvi, viņš pārvilkās uz viņam piešķirto dzīvokli.

Nama pārzināšanu pagaidām uzņēmas valdes priekšsēdis M. Siliņš, pieaicinot palīgus nama uzturēšanai kārtībā.

1973. g. februārī par nama pārzini sāka strādāt K. Neilands, kas šo darbu pildīja līdz tā paša gada decembrim.

1974. g. martā nama pārziņa pienākumus uzņēmas P. Pincers, kas šos pienākumus pildīja ar pārtraukumiem līdz 1979. g. aprīlim.

Ar 1979. g. 16. maiju nama pārzināšanu uzņēmas V. Āminis, kas tos pildīja līdz 1980. g. augustam.

No 1980. g. septembra par nama pārzini nāca R. Bernhards, kas palika šinī amatā līdz 1981. g. maijam.

1981. g. jūnijā par nama pārzini sāk strādāt R. Zvaigzne, kas šos pienākumus pilda līdz šim laikam.

KANTĪNE – KAFEJNĪCA

1962. g. aprīlī Zelma Bērziņa piedāvājas uzņemties ēdienu gatavošanu Latviešu namā vakaros, pēc apmeklētāju vajadzības.

SLB valde, sakarā ar šo piedāvājumu, noslēdz ar kantīnes vadītāju Z. Bērziņu līgumu un apņemas iegādāties un izbūvēt šim nolūkam vajadzīgo iekārtu.

1963. g. maijā kantīnes vadību pārņem A. Jēkabsone, kas kantīni vada, ar pārtraukumiem, līdz 1966. g..

1966. g. 1. septembrī kantīnes pārzināšanu atkal uzņemas Z. Bērziņa, kas to turpina līdz tā paša gada 31. decembrim.

Pēc tam kantīni iekārto kā kafejnīcu un to vada M. Krastiņa, bet no 1971. g. L. Žagare.

Viņa kafejnīcu pārzin arī pa vecā nama pārbūves laiku, kad kafejnīcas darbība jāpārceļ šaurās telpās zem skatuves, kas ierobežo tās darbību, kad sarīkojumu zāle izīrēta. Kafejnīca neskatoties uz to dod ienākumus SLB.

No 1974. g. 18. maija kafejnīcu atklāj jaunās telpās pārbūvētajā namā un tās vadīšanu uzņēmas dāmu kopa ar V. Treimani kā priekšnieci. Šis darbības posms aplūkots pārskatā par Dāmu kopu.

Biedrības kafejnīcā A. Strautniece apkalpo J. Paulu

I. Berķe
goda biedre un ilggadīga
Dāmu komitejas vadītāja

M. Polikēviča
pašreizējā Dāmu kopas
priekšniece

SLB SARĪKOJUMI

Sidnejas latviešu sabiedriskās dzīves centra – Latviešu nama – iegūšana un izveidošana bija Sidnejas latviešu biedrības pirmais un svarīgākais uzdevums. Bet jau no pirmām darbības nedēļām SLB pati organizēja arī sarīkojumus, nolūkā: 1) apzināt, tuvināt un sapazīstināt no dažādām trimdas nometnēm Eiropā šurp atbraukušos tautiešus, kas tagad dzīvoja izklidēti pa visu plašo Sidneju un tās apkārtni, 2) radīt latvisku vidi, kurā arī tie, kas vēl nebija paspējuši apgūt angļu valodu, justos piederīgi kādai sabiedrībai, varētu sarunāties latviski, piedalīties latviešu sarīkojumos, klausīties latviešu mūziku un dziesmas, 3) gūt biedrībai zināmus ienākumus, jo dažādie sarīkojumi sākuma gados bija ļoti apmeklēti un deva SLB lielākus atlikumus, kā ieņēmumi no biedru naudām.

Nav iespējams šinī pārskatā minēt visus tos daudzus sarīkojumus, ko SLB organizējusi savā pastāvēšanas laikā, bet atzīmēsim šeit nozīmīgākos.

SLB pirmais plašākais sarīkojums bija Jāņu svinības 1952. g. 22. jūnijā, Padingtonas pilsētas namā, kur Jāņu tēvs bija Mārtiņš Siliņš un Jāņu māte Lilija Herlinga. Sarīkojums pulcēja ap 800 apmeklētāju un tanī ar priekšnesumiem piedalījās dziedātājs K. Nicis, SLB jauktais koris ar diriģentu Ž. Smiltnieku un Skaivilas nometnes tautas deju kopa, ko vadīja V. Lapsa. Priekšnesumiem sekoja dejas vakars.

Tā paša gada novembrī SLB rīkoja vēl Mārtiņa atsvētes balli un 31. decembrī Jaungada sagaidīšanas balli. Atzīmējot biedrības gada svētkus 1953. g. aprīlī notika gada svētku balle. Visus šos sarīkojumus biedrība atkārtoja arī nākošos gados.

Pie biedrības noorganizējās akadēmiskā sekcija, kas sākuma gados uzņēmās Latvijas Universitātes gada svētku atceres aktu rīkošanu. Tos ievadīja 1952. g. 27. septembra akts, kurā akadēmisko runu teica Dr. J. Muižnieks. Vēlākos gados šo aktu rīkošanu pārņēma Korporāciju kopa Sidnejā.

SLB 1952. g. rīkoja valsts svētku aktu 18. novembrī, kurā svētku runu teica agr. B. Plaude, bet koncerta daļā piedalījās vijolnieks T. Kaizers, vīru dubultkvartets „Imanta”, SLB jauktais koris un ērģelnieks F. Stokholms.

Tautiešu iepazīstināšanai ar Latviešu apvienības Austrālijā darbību un domu izmaiņai par brīvās pasaules globālu latviešu apvienību SLB sasauca informācijas sapulci 1952. g. 14. decembrī. Tāpat organizēja tautiešu pārrunu un tuvināšanās vakarus atsevišķās priekšpilsētās.

Jau no 1952. g. maija mēneša SLB ņem aktīvu daļību nama padomes darbā un tās pirmais priekšsēdētājs ir SLB valdes priekšsēdis M. Siliņš.

1953. g. jūnijā SLB rīko Ainas Rīgas un Arvīda Fībiga baleta vakaru, bet augustā Latvijas konsulārā pārstāvja Austrālijā Oļģerta Rozīša priekšlasījumu par aktuālām politiskām problēmām.

Pilna sarīkojumu zāle 1968. g. 18. novembra aktā

1954. g. un nākošajos gados 18. novembra aktu SLB rīko kopīgi ar DV Sidnejas nodaļu. ~

Nama padome līdzekļu sagādei nama vajadzībām 1955. g. 28. janvārī rīko Latviešu nama balli, kuras organizēšanā SLB ņem dzīvu daļību. Tāpat SLB valdes locekļi un biedri aktīvi piedalās nama padomes līdzekļu vākšanā nama fondam.

Latviešu nama apkārtnes iedzīvotāju iepazīstināšanai SLB rīko 1955. g. 14. oktobrī sarīkojumu „Ko latvieši dara savā namā Stratfildā” nolūkā nodibināt ciešākas un labākas kaimiņu attiecības. Sarīkojumā piedalījās SLB jauktais koris, tautisko deju grupa „Jautrais pāris” un M. Stūres, E. Ārones un E. Freimaņa studiju audzēkņi.

5. Austrālijas latviešu kultūras dienām, kas notika 1955. g. beigās Sidnejā, SLB uzņēmas protektorātu.

1958. g. 19. jūlijā SLB atzīmējot prof. Jāzepa Vītola 10. nāves dienu rīko piemiņas koncertu piedaloties dziedātājam E. Maršauam, pianistei M. Stūrei un Sidnejas latviešu vīru korim diriģenta J. Puisēna vadībā.

Latviešu nama sarīkojumu zāles būve 1959. g. novembrī jau tiktāl nobeigta, ka tur var notikt sarīkojumi. Pēc zāles iesvētīšanas, kas savienota ar 18. novembra aktu, tai seko SLB dāmu komitejas rīkotā Latviešu nama atklāšanas balle 1959. g. 21. novembrī.

1959. g. 9. Austrālijas latviešu kultūras dienu sarīkojumi jau var risināties pa daļai Latviešu nama telpās. Tur notiek oficiālā atklāšana,

teātru izrādes, bērnu un jaunatnes rīts, solistu koncerts, jaunatnes koncerts un rinda dažādu sanāksmju.

Tāpat ikgadus rīkotās SLB un nama padomes balles var jau notikt Latviešu namā.

1960. g. 13. augustā SLB atzīmēja komponista E. Dārziņa piemiņas vakaru ar K. Freimaņa komponista dzīves un darbu izklāstu, dziedātājas M. Polikevičas dziesmām ar Dārziņa mūziku, pianista E. Freimaņa klavieru pavadījumā un trīs Dārziņa dziesmām, ko dziedāja SLB jauktais koris diriģenta V. Ruļļa vadībā.

1960. g. 11. decembrī SLB atzīmēja Mārtiņa Siliņa 60 gadu piepildīšanos viņa godināšanas vakarā. Gleznotājs Reinis Zusters šinī gadījumā nodeva Latviešu namam savu gleznoto Mārtiņa Siliņa portretu, kas tagad novietots viņa vārdā nosauktajā zālē.

1961. g. SLB rīko, LAA kultūras fonda uzdevumā, dziedātājas Paulas Brīvkalnes koncertus.

1962. g. 5. maijā SLB atskatās uz 10 gadu darbību, atzīmējot šo notikumu ar referātu par biedrības darbību, koncerta daļu, kurā dziedāja SLB jauktais koris diriģenta V. Ruļļa vadībā, un sekojošu mielastu-balli.

1963. g. 24. martā SLB rīko baritona H. Rutupa koncertu, ar pianisti M. Stūri pie klavierēm.

27. jūlijā SLB atzīmē prof. Jāzepa Vītola 100. dzimšanas dienu ar koncertu, kurā piedalās prof. L. Slaucītājs ar referātu, soprāne Paula Brīvkalne, pianiste M. Stūre, čellists J. Muižnieks, SLB jauktais koris diriģenta V. Ruļļa, Sidnejas latviešu vīru koris un sieviešu koris „Sidrabene” diriģenta J. Puisēna vadībā.

SLB administratīvais personāls ir vienmēr bijis palīdzīgs koncertu rīkošanā pašu māju, citpilsētu vai aizjūras latviešu mākslinieku viesošanās gadījumos.

1970. g. 24. maijā SLB rīko Latvijas Konservatorijas 50 gadu atceres koncertu, kurā piedalās konservatorijas bijušie audzēkņi – pianiste M. Stūre, soprāni E. Ārone-Freimane un O. Pijole, tenors K. Nīcis, SLB jauktais koris diriģenta V. Ruļļa vadībā, ar O. Kārklīņa ievada referātu.

1972. g. 22. jūlijā SLB rīko 20 gadu darbības atceres aktu, kurā par biedrības darbību pārskatu sniedz valdes priekšsēdis M. Siliņš. Pēc tam paziņo jaunielcelto SLB goda biedru vārdus. Aktu noslēdz SLB jauktā kora dziesmas diriģenta V. Ruļļa vadībā. Aktam seko mielasts un balle.

Kā katru gadu arī 1973. g. SLB rīko Jāņu balli, bet 1974. g. kā Jāņu, tā arī Vecgada balles.

1975. g. 3. maijā SLB rīko pirmo raibo vakaru, kurā piedalās R. Ēriņa-Zālīte, J. Dzelde, V. Skujiņa, Aina Rīga ar baletu un I. Līcis ar savu ansambli. Programmu pieteic U. Siliņš.

1975. g. augustā Dr. J. Muižnieks ievada mūzikālu pēcpusdienu ar referātu par „Mūzikas renesansi 18.-19. g.s.”, kam seko mūzikāli priekš-

nesumi ar dziedātājiem B.Saivu un A.Ruņģi, pianistes M.Stūres pavadījumā.

Šinī gadā SLB rīko arī kultūras filmu izrādes un lotto spēles vakarus.

1975. g. 7. septembrī iesvēta Latviešu nama jaunizveidoto daļu, par ko jau minēts iepriekš.

1976. g. 7. martā SLB rīko komponista A.Žilinska mūzikālu pēcpusdienu piedaloties dziedātājiem V.Skujiņai un J.Dzeldem un A.Skujiņam ar referātu.

15. maijā notiek SLB otrais raibais vakars ar dziedātājiem V.Skujiņu, Dz.Ēķi, J.Dzeldi, A.Vestu, Elitas un Rasmus duetu, Karīnas džesa baletu un V.Bēra ērģeļu solo un klavieru pavadījumu. Paskaidrojums dod Juris Zemītis.

1977. g. 17. aprīlī SLB 25 gadu darbības atcere sākās ar dievkalpojumu Vienības draudzes baznīcā, ko vada māc. P.Laiviņš, bet piedalās Sidnejas latviešu jauktā kora sieviešu ansamblis M.Liepiņas vadībā.

Pēc tam Latviešu namā Reinis Zusters atklāj 26 mākslinieku gleznu izstādi. Šie mākslinieki agrāk visi bija piedalījušies gleznu skatēs Latviešu namā.

Svētku aktu, kurā piedalījās ap 250 dalībnieku, atklāja SLB valdes priekšsēdis V.Koškins ar uzrunu. Pēc tam valdes loceklis G.Bogdanovičs nolasa daudzus rakstiskos apsveikumus. Aktu noslēdz „Nevis slinkojot un pūstot”. Priekšnesumu daļā SLB jauniešu kokļu ansamblis atskaņoja 2 dziesmas, bet Sidnejas latviešu vīru koris dziedāja 3 dziesmas diriģenta B.Adijāna vadībā.

Gada sākumā biedrība rīko deju vakarus jauniešiem.

1977. g. 3. septembrī SLB kopā ar citām Sidnejas organizācijām rīko Kārļa Ulmaņa simtās dzimšanas dienas atceri ar E.Dēliņa referātu un Melburnas mākslinieku M. un Dz.Veides un Zanes Rīteres piedalīšanos. Bez tam aktā piedalās Sidnejas latviešu vīru koris diriģenta B.Adijāna vadībā.

1977. g. valsts svētku aktā 18. novembrī svētku runu teica PBLA valdes priekšsēdis Dr. I.Spilners. Svētku sarīkojuma otrā daļā jaunieši deklamēja K.Gulberga iestudējumā A.Eglīša „Dievs, Tava zeme deg” un dziedāja Sidnejas latviešu jauktais koris diriģenta H.Rutupa vadībā.

1977. g. decembrī SLB rīko pianista Artūra Ozoliņa koncertu.

1978. g. 30. janvārī notiek māc. P.Laiviņa piemiņas fonda sarīkojums, kurā gleznotājs R.Zusters nodod Latviešu namam savu gleznoto māc. P.Laiviņa portretu. Pēc oficiālās daļas Dr. J.Muižnieks rāda slīdītes no Jeruzālemes.

19. februārī M.Muižniece lasa referātu par plākšņu tektoniku.

29. aprīlī SLB rīko pianistes Zanes Rīteres koncertu.

10. jūnijā notiek SLB gadskārtējais raibais vakars, kurā piedalās dziedātāji V.Skujiņa, R.Grīse, P.Bernhards un A.Jaunbērziņš, „Dziesmu gars” diriģenta E.Kaluma vadībā, jauniešu ansamblis „Namejs” I.Līča

vadībā un Ainas Rīgas baleta audzēknes. Klavieru pavadītāja I.Šakurova un pieteicējs U.Siliņš.

27. augustā Dr.J.Muižnieka referāts par Eģipti ilustrēts ar slīdītēm. 1979. g. 3. februārī SLB rīko draudzīgā aicinājuma atceri – vakarēšanu, kuru ievadīja O.Beimanis. Sarīkojumā izsniedza SLB dāvātās grāmatas – balvas JDV izglītības departamenta latviešu valodas klasi beigušiem.

10. februārī SLB sadarbībā ar Latviešu jaunatnes apvienību Austrālijā rīko jauniešu balli.

9. jūnijā Dr.J.Muižnieks lasa referātu par komponistu Alfrēdu Kalniņu, sakarā ar viņa 100. dzimšanas dienas atceri, bet 15. septembrī notiek A.Kalniņa piemiņai veltīts koncerts ar dziedātāju B.Saivas, V.Skujņas, J.Dzeldes un A.Ruņģa piedalīšanos. Pie klavierēm I.Šakurova.

16. septembrī M.Muižniece referē par Richarda Vāgnera pilsētu Baireutu, ilustrējot priekšlasījumu ar slīdītēm.

SLB un latviešu pārstāvji pie Apspiesto tautu komitejas rīko 7. oktobrī filmu un pārrunu pēcpusdienu par tēmu – vai demonstrācijas ir piemērots ierocis mūsu politiskajā cīņā?

Jaunās skolas telpas iesvēta 1979. g. 14. oktobrī.

1980. g. 28. janvārī Draudzīgā aicinājuma atcerē referē Artis Medenis.

20. aprīlī advokāts M.Strīķis referē par 1979. g. Padomju savienības pavalstniecības likumu un tā iespaidu uz trimdas latviešiem. Pēc referāta Gaismas akcijas filma par politiskiem cietumiem Latvijas teritorijā.

25. maijā A.Bērziņš lasa par latviešu tautas aizvēsturi ilustrējot priekšlasījumu ar slīdītēm.

7. septembrī M.Muižniece referē par komponistu Helmeri Pavasari atskatījot komponista darbus no skaņu lentas.

20. Rakstnieku dienu laikā, 1980. g. 21. septembrī, gleznotājs Reinis Zusters nodod SLB viņa gleznoto Spodra Klauverta portretu, kuru novieto Mārta Siliņa zālē.

14. decembrī L.Voitīške stāsta par savu viesošanos Madrīdē Eiropas drošības konferences laikā, papildinot stāstījumu ar slīdītēm.

1981. g. 30. janvārī SLB rīko dziedātājas Lilijas Zobenas koncertu, kuru pavadīja pianiste I.Šakurova.

8. februārī Draudzīgā aicinājuma sarīkojumā par K.Ulmani referēja G.Bogdanovičs. Piedalījās vijolnieces māsa Ulrichas, dzejniece Elga Leja un vīru vokālais ansamblis „Ziemeļbalss”.

19. jūlijā SLB rīko pianista Artūra Ozoliņa koncertu Benkstaunas pilsētas valdes namā.

13. septembrī SLB kopā ar korporāciju Seloniju rīko A.Verbicka referātu – Prese, informācija un propoganda.

13. decembrī SLB rīkoja Jaunanglijas universitātes kamerģmūzikas ansambļa koncertu, kurā piedalījās A.Lorencs vijolnieks, V.Lorenca pianiste un Jānis Laurs ģellists.

S L B SAIMNIECĪBA

SLB finansiālo stāvokli, pēc pēdējās publicētās bilances 1981. g. 30. jūnijā, raksturo sekojošie skaitļi:

Nekustāmie īpašumi, kas pieder biedrībai, atskaitot norakstījuma fondu \$48000	\$164000
Inventārs un bibliotēka, atskaitot norakstījuma fondu \$20800	14100
Ieguldījumi un nauda kasē	43553
Aizdevumi un uz priekšu samaksāti izdevumi	1315
	<u>\$222968</u>

Šiem īpašumiem pasīvā stāv preti:

Aizņēmumi no: NSW bankas	\$27984	
privātām personām	<u>13026</u>	
	41010	
Fondi	5672	
Depoziti	<u>3284</u>	49966
Biedrības uzkrātie līdzekļi		<u>173002.</u>
		<u>222968</u>

Šie skaitļi rāda, ka biedrības uzkrātie līdzekļi ir 77.6% no visiem biedrībai piederošiem īpašumiem, kamēr aizņēmumi šo īpašumu iegūšanai ir tikai 18.4% no īpašumu vērtības un pārējās 4% ir fondi speciāliem mērķiem un rokdarbu kopas, biedrības skolu, īres u.t.l. depoziti.

Kas biedrības finansiālo stāvokli ir nostiprinājis ir pirmā kārtā latviešu sabiedrības ziedojumi nama iegādāšanai, sarīkojumu zāles celšanai, Straumēnu iegādei, vecā nama pārbūvei, skolas telpu izbūvei, tāpat Maldas un Indas, klavieru, krēslu fondiem, vecā nama remontiem un daudzām citām biedrības vajadzībām, kas pa šiem 30 gadiem ir sasniedzis pāri par \$60000 kopsummā.

Otrs svarīgākais līdzekļu sagādes veids SLB ir bijuši NSW bankas, pirmā laikā Ašfildas nodaļas un vēlāk Stratfildas nodaļas aizdevumi:

nama pirkšanai	\$ 7000
sarīkojumu zāles celšanai	16000
vecā nama pārbūvei	25000
skolas telpu izbūvei	24000
klavieru iegādei	500
pavisam	<u>\$ 72500</u>

Tam seko biedru un pārējās latviešu sabiedrības aizdevumi tām pašām vajadzībām, t.i. sarīkojumu zāles celšanai un vecās ēkas pārbūvei, gan bez, gan ar % maksājumiem, kas pa visu šo laiku ir bijuši \$25300.

Tāpat valdes ierosinātie biedru naudas maksājumi 10 gadu uz priekšu atbalstīja šos kapitāla ieguldījumus.

Mēs varam būt lepni, ka mums nav bijuši Latviešu nama celšanai un paplašināšanai jāprasa valsts vai pavalsts pabalsti, bet ka tas, kas šodien ir sasniegts, ir mūsu pašu dots un samaksāts.

Biedrības saimniecība pirmajos 15 mēnešos bija ļoti šaura, jo bija jāsāk no nekā, un neskatoties uz to ar sarīkojumu ienākumiem un biedru naudām biedrība spēja samaksāt biļetena izdošanu un biroja uzturēšanu un uzkrāt vēl \$728 līdz saimniecības gada beigām.

Nākošais 1953./54. darbības gads ienes svarīgu pagrieziena biedrības saimniecībā, jo ienākošie latviešu sabiedrības ziedojumi un bankas aizdevums ļauj iegūt nekustāmo īpašumu Stratfildā, kas pa gadiem izaudzis par tagadējo Latviešu namu. Iegūtā īpašuma remonts un savešana lietošanas kārtībā, jau pirmajā nama eksploatācijas gadā, prasīja no biedrības toreizējās šaurās rocības diezgan jutamus izdevumus. Šeit palīdzēja neskaitāmie brīvprātīgie talcinieki, kas ziedoja savu darbu un laiku, lai pieliktu savu roku pie nama aptīrīšanas, labošanas un krāsošanas darbiem.

Turpmākos gados klāt nāca vajadzība iegādāties inventāru, tāpat tiesas izdevumi sakarā ar nama atbrīvošanu no īrniekiem u.c. idevumi. Tomēr jau ar pirmo gadu nams deva arī ienākumus no īrēm, kaut arī tie vēl nesedza visus nama izdevumus.

Valde ar zināmu lepnumu ziņo Informācijas Biļetenā, ka pirmā lielākā aizņēmuma atmaksā 1955. g. martā \$2000 kopā ar augļiem bankai nomaksāti. Lai samazinātu augļu maksājumus bankai valde aicina citas organizācijas un biedrus ieguldīt savu naudu SLB tekošā rēķinā NSW bankā, solot par to maksāt 2% gadā. Šādi noguldījumi nozīmēja, ka banka aprēķināja % tikai par to aizņēmuma daļu, kas pārsniedza SLB tekošā rēķinā ieguldīto summu.

SLB savā grāmatvedībā no Latviešu nama iegūšanas laika ir dalījusi visus ieņēmumus un izdevumus no nama atsevišķi no biedrības tiešiem ieņēmumiem un izdevumiem, uzskatot, ka Latviešu nams ir visas Sidnejas latviešu sabiedrības lieta un informācija par to parādama gada pārskatos atsevišķi no biedrības tiešiem ieņēmumiem un izdevumiem, kaut arī tie ne vienmēr ir stingri norobežojami, piem. biroja, pasta vai tālruna izdevumi, kas attiecās kā uz biedrību, tā namu.

Arī gada bilances līdz 1978./79. g. bija sadalītas atsevišķās biedrības un nama bilancēs, kas tomēr radīja zināmas neērtības un prasīja daudz lieka darba. To ievērojot sākot ar 1978./79. darbības gadu nama un biedrības bilances apvienotas vienā.

No 1960. g., kad sarīkojumu zāle jau pieejama sarīkojumiem, īres naudas par telpu lietošanu ienes 80-85% nama eksploatācijas ienākumiem, kam ar 9-12% lielu devumu seko namam par labu rīkotie sarīkojumi.

Sākot ar 1962. g. biedrība piedalās Straumēnu īpašuma iegūšanā, izliekot savus līdzekļus īpašuma pirkšanai, ko ar ziedojumiem sedza tikai pa daļai.

Tāpat Straumēnu izbūvē un apkopšanā biedrība ielika savus līdzekļus.

1973./74. g. sakarā ar vecā nama pārbūvi, kas iekrita laikā, kad saimnieciskie apstākļi Austrālijā pasliktinājās, daudzo streiku, būvmateriālu trūkuma un piegādes kavējumu un strauji augošo materiālu cenu dēļ, arī SLB bija spiesta ievērot lielāko taupību savos izdevumos. Tas sadārdzināja ne tikai pārbūves darbus, bet stipri palielināja arī nama uzturēšanas izdevumus, kas šinī posmā strauji pieauga.

Ja salīdzina galvenos izdevumu posteņus nama uzturēšanai, tad tie ir kļuvuši divreiz lielāki, kā redzams no sekojošiem skaitļiem:

	1974/75	1980/81
Aptīršanas izdevumi, ieskaitot atalgojumus	\$ 3428	\$ 4340
Elektrība un gāze	1520	3182
Apdrošināšana	505	1963
Ūdens un pašvaldības nodevas	1354	4642
	<u>\$ 6807</u>	<u>\$ 14127</u>

Tanī pat laikā ienākumi no īres naudām, kas 1974./75. g. bija \$11713, pieauga tikai par 55.8% līdz 1980./81. g. \$18254.

Liels atslogojums SLB saimniecībā augošo izdevumu segšanai bija dāmu kopas vadītā un apsaimniekotā kafejnīca, kas pēdējos septiņos gados deva SLB un nama saimniecībai ap \$69000 ienākumu, tai pašā laikā ar saviem līdzekļiem un darba spēku palīdzot izdaiļot Latviešu namu, atbalstot finansiāli skolu telpu būvi un veicot daudzus citus darbus, neskaitāmās brīvprātīgās darba stundās.

Šis atslogojums finansiālā ziņā ļāva biedrībai atmaksāt nama parādus bankai ātrāk – tā 1977. g. nomaksājot vienā gadā trīs gadu maksājumus, 1978. g. divu gadu maksājumus. Tāpat brīvie līdzekļi noguldīti samazināja % maksājumus vai tos pat pavisam izlīdzināja.

SLB saimniecībā sākuma gados līdz 1965. g. svarīgākais ienākuma avots bija sarīkojumi, kas deva līdz 1/3 no visiem biedrības ienākumiem. Tālākos gados stāvoklis ir mainījies, jo pieaugot biedrības biedru skaitam un biedru naudām palielinoties šis ieņēmumu postenis pēdējos gados ir pārsniedzis ienākumus no sarīkojumiem.

Šeit varam minēt dažus skaitļus:

Gads	Biedru naudas	Sarīkojumi
1952/53	\$ 512	\$ 1128
1959/60	712	1348
1969/70	1389	447
1979/80	2546	1089

Pēdējos piecos gados biedrība ir saņēmusi daļu no LAAJ un DV kopības nodevas iemaksām, kas bijušas nozīmētas SLB:

1977. g.	\$ 1386
1978. g.	1536
1979. g.	1593
1980. g.	1725
1981. g.	2202

SLB galvenais izdevumu postenis, jau no sākuma gadiem, kad biedrības līdzekļi bija stipri ierobežoti, ir bijuši pabalsti skolām, kuriem, tautas deju kopām, sporta organizācijām u.c. kulturāliem un sabiedriskiem mērķiem.

Biedrība ir atbalstījusi ne tikai savu pamatskolu un vidusskolu, bet arī vasaras vidusskolu Aldingā, tāpat jaunatnes kursus un Minsteres ģimnāziju Vācijā.

Kopš 1966. g., kad sāka darboties tagadējā tautas deju kopa Rota, arī tās darbību SLB ir atbalstījusi.

Nevar neminēt balvas skolniekiem, kuras ir saņēmuši ne tikai biedrības skolu absolventi, bet piecdesmitos un sešdesmitos gados arī labākie JDV skolu absolventi latvieši.

SLB budžetos pēdējos gados vienmēr ir bijuši paredzēti līdzekļi jaunatnes pasākumu atbalstīšanai, tā 1980./81. g. budžets šai vajadzībai paredzēja \$1200, bet 1981./82. g. budžets \$1500.

Kā SLB, tā skolu bibliotēkām biedrība ikgadus paredz līdzekļus jaunu grāmatu un periodisku izdevumu iegādei.

Biedrības Informācijas Biļetens, straujo iespiedmateriālu cenu celšanās dēļ, ir prasījis piemaksas, kas 1979./80. g. bija \$448 un 1980./81. g. \$304.

Biedrība ir maksājusi pabalstus arī mirušo biedru piederīgiem.

Vērtējot SLB saimniecību jāsaka, ka tā visus 30 gadus ir tikusi vadīta noteikti un lietderīgi un tā stāv uz stingriem un drošiem pamatiem.

S L B   BIEDRI

BIEDRU SKAITS

Kāda interese bija par SLB sākuma gados rāda tas, ka pirmajā pilnā biedru sapulcē, 1952. g. 25. maijā, kuru sasauca 11 biedrības dibinātāju izraudzītā pagaidu valde piedalījās 81 biedrs. Tā jāuzlūko par labāk apmeklēto biedru pilnsapulci visā SLB 30 gadu pastāvēšanas laikā.

Biedru skaita pieaugumu pa šiem gadiem rāda sekojoši skaitļi par biedrībā apvienotiem biedriem katra darbības gada beigās –

Gads	Biedru skaits
1953.	275
1954.	314
1955.	296
1956.	309
1957.	328
1958.	311
1959.	329
1960.	321
1961.	341
1962.	357
1963.	393
1964.	400
1965.	393

1965. g. 2. jūlijā SLB valde lemj nodibināt pie biedrības biedru veicinātāju kategoriju, kam nav tiesības balsot, kas nevar piedalīties sapulcēs un nevar tikt ievēlēti amatos. Ierosinājums nācis no Sidnejas latviešu krāj-aizdevu sabiedrības, sakarā ar kreditēšanos tanī. Šiem biedriem noteic pazeminātu biedru naudu, ja tie kreditējas krāj-aizdevu sabiedrībā.

Nākošos gados bez pilntiesīgiem biedriem biedrībai ir arī biedri veicinātāji.

1966. g. biedru skaits statūtos palielināts no 300 uz 500 un biedri, kas ir pensionāri, atbrīvoti no biedru naudām.

Gads	Pilntiesīgi biedri	Biedri veicinātāji	Pensionāri
1966.	410	23	38
1967.	420	42	38
1968.	410	48	38
1969.	395	25	43
1970.	390	27	48
1971.	384	28	56
1972.	396	20	59
1973.	401	24	63

1974.	410	22	63
1975.	449	22	64
1976.	483	3	92

1976. g. pilnsapulce nolemj grozīt biedrības statūtus un uzņemt par biedriem jau no 18 gadu vecuma.

1977.	508	2	145
-------	-----	---	-----

Ar 1978./79. darbības gadu pilnsapulce nolemj prasīt biedru naudu arī no pensionāriem \$3 apmērā.

Ja biedrības sākuma gados tikai ap ceturtda daļa biedru bija sievietes (1956. g. – 25.2%, 1956. g. – 26.1%) tad pēdējos gados sieviešu-biedreņu skaits ir stipri audzis sasniedzot ap 2/5 no visa biedru skaita, kā to rāda sekojošie skaitļi:

Gads	Biedru kopskaits	No tiem		Pensionāri
		Vīrieši	sievietes	
1978.	522	317	205	195
1979.	536	329	207	222
1980.	531	313	218	240
1981.	549	327	222	230

SLB biedru skaits pēdējos 10 gados, no 1971. g. līdz 1981. g., ir audzis pār 43%. Tas tomēr nav jūtami palielinājis gados jaunāku biedru ieplūdumu. Skaitļi par biedru sastāvu pēc vecuma grupām rāda, ka 1981. gadā 3/4 no visiem biedriem bija vecāki par 50 gadiem, kā tas redzams no sekojošiem datiem:

Vecuma grupa	Skaitis grupā	%
18–29 gadi	17	3.1
30–39 gadi	30	5.5
40–49 gadi	77	14.0
50–59 gadi	151	27.5
60–69 gadi	145	26.4
70 gadu un vecāki	129	23.5
	<u>549</u>	<u>100.0</u>

GODA BIEDRI

SLB statūtu 4., 7. un 19. panti oriģinālajā latviešu tekstā, kas publicēts ALLB Informācijas biļetenā 1951. g. 6. septembrī paredz, ka par goda biedriem var būt personas, kam ir ievērojami nopelni biedrības mērķu veicināšanā. Kaut arī pastāv zināma atšķirība termīnos ar statūtu angļu tekstu, kas runā par "life members" un latviešu tekstu, 1972. g. pilnsapulce vēlreiz lemj augšējos pantos angļu "life member" latviešu tekstā lasīt kā „goda biedrs”.

Sakarā ar SLB 20 gadu pastāvēšanas atceri valde ierosina iecelt par biedrības goda biedriem, atzīmējot viņu lielos nopelnus biedrības darba darīšanā un veicināšanā:

Kārli Nīci,
Pēteri Laiviņu,
Reini Zusteri,
Voldemāru Rulli,
Irmu Berķi,
Mārtiņu Siliņu.

1972. g. 16. jūlija ārkārtējā pilnsapulce goda biedru iecelšanu pieņem vienbalsīgi un to paziņo SLB 20 gadu atceres aktā.

1975. g. 24. augustā pilnsapulce par biedrības goda biedriem, atzīmējot viņu lielos nopelnus latviešu sabiedrības darba darīšanā un veicināšanā, iecel:

SLB pamatskolas vadītāju Lidiju Buduli un
SLT literārās sekcijas vadītāju Spodri Klauvertu.

KULTŪRĀLIE UN SABIEDRISKIE PASĀKUMI PIE S L B

SIDNEJAS LATVIEŠU TEĀTRIS

SLT, kas pastāv kā autonoma vienība pie SLB, savu darbības atklāšanu skaita ar Mārtaņa Zīverta drāmas *Tīrelpurvs* izrādi 1951. g. 6. janvārī, Igaunų biedrības telpās, kuru iestudēja V. Štāls, dekoratīvo ietēru deva J. Dukurs, bet tēlotāji bija Lilija Dombrovska, Vilberts Štāls un Indulis Nīcis.

Inciātori, kas 1950. g. oktobrī lika pamatu Sidnejas latviešu teātra idejai bija Kārlis Nīcis, Vilberts Štāls, Juris Andersons, Kārlis Gulbergs, Lita Zemgale, Hilda Dukure, Juris Dukurs, Pēteris Elsiņš, Arvīds Knope, Alfrēds Siļķēns, Lilija Dombrovska, Dagmāra Atvare-Strazdiņa, Mārtaņš Siliņš, Indulis Nīcis un Spodris Klauverts.

Teātra pirmais goda biedris un pirmais valdes priekšsēdis bija Kārlis Nīcis, kas amatā sabija no 1951.-1953. g., pēc tam no 1953.-1954. g. valdes priekšsēdis bija Mārtaņš Siliņš, Imants Sveilis no 1954.-1972. g., Kārlis Gulbergs no 1972.-1973. g. un sākot ar 1973. g. līdz šim laikam Imants Sveilis.

Kopš dibināšanas teātris devis 164 iestudējumus, no kuriem 2/3 bijuši latviešu autoru darbi. Visvairāk spēlētais latviešu autors bijis Mārtaņš Zīverts ar 24 lugām, Uldis Siliņš – 16, Spodris Klauverts – 12, Rūdolfs Blaumanis – 10, Anšlavs Eglītis – 8.

No sveštautu autoriem teātris ir iestudējis gan klasiķu – Šekspīra, Moljēra, Goldoni darbus, gan arī modernistus Ž. Anuīlu, F. Dīrenmatu, E. Jonesko, S. Beketu, N. Kauardu un rindu citu autoru.

Pirmā laikā teātra izrādes notika galvenā kārtā samērā mazajā Igaunų biedrības zālē un tās nācās atkārtot vairākas reizes. Sākot no 1954. g. teātrim ir pieejamas Benkstaunas "Capitol" zāles telpas, kurā vairums izrāžu notiek līdz tam laikam, kad teātris no 1959. g. decembra var sākt darboties Latviešu namā. Latviešu nama skatuve, kas izbūvēta un iekārtota Sidnejas latviešu teātra vajadzībām, ir Imanta Sveiļa pūliņu auglis un šinī darbā teātra ļaudis ir piedalījušies ne tikai ar materiālu atbalstu, bet arī ielikuši savu laiku un darbu.

SLT pirmajos darbības gados deva 2 vai 3 iestudējumus gadā, bet vēlākos gados iestudējumu skaits ir sasniedzis pat 8, ja ieskaita arī Jaunatnes ansambli, kas laikā no 1965. līdz 1974. gadam deva vienu iestudējumu gadā.

Pirmajos 10 gados no 1951. līdz 1960. g. teātris ir devis 38 iestudējumus. Nākošajos 10 gados no 1961. līdz 1970. g. teātris uzvedis 71 iestudējumu. Laikā no 1971. līdz 1981. g. uzvesto iestudējumu bijis 55.

Teātra lielākie iestudējumi ir bijuši Kultūras dienu ietvaros Sidnejā vai teātra jubilejas gadījumos, kā:

1955. g. piektās Kultūras dienās – R. Blaumaņa *Skroderdienas Silmačos* ar režisoru M. Siliņu un G. Atgāzi kā dekoratoru,

1959. g. devītās Kultūras dienās – A. Brigaderes *Lolitas brīnumputns* ko iestudēja K. Gulbergs un skatuves ietēru deva U. Āboliņš,

1963. g. trīspadsmitās Kultūras dienās – J. Raiņa *Indulis un Ārija*, ko iestudēja I. Sveilis ar dekoratoru V. Spoģi. Raiņa un Aspazijas fonds par šo izrādi SLT piešķīra ceļojošo Nameja gredzenu zeltā.

1968. g. astoņpadsmitās Kultūras dienās – A. Brigaderes *Princese Gundega un karalis Brusubārda*, ko iestudēja K. Gulbergs. Dekorācijas bija gatavojusi V. Spoģe-Erdmane.

1973. g. divdesmittrešās Kultūras dienās – J. Raiņa *Zelta zirgs*, ar režisoru I. Sveili un dekoratoru V. Aleidzānu,

1976. g. SLT 25 gadu darbības atcerē A. Brigaderes *Karaliene Jana*, ko iestudēja K. Gulbergs, bet dekorācijas gatavoja A. Budlevskis,

1979. g. divdesmitdevītās Kultūras dienās – Aspazijas *Madlienas baznīcas torņa cēlētājs*, ko iestudēja L. Veikina un dekorācijas gatavoja V. Aleidzāns.

Šeit nevar nepieminēt arī 1959. g. Kultūras dienās uzvesto U. Siliņa pasaku lugu *Ganu zēns un jods*, ko iestudēja I. Sveilis un dekoratori bija J. Svilāns un M. Ģeņģeris, un 1979. g. Kultūras dienās izrādīto Andreja Jansona dziesmu spēli *Sprīdītis*, ko iestudēja K. Gulbergs, mūzikālo daļu vadīja H. Rutups, bet dekoratīvo ietēru deva V. Spoģe-Erdmane. Šie uzvedumi jāpiemin it sevišķi tādēļ, ka tajos piedalījās liels skaits jauniešu un bērnu, kas bieži bija uz skatuves pirmo reizi.

SLT režisori un aktieri ir piedalījušies visos 21 Latviešu teātru festivālos Austrālijā, kas sākās SLT ierosinājumā 1961. g. Sidnejā, režisoru Imanta Sveiļa un Kārļa Gulberga iniciātvā. Šajos festivālos SLT darbinieki ir guvuši daudzas atzinības balvas.

1972. g. SLT dodās savā pirmajā ārzemju turnejā uz Amerikas savienotām valstīm un Kanādu ar T. Vilisa lugu *Sieviete rītsvārkos* un U. Siliņa *Kaleidoskops 1972* abas I. Sveiļa režijā.

1975. g. septembrī SLT atkal dodas viesizrādēs uz ASV, Kanādu, Angliju, Vāciju un Zviedriju ar Ulža Siliņa lugu *Avota lieta*, ko iestudējis Imants Sveilis. Teātris šai turnejā deva pavisam 20 izrādes.

1977. g. Latvijas valsts dibināšanas atceres aktā Dr. I. Spilners paziņoja, ka PBLA Kultūras fonds teātra nozarē balvu piešķīris SLT aktrisei un režisorei Lijai Veikina par izcilu darbību trimdas latviešu skatuves mākslā.

1979. g. uz Brīvās pasaules latviešu dziesmu svētkiem, Gotlandē, devās SLT ansambļa daļinieki U. Siliņš, L. Veikina un I. Līcis ar U. Siliņa humora uzvedumu *Tu esi Gotlandē, mans draugs!*

Autors un K. Gulbergs M. Zīverta „Lielo grēcinieku ielas” izrādē 1957.
gadā, Kapitola zālē, Benkstaunā

Sidnejas latviešu teātra aktieri un darbinieki

U.Siliņa „Kaleidoskops 1981”; vidū autors, pirmā no kreisās režisore
L. Veikina

J. Jaunsudrabiņa 100 gadu dzimšanas dienas literārā vakarā: A. Siļķēns,
V. Štāls, A. Knope, H. Kaupmanis, S. Klauverts

1979. g. Kr. Barona prēmiju piešķīra režisoram Kārlim Gulbergam, kas teātra darbā aizvadījis 30 gadus, no tiem 28 gadus SLT, šīnī laikā vadot 63 režijas un spēlējot 71 lomas.

1981. g. turnejā uz ASV un Kanādu ar H. Pintera lugu *Dzimumdiēna* un M. Ziverta lugu *Čūska* dodas SLT grupa režisores A. Apeles vadībā, bet uz Eiropu SLT aktieri M. Rozīte un E. Ķipste ar M. Rozītes lugu *Rainis un Aspazija – Ilūzijas*, ko iestudējis E. Ķipste.

Par šo pēdējo iestudējumu PBLA Kultūras fonds E. Ķipstem piešķīra atzinības rakstu.

Visvairāk iestudējumus SLT ir vadījuši – Kārlis Gulbergs – 68, Imants Sveilis – 40, Lija Veikina – 19, U. Siliņš – 9, A. Apele – 9.

Visvairāk lomas tēlojuši – L. Zemgale – 78, K. Gulbergs – 76, J. Pelšs – 75, J. Ķauķis – 74, L. Veikina – 71, U. Siliņš – 69, I. Apelis – 68.

Dekorācijas gatavojuši – J. Svilāns 27 reizes, U. Āboliņš 22, Dž. Krīvs 22, Vija Spoģe-Erdmane 18.

Par skatuves apgaismošanu ir rūpējušies Valentīns Bikše, Jānis Grauds, U. Misiņš, G. Bērziņš, R. Štubis u.c..

Suflieres bijušas Lidija Cēplis, Tatjana Vītola, Gaida Krīva u.c..

Mūzikas konsultants un komponists bijis Imants Līcis, bet skaņu operators Osvalds Dombrovskis.

Dejas iestudējusi Biruta Apene-Clark.

Sidnejas latviešu teātra ansambļa pamats bija Latvijas laika un Vācijas nometņu skolas teātrinieki Lita Zemgale, Lija Gailīte, Hilda Dukure, Zeltīte Nīce, Alma Saiva, Vera Dūte, Elza Siliņa, Lilija Dombrovska, Viliberts Štāls, Pēteris Elsiņš, Imants Sveilis, Kārlis Gulbergs, Vilis Ducmanis, Uldis Siliņš, Mārtiņš Siliņš, Arvīds Knope, Indulis Nīcis un vēlākos gados uz Sidneju pārnākušie Mirdza Ansule un Kārlis Ābeltiņš.

Nākamajos gados teātris ir iesaistījies arī jaunāko paaudzī teātra gaitās.

1963. g. SLT atbalstīja jauno aktieru uzvedumu sagatavošanu Austrālijas latviešu 2. jaunatnes dienām, Sidnejā, kur uzveda Ulža Siliņa lugu *Vēstules no dzimtenes*, režiju vadot autoram un piedaloties rindai jauno aktieru.

Tāpat 1964. g. jaunie teātrinieki uzveda E. Jonesko viencēlienu *Olās mūsu nākotne*, 3. jaunatnes dienās, Adelaidē, ar režisoru J. Saldumu.

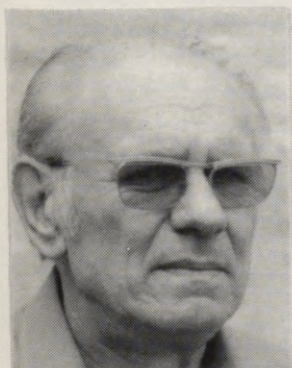
1965. g. martā SLT lēma jaunatnes dienu drāmas ansambli ieskaitīt kā teātra sekciju nosaucot to par SLT jaunatnes ansambli.

Tanī pašā gadā 4. jaunatnes dienās, Melburnā, jaunatnes ansamblis uzveda F. Arabela viencēlienu *Fando un Lisa* A. Apeles režijā, kas saņēma ģen. Kārļa Goppera fonda balvu par veiksmīgo sasniegumu jaunatnes dienās. Šis pašas lugas pārstrādājums angļu valodā, K. Ābeltiņa režijā, piedalījās gadskārtējā Britu drāmas līgas amatieru ansambļu viencēlienu festivālā izpelnoties 4 atzinības balvas, kā režisoram, tā aktieriem.

Jaunatnes ansamblī kā režisori darbojās K. Ābeltiņš, A. Apele, K. Gulbergs, J. Ķauķis, L. Veikina, I. Sauka.

Interesi par teātri jaunākā paaudzē ir veicinājuši arī gadskārtējie *Kaleidoskopa* uzvedumi, kas sākās 1962. g. un deva iespēju lielam skaitam jaunu aktieru nokļūt uz skatuves.

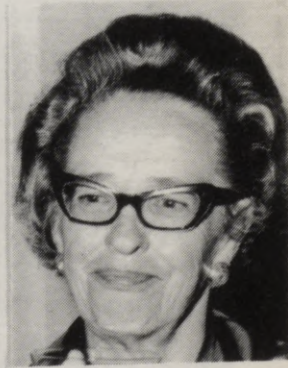
Ne tikai jaunatnes ansambļa dalībnieki, bet arī daudzi citi jaunie teātrinieki ir savas skatuves gaitas, pagājušos 30 gados, sākuši SLT. Teātris aizvadītajos gados ir varējis izaudzināt jaunu teicamu skatuves mākslinieku paaudzi. Lai te minam tikai Liju Veikinu, Anitu Apeli, Īrisu Akmeņkalni, Vairu Dortiņu, Valdu Līci, Rutu Ošiņu, Lindu Ozeri, Māru Rozīti-Eichmani (ieguvusi Flindersa universitātē, Adelaidē B.A. (drāmā) 1974. g.), Ilonu Sauku, Jāni Ķauķi, Jāni Svilānu, Jāni Pelši, Ivāru Apeli, Juri Freiju, Juri Zemīti, Jāni Saldumu, Egīlu Ķipsti, Jāni Čečiņu, Jāni Graudu, Andri Jaunbērziņu, Andri Kariku u.c..

I. Sveilis
pašreizējais SLT valdes
priekšsēdis

S. Klauverts
SLT literārās sekcijas
vadītājs

E. Rodze-Ķisele
pašreizējā SLT literārās
sekcijas vadītāja

SLT LITERĀRĀ SEKCIJA

SLT literārā sekcija savu dibināšanu skaita no 1950. g. 22. aprīļa, kad šaurajā vācu draudzes zālītē, Sidnejas centrā, noturēja pirmo referātu vakaru, kurā Alfrēds Siļķēns lasīja par Kārli Skalbi, dziesmas ar Skalbes tekstiem dziedāja Olga Pijole, bet klavieru pavadījumu spēlēja Mirdza Stūre. Skalbes dzejas deklamēja Lita Zemgale un Arvīds Knope.

Šis pirmais sarīkojums ievadīja 316 literāros sarīkojumus, ko literārā sekcija noorganizēja laikā no 1950. g. līdz 1981. g. beigām.

Tie ir bijuši gan referāti, saistīti ar lugu vai skatu iestudējumiem, deklamācijām, mūzikāliem priekšnesumiem, filmu un diapozitīvu ilustrācijām, gan arī diskusijas vai debates par kādiem sabiedrību interesējošiem jautājumiem.

Tematika, kas priekšlasījumos ir skārta, ir aptvērusi ļoti plašu lauku, bet ap divas trešdaļas no tiem ir bijuši par literāriem tematiem. Latviešu autori un latviešu problēmas ir aplūkotas 185 sarīkojumos. Te jāmin latviešu klasiķu J. Raiņa, J. Poruka, K. Skalbes, J. Jaunsudrabiņa, J. Akurātera, Fr. Bārdas dzimšanas 100 gadu atceres un referāti par neskaitāmiem Latvijas neatkarības laika un trimdas autoriem. Nākošais lielākais referātu skaits (42) ir bijuši veltīti citu tautu autoriem, gan Nobeļa prēmijas laureātiem, gan kaimiņtautu rakstniekiem, gan citām izcilām parādībām modernā literātūrā.

Nacionāli vai politiski temati ir apskatīti 37 referātos, teātrim un drāmai bijuši veltīti 18, mūzikai – 10, tēlotājam mākslai – 10, valodniecībai – 7, prese un žurnalistika – 5, tāpat filozofijas, zinātnes un vēstures problēmas iztirzātas vairākos priekšlasījumos.

Ieskaitot diskusijas, referentu skaits ir sasniedzis 103. To vairums ir bijuši pašu māju ļaudis no Sidnejas. To priekšgalā mināms H. Kaupmanis, kas referējis 49 reizes, viņam seko Sp. Klauverts ar 41 referātu, Ņ. Luce – 23, L. Bērziņa – 12, E. Rodze-Ķīsele – 12, Z. Eglīte – 11, A. Medne – 11, Ed. Šmuģājs – 10, K. Freimanis – 9.

Literāros vakaros dalību ir ņēmuši arī rinda citu zemju latviešu zinātnieku un literātu. Lai minam profesorus E. Andersonu, L. Slaucītāju, V. Nollendorfu, A. Strautmani, V. Viķi-Freibergu, J. Krastiņu, V. Zepu un literātus J. Andrupu, Andr. Eglīti, I. Gubiņu, J. Klīdzēju, O. Stumbri, J. Babri, A. Zemdegu, politiķus un diplomātus bij. ministri Alfr. Bērziņu, A. Plensneru, J. Māsēnu, I. Freimani u.c..

Arī Austrālijas citpilsētu latviešu autori ir bijuši labi reprezentēti literāros vakaros – prof. K. Ābele, prof. E. Dunsdorfs, Dr. K. Ābele, E. Dēliņš, V. Dulmanis, prof. T. Fenels, prof. P. Jurevičs, I. Bērzkalns, I. Brēdrihs, K. Kāre, M. Kalmane, I. Lindbergs, B. Metuzāle, Dr. P. Putns, G. Pļavkalns, A. Plaudis, A. Sarma, E. Silkalns, E. Biezaitis u.c..

SLT literārās sekcijas 25 gadu darbības apcerē Spodris Klauverts saka

– „Literāros vakaros liela vieta ierādīta modernās drāmas apskatei. Tur galvenokārt jāpateicas referentiem – K. Freimanim, Ņ. Lucei, H. Kaupmanim un L. Bērziņai. Ievērojamu darbu veikusi režisore Lija Gailīte uzsākot t.s. eksperimentālo teātri literāro vakaru ietvaros. Atzīmējama viņas ietekme iestudējot P. Lagerkvista *Ļaujiet cilvēkam dzīvot*, E. Jonesko *Krēsli*, kā arī Ibsena *Pēra Ķinta* un Ģētes *Fausta* fragmentus. Radās sekotāji – Kārlis Ābeltiņš (*Arabela Fando un Lisa*, E. Jonesko *Olās mūsu nākotne*, Simpsona *Bobo Čūska* u.c.) un K. Gulbergs iestudējumā *Albija Smilšu kaste*.”

Ļoti kupls ir bijis aktieru skaits, kas lasījuši dzeju, prozu vai piedalījušies lugu un skatu iestudējumos. Lai minam tikai Liju Gailīti, kas ļoti aktīva bija 50. un 60. gados, K. Gulbergu, L. Zemgali, H. Dukuri, Z. Nīci, V. Dortiņu, M. Ansuli, R. Ošiņu, M. Rozīti, U. Siliņu un veselu rindu citu.

Mūzikālās ilustrācijas ir snieguši M. Stūre, J. Muižnieks, A. Ruņģis, Dz. un M. Veides, E. Freimanis, E. Ārone-Freimane, A. Klauverte, B. Saiva, O. Pijole u.c.. Piedalījušās ir arī kora vienības – SLB jauktais koris, Sidnejas latviešu vīru koris, sieviešu koris „Sidrabene” un savā laikā vīru dubultkvartets „Imanta”.

Līdzās literāriem sarīkojumiem, 1953. g. gleznotāja U. Āboliņa ierosmē literārā sekcija iesāka rīkot t.s. viena vakara gleznu skates, kas desmit gadu laikā sarīkotas 71 reizi. 1963. g. atkal U. Āboliņa ierosmē latviešu nama foajē sāka rīkot lielākas izstādes, kas ilga 3-4 nedēļas. 1975. g. šo izstāžu rīkošanu pārņēma jaundibinātā Austrālijas latviešu mākslinieku apvienība.

Pavisam šīnī laikā sarīkotas 78 izstādes, kurās piedalījušies 56 gleznotāji, tēlnieki un dekoratori. To skaitā R. Zusters, U. Āboliņš, H. Sils, M. Gauja, G. Jurjāns, L. Meilerte, G. Pārupe, K. Veinbergs, J. Dukurs, L. Sviķeris, J. Svilāns, M. Ģeņģeris, R. Rumba, V. Veinbergs, Dž. Krīvs, V. Spoģe-Erdmane, A. Rutkovska u.c.. Tāpat notikušas V. Motmillera foto skates.

Kopējo apmeklētāju skaitu literāros sarīkojumos pirmos divdesmit piecos gados Sp. Klauverts vērtēja ap 22500, tāpēc var pieņemt, ka līdz 1981. g. beigām tas būs sasniedzis ap 27000.

Literārās sekcijas dibinātājos, kas iesāka 1950. g. šo daudzo sarīkojumu rindu un spēja pulcēt tik lielu apmeklētāju skaitu, bija V. Dulmanis, Sp. Klauverts, A. Knope, A. Siļķēns, V. Štāls. Pirmos gados literārās sekcijas vadītājs bija A. Siļķēns un locekļi J. Dukurs, E. Polikevičs, H. Kaupmanis, R. Brants, A. Knope un Sp. Klauverts (1955. g.). Vēlākos gados sekcijas vadību uzņēmās Sp. Klauverts un par režisori ilgus gadus darbojās Lija Gailīte. Sekcijas locekļi, kas vadījuši gleznu nozari bijuši: J. Svilāns, M. Gauja, G. Krūmiņš. Pēc Sp. Klauverta nāves 1980. g. 8. maijā literāro sekciju vada E. Rodze-Ķīsele.

Literārās sekcijas darbību ir novērtējuši ne tikai daudzie sarīkojumu apmeklētāji, kas pēdējos 31 gados ir pulcējušies Sidnejas literāros vakaros,

bet arī PBLA Kultūras fonds, kas 1979. g. Kr. Barona prēmiju piešķīra Spodrim Klauvertam, par to, ka tas no pirmajiem trimdas gadiem Austrālijā aktīvi iesaistījies literārās intereses rosināšanā, literāro sarīkojumu organizēšanā, vadīšanā, aizjūras literātu aicināšanā, referātu gatavošanā, informācijas un vērtētāju rakstu sagatavošanā laikrakstiem.

1981. g. PBLA Kultūras fonda atzinības raksts rakstniecības nozarē piešķirts Hugo Kaupmanim par rosiņu referātu lasīšanu rakstniecības veicināšanai.

Lai veicinātu Spodra Klauverta pāragri pārtrauktā darba turpināšanu Uldis Siliņš viņa bērēs ierosināja dibināt Spodra Klauverta piemiņas fondu. Šis fonds pastāv pie SLT un tā valdes priekšsēdis ir Uldis Siliņš, bet locekļi Vaira Dortiņa un Mirdza Krastiņa.

Fonda statūti paredz izmaksāt balvu no pamatkapitāla augļiem kādai atsevišķai personai vai organizācijai par izciliem sasniegumiem latviešu kultūras vai sabiedrisku pasākumu veicināšanā vai kādā latviska kultūrsabiedriskā pasākuma atbalstīšanai.

Balvu paredzēts pasniegt katru gadu 18. novembrī un apbalvojamo izraudzīs speciāka žūrijas komisija.

Fonda līdzekļi sastādās no ziedojumiem un Spodra Klauverta piemiņai rīkotās viņa lugas *Toms Kaspars* pirmizrādes atlikuma.

Pirmo Spodra Klauverta piemiņas fonda balvu 1981. g. piešķīra aktrisei Lijai Gailītei par aktīvu darbību SLT literārā sekcijā, kas turpinājusies 25 gadus.

Nevar nepieminēt Sp. Klauverta vārdus rakstot par SLT literārās sekcijas 25 gadu darba atceri:

„Šis skaitā nelielās grupas ietekmē radās 4 lieli kultūras dzīves pasākumi, kas šobrīd ir visas latviešu kultūras dzīves mugurkauls Austrālijā: Sidnejas latviešu teātris (dib. 1951. gadā), un tā nopelnis ir gadskārtējie teātra festivāli (pirmais notika Sidnejā 1961. g.), Austrālijas latviešu kultūras dienas 1951. gadā radās SLT literārās sekcijas ierosmē un izvedumā, Austrālijas pirmās rakstnieku dienas 1960. gadā – ierosmē un izvedumā, sakarā ar sekcijas 10 gadu darba atceri, regulārās gleznu izstādes Sidnejas latviešu namā – šobrīd vienīgās visā brīvajā pasaulē.

Lai literārās sekcijas darbs vēl varētu turpināties, ir jānāk jauniem darītājiem ar svaigām idejām, darba gribu un mērķtiecību – tikai tā būs iespējams turpināt latviešu kultūras dzīves Austrālijā „šūpuļa” turpinājumu nākotnē.”

Šodien, sešus gadus vēlāk, šim Klauverta vēlējumam ir vēl lielāka nozīme – mēs nevaram tikai turpināt mūsu kultūrālo rosiņu pa jau iesāktām un ierastām pēdām, bet mums ir vēl vairāk nepieciešamas jaunas idejas un daudz lielāks skaits jaunu darītāju, kas mūsu kultūras dzīvi Sidnejā rosinātu, darītu dzīvāku un vērstu plašumā.

KORI

SLB pārņēma pie ALLB dibinātās dziedātāju vienības – jaukto kori kura diriģēšanu 1951. g. augustā bija uzņēmis Ž.Šmiltnieks un vīru dubultkvartetu „Imanta”, ko jau no 1950. g. diriģēja J.Puisēns.

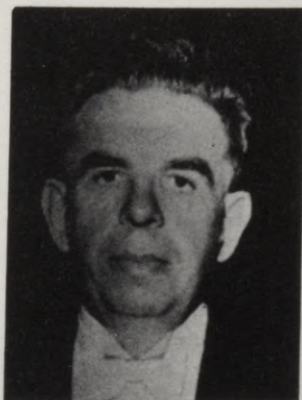
Abas šīs vienības ņēma dalību Kultūras dienās Sidnejā 1951. g. un Melburnā 1952. g., piedalījās šinī laikā valsts svētku un aizvesto piemiņas aktos, rīkoja arī patstāvīgus koncertus un ņēma dalību ar saviem priekšnesumiem gan laicīgos, gan garīgos sarīkojumos.

1956. g. janvārī vīru dubultkvarteta „Imanta” diriģents J.Puisēns ierosina pārveidot vīru dubultkvartetu par vīru kori. Tā paša gada martā J.Puisēns ziņo, ka koris ar 38 dziedātājiem jau nodibinājies un tas grib darboties kā patstāvīga vienība nesaistoties ne ar vienu pastāvošo organizāciju.

SLB jauktā kora vadību Ž.Šmiltniekam atsakoties 1953. g. janvārī uzņemas diriģents V.Rullis.

Diriģents V.Rullis ieliek ļoti daudz pūļu un neatlaidības kora saliedēšanā, laikā, kad dziesmu harmoniskā uzbūve ir palikusi arvien sarežģītāka un daudzkrāsaināka. Kā balsu apmācītāji korim ir darbojušies M.Siliņš, kas toreiz, kad vēl notika gadskārtējās nama un paša kora balles, ir sagatavojis kora programmas šiem sarīkojumiem līdz 1976. g.. Bez viņa kora balsis ir mācījuši O.Pijole, M.Liepiņa un J.Čauķis.

Diriģents V.Rullis kori vada līdz 1975. g. un šajā laikā koris piedalījies visās 25 Austrālijas un Jaunzēlandes Kultūras dienās, dziedājis vairākkārt Sidnejas pilsētas nama brīvkoncertos, daudzos 14. jūnija un 18. novembra aktos, SLB Jāņu un citos sarīkojumos, arī Vienības draudzes sarīkojumos un koncertējis ārpus Sidnejas – Ņukāslā un Kanberā,

V. Rullis
goda biedrs un SLB jauktā
kora diriģents

SLB jauktais koris, diriģents Ž. Smiltnieks, soliste L. Herlinga

Vīru dubultkvartets „Imanta” koncertē Vācu baznīcas zālē. Trešais no labās diriģents J.Puisēns

SLB jauktais koris dzied Latvijas 50 gadu dibināšanas atceres aktā.
Diriģents V.Rullis, soliste V.Skujiņa

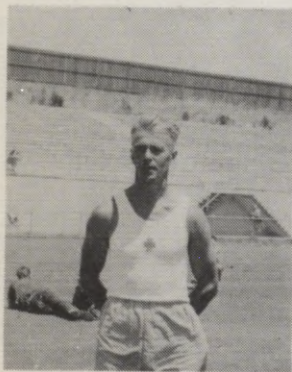
tāpat piedalījies koncertos kopā ar Sidnejas latviešu vīru kori.

1975. g. aprīlī koris atzīmēja savu 25 gadu pastāvēšanu, skaitot to no 1950. g., kad koris sāka organizēties J. Bīriņa vadībā.

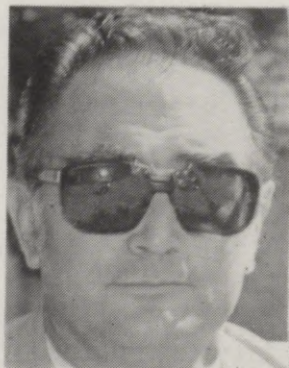
1975. g. 22. jūlijā koris nolēmj apvienoties ar H. Rutupa jaukto kori vienā spēcīgā vienībā diriģenta H. Rutupa vadībā ar nosaukumu „Sidnejas latviešu jauktais koris”.

SLB jauktais koris 25 gadu jubilejas koncertā 1975. gada 19. aprīlī ar diriģentiem V. Rulli un J. Ķauķi un viesdiriģentu E. Ozoliņu

Sporta kopas „Auseklis”
vadītājs J. Riņģis

Tautas deju kopas Rota vadītāji
Ēriks un Ileana Zvirbuļi

TAUTAS DEJU KOPA ROTA

(Pēc Ērika Zvirbuļa pārskata par Rotas 15 gadu darbību)

Rota, jeb pareizāk sakot, SLB vidusskolas tautas deju kopa, savu dibināšanu skaita no kopas pirmā mēģinājuma – 1966. g. 15. oktobrī. Kopas dibinātāja un pirmā vadītāja bija Mirdza Krastiņa, deju skolotāja Īvija Nīderbergere, pavadītāja Ingrīda Krastiņa un pirmais kopas vecākais Jānis Dūšelis.

Kopa dibinājās, lai pulcinātu Sidneijā un tās apkārtnē dzīvojošos latviešu jauniešus vidusskolas vecumā. Kopas mērķis bija jauniešiem ne tikai mācīt tautas dejas, bet tos arī iesaistīt citos latviešu kultūrālos pasākumos.

Savā otrajā gadskārtējā sarīkojumā, 1968. g. 31. augustā, jaunieši izvēlējās kopai vārdu – Rota – un aicināja zeltkaļu veikala Rota īpašnieku E. Polikeviču par kopas krusttēvu. SLB vidusskolas vadītāja A. Eichmane, kas paziņoja jauniešu izvēlēto kopas vārdu Rota, kļuva krustmāte, bet deju skolotāju Zvirbuļu jaunā ģimenes atvasīte – Amanda – Rotas krustmeita.

Sākuma gados Rotas jaunieši spēlēja arī teātri, uzvedot laikā no 1967. līdz 1970. g. lugas *Robinsons*, *Jaunais varonis* un *Raidstacija*, režisora Kārļa Gulberga vadībā, bet vēlākos gados piedaloties teātra jaunatnes ansambļa uzvedumos J. Ķauķa un M. Eichmanes vadībā.

Tāpat no Rotas jauniešiem Anita Apine izveidoja kokļu ansambli *Zīle*, ko vēlāk vadīja Inta Krastiņa.

Rotas galvenā nodarbība vienmēr tomēr ir bijušas tautas dejas un savos 15 pastāvēšanas gados Rotas repertuārā dejotas gandrīz visas latviešu etnografiskās dejas un ļoti liels skaits jaunrades deju. Šinī laikā Rota ir piedalījies un uzstājies daudzos latviešu un austrāliešu sarīkojumos.

Kopš 1968. g. Rota ņēmusi dalību visās Austrālijas latviešu kultūras dienās un no 1969. g. visās Austrālijas latviešu jaunatnes dienās. Rota ir uzstājies arī citu organizāciju sarīkojumos – Jāņu ballēs, citu deju kopu uzvedumos, skolu sarīkojumos un sarīkojumos Volongongā, Kanberā un Ņukāstlā. Caurmērā Rota uzstājies 8 lielos sarīkojumos gadā.

Savos 15 pastāvēšanas gados Rotā ir sastāvējuši 274 jaunieši. Dejo-tāju skaits ir mainījies no gada uz gadu. Visvairāk jauniešu ir bijis 1975. gadā – 78 (65 vecākajā grupā un 13 jaunākajā). 1981. gadā Rotā bija 32 jaunieši. Kopš 1980. g. vecākā un jaunākā Rotas grupas ir apvienotas, jauniešu skaita, sevišķi zēnu, samazināšanās dēļ. Grupu apvienošanas dēļ, savukārt, ir atkrituši daži jaunieši, kuri nevar piedalīties mēģinājumos piektdienas vakaros.

Bez sākumā minētiem Rotas skolotāji ir bijuši – Ruta Ošiņa, Roberts Krims, Maruta Kalniņa un pavadītāji Jānis Ķauķis, Irene Pakalne, Jānis Dūšelis, Ingrīda Neubrante.

Kopš 1967. g. kā Rotas skolotāji darbojās Ileāna un Ēriks Zvirbuļi, kas nepārtraukti visus šos gadus ir atraduši laiku strādāt Rotas labā un ieinteresēt lielu skaitu latviešu jauniešu tautas dejās un piesaistīt tos latviešu sabiedrībai. Tāpat kopš 1969. g. ar Rotu ir bijusi saistīta pavadītāja Terēze Dzītare, kas ne tikai pavada, bet arī apstrādā un komponē mūziku jaunām dejām.

Rotas vadītāji kopš 1976. g. ir Ēriks un Ileāna Zvirbuļi.

Rotas darbību jau no 1966. g. ir materiāli atbalstījusi SLB, kas palīdzējusi iegādāties tautas tērpus, kokles un skaņu lentas un sagādājusi telpas nodarbībām.

Liels atbalsts Rotai bijuši dejojotāju vecāki un draugi, kas palīdzējuši gan materiāli, gan ar savu darbu, visur, kur tas ir bijis vajadzīgs.

Rotas dejojotāji

SKOLAS

SLB pamatskola

ALLB iniciatīvā 1952. g. 16. martā, Kurlmēmo biedrības telpās, sanāca skolotāju, audzinātāju un bērnu vecāku sanāksme, kas nodibināja Jaunatnes audzināšanas padomi, ar māc.P.Laiviņu kā padomes priekšēdi.

Reizē sanāksme vienojās, ka Sidnejā un apkārtnē ierīkojamas sestdienas skolas: 1) Benkstaunā ar skolotāju E.Siliņu kā vadītāju, 2) Penanthilsā, ko vadīs skolotāja M.Liepiņa un 3) Vindzorā ar skolotāju A.Gūtmani kā vadītāju.

Tajā laikā jau strādāja Sidnejas draudzes svētdienas skola, Sidnejā, un Vienības draudzes svētdienas skola, Paramatā.

Benkstaunas sestdienas skola sāka darbu 1952. g. 19. aprīlī, Kongregātu baznīcas telpās, Benkstaunā, ar 62 audzēkņiem.

Penanthilsas skolu 1954. g. 17. jūlijā pārceļ uz Latviešu namu un nosauc par Stratfildas sestdienas skolu ar vadītāju skolotāju M.Liepiņu. Šai skolai nedaudz vēlāk pievienojas Vindzoras skola un arī Vienības draudzes skola no Paramatas. Skolas vadību 1956. g. uzņemās skolotāja A.Gūtmane, kas skolu vadīja līdz 1967. g., kad tās vadību pārņēma skolotāja V.Kleinberga.

Pirmā no šīm skolām SLB pievienojās Stratfildas sestdienas skola, kuras darbības noteikumus valde pieņēma 1956. g. 1. jūnijā.

Arī Benkstaunas sestdienas skola ar 1959. g. janvāri pievienojās SLB. Šo skolu līdz savai nāvei, 1963. g. 9. novembrī, vadīja skolotāja Elza Siliņa un skolu pēc tam nosauca viņas vārdā par SLB Elzas Siliņas skolu. Skolas vadību pēc E.Siliņas pārņēma Lidija Budule.

Telpu trūkuma dēļ Benkstaunā SLB Elzas Siliņas skola 1969. g. oktobrī pārnāk uz Latviešu namu, Stratfildā. 1969. g. 8. novembra sanāksmē Stratfildas un Elzas Siliņas skolu skolotāji un vecāku pārstāvji vienojas abas skolas, ar jauno mācības gadu, apvienot. Jauno skolu nosauc par SLB sestdienas skolu un tās vadību uzņemās skolotāja V.Kleinberga. No 1974. g. SLB sestdienas skolu vada L.Budule.

Bērni skolā ir iedalīti pēc vecuma 7 pamatskolas klasēs. Bez tam vēl darbojās bērnu dārzs 4 gadus veciem un sagatavošanas klase 5 gadus veciem.

Galveno vērību skolā veltī latviešu valodas mācīšanai. Visās klasēs bērni mācās arī ticības mācību, dziedāšanu, rotaļas un tautas dejas, un vecākās klasēs skolēnus iepazīstina arī ar Latvijas ģeogrāfiju un vēsturi.

Pie skolas darbojās arī atsevišķa klase bērniem, kas latviešu valodu nepārvalda.

Ar 1975. g. pie skolas nodibina „spēļu grupu” – bērniem, kas sasnieguši 3 gadu vecumu.

Skolai arī Latviešu namā joprojām bija grūtības telpu ziņā. Arī pēc

SLB sestdienas skolas absolventi ar skolotājiem. Pirmā rindā vidū skolas vadītāja V.Kleinberga. Otrā rindā I.Siliņa, F.Silķēna, V.Treimane, D.Jurenovska, M.Siliņš, P.Laiviņš, N.Balode, I.Krastiņa. Trešā rindā D.Strazdiņa, A.Strautniece, R.Āboltiņa, O.Aizstrauts, I.Rone, L.Budule

SLB Benkstaunas sestdienas skolas izlaidums 1963. gada 2. februārī. Ceturrtā rindā skolotāji P.Laiviņš, M.Siliņš, L.Budule, skolas vadītāja E.Siliņa, I.Nīderbergere, E.Lingebērziņa, L.Krādziņa, B.Luce

SLB pamatskolas klase. No kreisās skolotāji A.Sveile, V.Treimane,
O.Aizstrauts

SLB pamatskolas izlaidums 1981. g. 6. februārī

vecā nama pārbūves un telpu sadalīšanas ar pārbīdamām sienām 1975. g. telpu vajadzības skolai vēl nebija atrisinātas. 1978. g. izdodas dabūt Bērvudas pilsētas valdes piekrišanu uzcelt 4 jaunas telpas skolu vajadzībām virs labierīcību bloka, kas deva ievērojamu uzlabojumu skolas darbā. Tomēr arī tagad spēļu grupas nodarbības notiek Vienības draudzes zālē.

No 1976. g. skolu sauc par SLB pamatskolu.

Par skolēnu skaitu SLB pamatskolā ieskatu dod sekojošās ziņas:

Gads	Skolēnu skaits	Absolventu skaits
1976.	123	7
1977.	120	9
1978.	120	8
1979.	118	8
1980.	112	8
1981.	94	14

Skolotāju skaits skolā bijis ap 20 un pēdējos gados kā palīgskolotāji piesaistīti arī jaunieši, kas skolu beiguši. Skolas pārzines vietnieks ir O. Aizstrauts.

1979. g. pie skolas noorganizēja arī lietiskās mākslas nodarbības, kurās dažādu nozaru speciālisti iepazīstina skolēnus ar latvisko rakstu elementiem un to izmantošanu, kā arī pamata principiem jostiņu pīšanā, aušanā, keramikā, ādas izstrādājumu gatavošanā un rotas lietu darināšanā.

Lai dotu iespēju vecākiem paplašināt un uzlabot savas latviešu valodas zināšanas notiek referāti un pārrunu stundas, kur piedalās 20-30 personu. Šīs stundas ir vadījuši V. Sieriņa, L. Budule, L. Bērziņa, H. Kaupmanis un O. Aizstrauts.

Nevar aizmirst pieminēt skolas padomi, kas rūpējas par sarīkojumu organizēšanu un daudz palīdzējusi skolas materiālo vajadzību apmierināšanā. Tās padomē vairākus gadus ir darbojusies A. Sveile un pēdējos gados to vada A. Birculis.

SLB izglītības kursi

1954. g. 8. maijā pie SLB sāka darboties izglītības kursi, kuru vadītāja bija L. Bērziņa, bet kursu vadībā darbojās Ed. Šmuģājs, kā administrators, J. Baltaks — programmas daļas vadītājs, K. Freimanis un I. Šterns.

Protectorātu par kursiem uzņēmas SLB, kuras telpās kursi arī atrada paspārni.

Izglītības kursi bija domāti visiem Sidnejas latviešiem bez vecuma un priekšzināšanu izšķirības. Kursu mērķis bija iepazīstināt tautiešus ar latviešu literatūras, mākslas, vēstures un kultūras dzīves jaunākām parādībām un atziņām, sniegt pārskatus par jaunākiem sasniegumiem zinātnē

Sidnejas latviešu biedrības vidusskolas absolventu grupa ar mācībspēkiem. 1. rindā no kreisās skolotāji: G. Liepiņš, J. Čēčiņš, A. Eichmane, E. Liepiņš, I. Krastiņa, E. Šmugāja. 2. rindā absolventi: A. Baumane, S. Graudiņa, A. Krādziņš, K. Ikaunieks, G. Svāne, M. Apele

(atomenerģiju, strūklu lidmašīnām u.t.t.), informēt par austrāliešu dzīves, saimniecības un kultūras īpatnībām, kā arī sniegt lekcijas par veselības kopšanu, arodizvēles, sporta, dārzkopības, vistkopības u.c. jautājumiem.

Kursi notika sestdienas pēcpusdienās, pie kam vienā dienā parasti vairākas īsas lekcijas.

Paralēli kursiem darbojās jaunatnes grupa, kas apvienojās ar Benkstaunas svētdienas skolas papildklasēm un saucās par papildskolu.

Kursos par lektoriem darbojās vesela rinda Sidnejas latviešu sabiedriski un kultūras darbinieki – pulkv. A. Kripēns, kapt. A. Motmillers, Dr. J. Muižnieks, Dr. A. Eikens, skolotāja E. Siliņa, vēsturnieks I. Šterns, skolotājs Ed. Šmugājs, valodnieks J. Baltaks, dārzkopis T. Sveilis, inž. E. Ģērmanis, fotogr. A. Grapmanis, agr. B. Plaude, skolotājs K. Freimanis, pianists E. Freimanis, pianiste M. Stūre, fiz. audz. instr. J. Riņģis, ķīm. A. Zariņš, būvinž. I. Nīcis, maj. T. Tomass, skolotājs P. Užāns, mākslinieks R. Zusters, Dr. R. Briedis, mākslinieks U. Āboliņš, māc. P. Laiviņš un citpilsētu viesi prof. P. Jurevičs, prof. K. Ābele u.c..

Kursi rīkoja arī latvisko kāzu uzvedumu un bērnu un jauniešu koncertu, kurā izraudzīja Sidnejas labākos jauniešus, lai piedalītos Melburnas Kultūras dienās jaunatnes koncertā.

Kursu apmeklētāju skaitam samazinoties 1958. g. 7. septembrī kursu vadība nolēmj kursus likvidēt un nodot visus savus aktīvus papildskolai, kuru pārdēvē par SLB vidusskolu.

SLB vidusskola

Pie Benkstaunas svētdienas skolas jau 1953. g. decembrī skolotāji L. Bērziņa un K. Freimanis noorganizēja papildklases vidusskoļas vecuma audzēkņiem.

Nodibinoties SLB izglītības kursiem tiem pievienoja arī papildskolas klases ar mācības vietu Latviešu namā, Stratfildā. 1958. g. izglītības kursiem izbeidzot darbību skolu pārņēma SLB, dodot tai SLB vidusskolas nosaukumu.

Skolas mācības priekšmeti ir latviešu valoda, latviešu literatūras vēsture, Latvijas vēsture un ģeogrāfija.

Skolā mācīja arī tautas dejas un no šī pasākuma izveidojās 1966. g. SLB vidusskolas tautas deju grupa, kas vēlāk pieņēma SLB tautas deju kopa Rota nosaukumu.

Pie skolas atsevišķa klase ir latviešu valodas nepratējiem, kas valodu grib iemācīties.

Skolu no tās dibināšanas līdz 1960. gadam vadīja L. Bērziņa, bet 1961. un 1962. g. Ed. Šmugājs. Pēc tam no 1963. līdz 1967. gadam skolu atkal vada L. Bērziņa. 1967. g. skolas vadību pārņēma A. Eichmane, kas to vada līdz šim laikam.

SLB vidusskolas audzēkņu un absolventu skaits pēdējos gados ir bijis:

Gads	Skolēnu skaits	Absolventu skaits
1976.	17	11
1977.	31	5
1978.	28	5
1979.	28	8
1980.	30	8
1981.	19	

SLB vidusskolas absolventi un skolotāji 1973. gadā. Pirmā rindā I. Kras-
tiņa, E. Liepiņš, skolas vadītāja A. Eichmane, E. Šmugāja, J. Čečiņš. Otrā
rindā S. Štope, B. Saiva, M. Baltgaile, M. Vilciņa, L. Treimane, A. Poriete,
Trešā rindā V. Ronis, E. Štubis, E. Krieviņš, R. Štubis, G. Šics, R. Zālfelds,
P. Ķepītis

Absolventu godalgošana

1957. g. SLB pilnsapulce pieņem lēmumu piešķirt balvas sekmīgākai latviešu tautības skolniecei un skolniekam, kas beidz JDV vidusskolas iegūstot gatavības apliecību (Leaving Certificate). Šīs balvas SLB turpināja vairākus gadus, līdz tam laikam, kad skolu beidzēju rezultātus JDV izglītības iestādes presē vairs nepublicēja.

SLB ir jau no pirmajiem gadiem pēc skolu nodibināšanas piešķīrusi balvas SLB pamatskolas un SLB vidusskolas absolventiem, kādai vajadzībai biedrība katru gadu paredz zināmus līdzekļus.

Pēdējos gados SLB piešķīrusi balvas arī tiem JDV vidusskolu absolventiem, kas izturējuši gatavības pārbaudījumu latviešu valodā pie JDV Izglītības departamenta, pēc departamenta latviešu valodas programmas.

Atzinība Sidnejas skolu darbiniekiem

PBLA Kultūras fonds ir divas reizes atzīmējis ilggadīgo Sidnejas skolu darbinieku nopelnus skolu un audzināšanas darbā:

1976. g. piešķirot Kr.Barona prēmiju Lūcijai Bērziņai par īpašiem sasniegumiem latviešu skolu darbā un

1978. g. piešķirot atzinības rakstu Lidijai Budulei par jaunatnes audzināšanas darbu.

L. Budule

goda biedre un pašreizējā SLB pamatskolas vadītāja, apbalvota ar PBLA atzinības rakstu

A. Eichmane

pašreizējā SLB vidusskolas vadītāja

L. Bērziņa

bijušā SLB vidusskolas vadītāja un Kr.Barona prēmijas laureāte

AUSTRĀLIEŠU ĪPAŠVĀRDU RAKSTĪBA

Tekstā atrodami sekojošie īpašvārdi ir rakstīti latviešu pareizrakstībā:

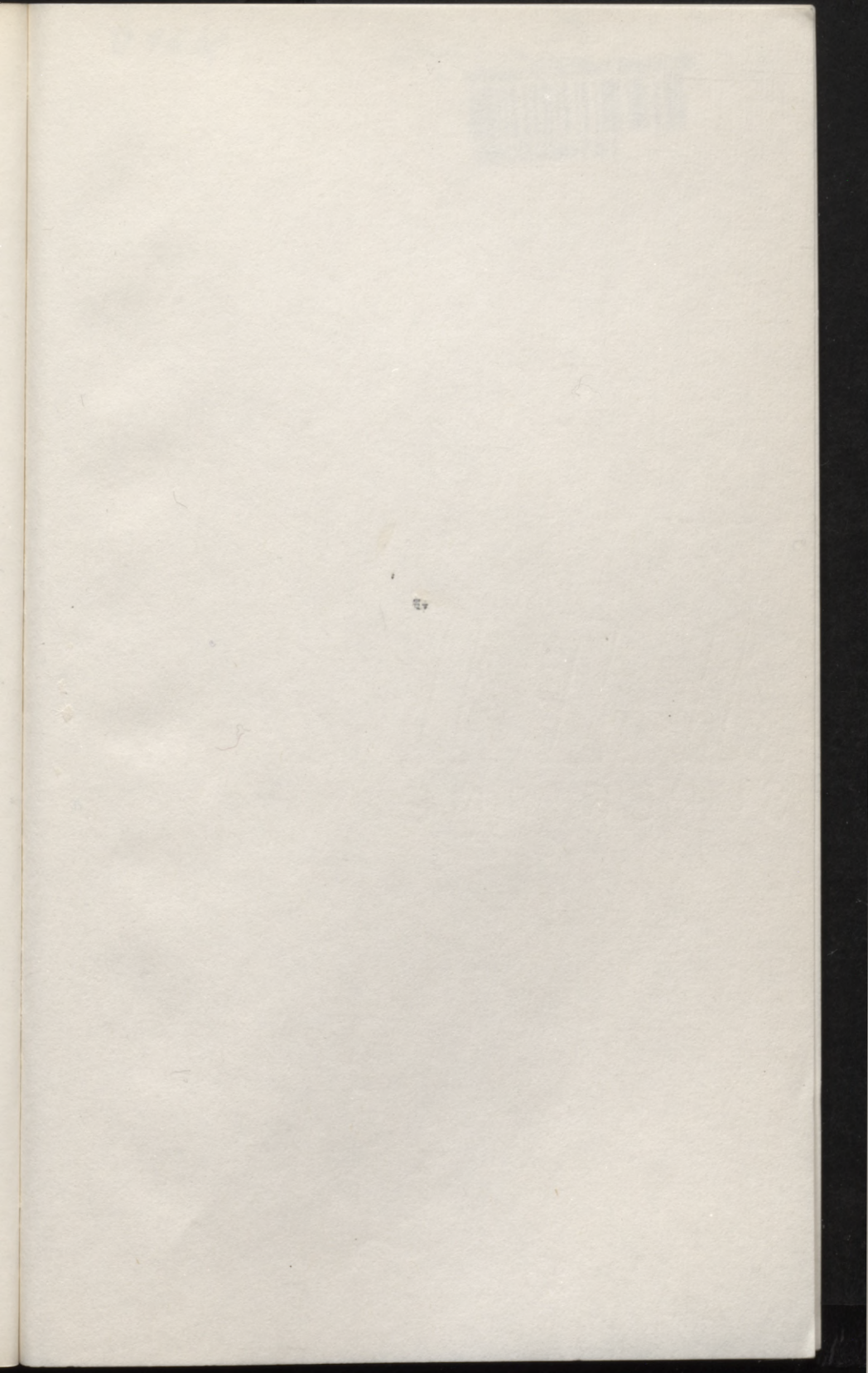
Ashfield	—	Ašfīlda
Bankstown	—	Benkstauna
Burton Street	—	Bērtona iela
Burwood	—	Bērvuda
Canberra	—	Kanbera
Clark Street	—	Klarka iela
Colo	—	Kolo (upe)
New South Wales	—	Jaundienvidvelsa
Newcastle	—	Ņukāsla
Parnell Street	—	Parnela iela
Parramatta	—	Paramata
Pennant Hills	—	Penanthilsa
Scheyville	—	Skaivila
Strathfield	—	Stratfīlda
Windsor	—	Vindsora
Wollongong	—	Volongonga

SAĪSINĀJUMI

ALLB	—	Austrālijas latviešu labdarības biedrība
DV	—	Daugavas vanagi
JAP	—	Jaunatnes audzināšanas padome
JDV	—	Jaundienvidvelsa
LAA	—	Latviešu apvienība Austrālijā, vēlāk
LAAJ	—	Latviešu apvienība Austrālijā un Jaunzēlandē
PBLA	—	Pasaules brīvo latviešu apvienība
SLB	—	Sidnejas latviešu biedrība
SLT	—	Sidnejas latviešu teātris

ARVĪDS BĒRZIŅŠ, beidzis Latvijas Universitātes tautsaimniecības fakultāti iegūstot Mag. oec. grādu. Latvijā strādājis Latvijas lauksaimniecības kamerā un Jaunciema papīra un kokrūpniecības uzņēmumos. Trindā vadījis Baltijas Universitātes nometnes saimniecību Pinebergā, Vācijā. Austrālijā līguma laiku bijis skolotājs nometņu skolās, pēc tam kalkulācijas vadītājs privātā uzņēmumā, Sidnejā. 1956.-1959. g. SLB valdes loceklis, 1955. un 1959. g. Kultūras dienu rīcības komitejas loceklis, 1959./1960. g. LAA Kultūras fonda loceklis.

gc
SI
ap

ARVĪDS BĒRZIŅŠ, doktors Latvijas Universitātes tautsaimniecības fakultātes lektors Mag. oec. grāds. Latvijā strādājis Latvijas tautsaimniecības katedrā un Jaunciema pagāta un kooperācijas uzņēmumos. Pirms tam vadījis Baltijas Universitātes ekonomikas nodaļas Finbergā, Vācijā. Austrumārijā Ēguma lauku bijis skolotājs nesemstgu skolās, pēc tam Latvijā bijis vadītājs privātā uzņēmumā, Sidņejā. 1956.-1959. g. SLB valdes loceklis, 1955. un 1959. g. Kultūras dienu rīcības komitejas loceklis, 1959./1960. g. LAA Kultūras fonda loceklis.

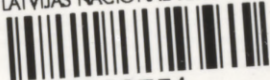
0.964

3.25

Sumgays

0.9645

LATVIJAS NACIONĀLA BIBLIOTEKA

0302030751

2002-4

161

Haralds Newton

